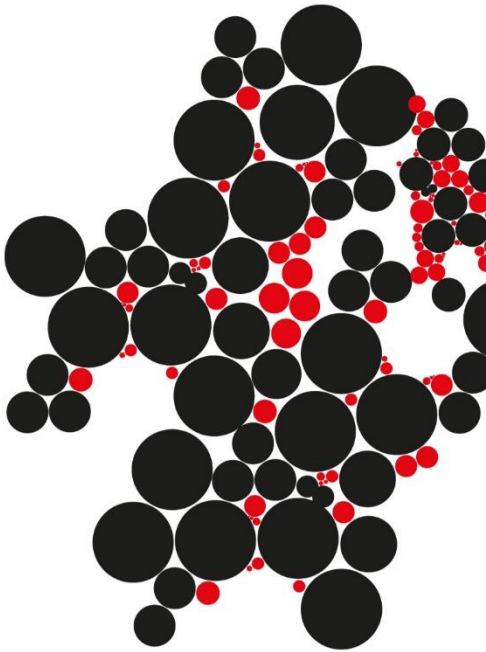

Factors Influencing the baby boomers'
intention to use domotics to live
independently for longer

Jeroen Westdorp

S0175749

FACULTY OF BEHAVIORAL, MANAGEMENT, AND SOCIAL SCIENCES
MCO

EXAMINATION COMMITTEE

Dr. A.J.A.M van Deursen

Dr. M.M.A. de Graaf

23-10-2015

Factors influencing the baby boomers' intention to use domotics to live independently for longer

Summary

Domotics, a relatively new technology, can help older adults live independently for longer at their own homes. Because most of the domotics acceptance literature focussed on the age group for older adults, this study focussed on baby boomers. Where a low intention to use domotics is found under current elderly, this study suggests baby boomers have a better attitude towards new technologies.

To give a complete overview on the acceptance of domotics, first factors from general technology acceptance were described. Eight factors were discovered: perceived usefulness, perceived ease of use, social influence, triability, compatibility, hedonic motivation, trust and reliability. Then, factors from domotics acceptance literature were discussed. This resulted in another five factors: Increased independency, security improvement, stigmatization, loneliness, and privacy infliction. The description of factors was followed with the underlying relations of these factors. After the literature was discussed, a conceptual model was comprised out of the thirteen factors and the intentions to use domotics.

To complete the model and to give further insights in the questionnaire, a series of interviews were held as a pilot study. Respondents were asked if they thought they would use domotics later in their lives and why. This added a new factor, contact possibilities, to the model.

The main study used an online questionnaire to test if the data fits the model that was created from the literature. Results show that the overall intention to use domotics was high and almost all factors found in the literature were seen as having a direct or indirect effect on the intention to use. Only triability, stigmatization, and privacy infliction did not have any effect on the intention to use.

In the discussion, the model made in this study is being discussed. The questionnaire and interviews are used to gain further insights in the acceptance of domotics in the baby boom generation. Possible explanations are given for the factors that did not have any effect on the intention to use. Finally limitations and suggestions for future research are discussed.

1. Introduction

Amy is an 80 year old women who has trouble living in her own house independently. She does not want to go to a nursing home because she likes it too much at home. Her children tell her of a new technology called domotics. Domotics is a term used for technology in homes and has a lot of different applications. For Amy it is important she can live in her own house without too much help. Her children tell her that domotics can help her be more safe and comfortable in her home due to some of the applications. They tell her that with a wide range of sensors to detect her falling or burglars entering her home that will warn the appropriate emergency services. It is even possible that emergency services can check on Amy through camera's that can be installed in her home. Domotics could also help her with her lighting, curtains or television so she can use everything in her house with only one remote. There are others like Amy who will face this choice the coming years. Because of the increase in the average age of the population (CBS, 2014; Eurostat, 2014), and the wish of older adults to live longer independent at their own home (Doekhie, de Veer, Rademakers, Schellevis, & Francke, 2014; Leveille, Wee, & Iezzoni, 2005), more and more people might want to choose to have technology in their homes that can help them live independently for longer.

Research on acceptance of domotics has focussed on the people in the age group of 70 years and older. However, the baby boom generation is different from their older generation; baby boomers are the first generation that grew up discovering and using new technologies (Beach, Schulz, Matthews, Courtney, & Dabbs, 2013; Peine, Rollwagen, & Neven, 2014; Tran, 2012). Therefore it is possible that they are more likely to adopt domotics. Because the baby boom generation will live longer than their previous generation (Doekhie et al., 2014; Leveille et al., 2005), it is also desirable that they stay longer at home. This study will focus on the domotics that can help older adults to live longer independent in their own homes. The research question that this study will try to answer is:

What factors are important in the baby boomers' intention to use domotics?

To answer this question, relevant factors that are found in the literature will be discussed. These factors will form a model that will be tested. A series of interviews will be held as pilot to find out if there are new factors that should be added to the model. These interviews will also be used to give deeper insights into the results from the main study. This study tries to test the model and give an answer to the research question by using a questionnaire. The result of this study should give practitioners and developers an answer to what factors are important in the design of domotics and should add more about the baby boomer age group to the current acceptance literature.

2. Theory

There is already a lot previous research in the acceptance of new technologies. This study will provide an overview of widely accepted and relevant acceptance literature. This literature is not focussed on a single technology, it gives an overview on general technology acceptance. To complete the model, relevant literature on acceptance for domotics will be discussed. Finally, the relations between factors and their influence on the intention to use will make up for the model that will be tested in the questionnaire.

2.1 Use intention

The use intention in this study means that baby boomers have the intention to use domotics when they are older. This is not the actual use of domotics, but the intention baby boomers have when thinking about the future. Literature showed that there is a strong link between the intention to use a technology and the actual use (Davis, 1989; Taylor & Todd, 1995; Venkatesh & Davis, 2000). The factors that influence the intention to use technology have been studied a lot. One of the models that explain the acceptance of a new technology is the Technology Acceptance Model (TAM). The TAM is one of the first models that tried to explain the acceptance of new technology, focusing on information systems (Davis, 1989; Davis, Bagozzi, & Warshaw, 1989). King and He (2006) showed in their meta-analysis that the TAM is a good tool to predict the behavioural intentions to use a technology. In the Diffusion of Innovations (DOI), Rogers (2010) explains different variables that influence the adoption of innovations. The DOI, first published in 1962 was based on more than 4.000 studies. A third influential technology acceptance model is the Unified Theory of Acceptance and Use of Technology (UTAUT). This model has tried to combine eight different models into one unified theory that understand the acceptance and use of technology (Venkatesh, Morris, Davis, & Davis, 2003). All these models explain the intention to use a technology by using multiple factors that influence this intention. First, the factors from relevant models that explain the use intention of technology will be explained.

Then, the factors that are specific for domotics will be added to these to make a comprehensive model that should explain the intention to use domotics.

2.2 Factors influencing use intention

2.2.1. General factors in technology acceptance literature

Perceived Usefulness

One of the most mentioned and influential factors in acceptance literature is the Perceived Usefulness (PU). The PU of new domotics technologies mean that because of the domotics, people can stay longer at home. The PU is seen in almost all other acceptance literature as well, sometimes named differently. The TAM, the DOI and the UTAUT all explain that when people see a technology as better than the current situation, the likeliness to use the technology is higher. In the situation of this study it is hypothesized that the technology is seen as better because people can stay longer at home, and don't have to go to a nursing home (Demiris, Hensel, Skubic, & Rantz, 2008; Peek et al., 2014). Therefore, we hypothesize that:

H1a: *Perceived Usefulness has a positive influence on the intention to use domotics to live longer independent.*

Perceived Ease of Use

The other important and influential variable in the TAM is the Perceived Ease of Use (PEOU). In the TAM, Davis (1985) thinks of this variable as how much a person thinks that the technology is easy to use. The TAM argues that when a person thinks a technology is easy to use, the intention to use will be higher. In the DOI, complexity is an attribute that can influence the use of an innovation. Complexity is the perception of how difficult individuals find the innovation to use and matches the PEOU. The complexity is thought to have a negative impact on the use intention. In the UTAUT Venkatesh et al. (2003) explained the PEOU as Effort Expectancy and considered this the expected effort that has to be done in order to work with the technology. For this study the PEOU means that that people are more willing to use domotics if the technology is easy to use and not complex. Demiris et al. (2004) also found out through interviews that some older adults have a low intention to use domotics because of the low user-friendliness of the technology. They had concerns that the technologies is too complex for the elderly. The corresponding hypothesis is:

H2a: *Perceived Ease of Use has a positive influence on the intention to use domotics to live longer independent.*

Social influence

The third important factor found in the literature is social influence. Venkatesh et al. (2003) described social influence as "the degree to which an individual perceives that important others believe he or she should use the new system" (p. 451). Other people can have a big impact on the use and acceptance of a technology (Rogers, 2010). Social influence is known to be more important when individuals do not have experience with the technology in question (Venkatesh & Davis, 2000). With a relatively new technology like domotics, it can be that social influence will be of importance. There should be a clear impact of social influence in this study and therefore the following hypothesis will be tested:

H13a: *Social influence positively influence on the intention to use domotics to live longer independent.*

Triability

According to Rogers (2010), triability is the availability of the innovation to experiment with before it has been adopted or rejected. When individuals try an innovation and experience what it does and how it can help them, the behavioural intention to use the innovation will be higher. Older adults indeed want to experience what it is to have domotics in their house before they decide to use it (Demiris et al., 2004; McCreddie & Tinker, 2005). McCreddie and Tinker (2005) concluded that older people would like to have access to assistive technology and not only information about what it should do. The triability is the possibility to test domotics before deciding to use it. We hypothesize that:

H4: *Triability has a positive influence on the intention to use domotics to live longer independent.*

Compatibility

Compatibility is the perceived similarity of a technology with the ideas of the individual (Rogers, 2010). This means that individuals make a decision to use a technology based on their ideas of how the technology should work. They may consider to use the technology if it fits their ideas (Arts, Frambach, & Bijmolt, 2011). The combination of compatibility with the TAM has proven to be strong (Chen, Gillenson, & Sherrell, 2002), where compatibility has a big influence on the intention to use a technology. In the current context, this would suggest that people like to use domotics to live independent at a later age, and think this matches their lifestyle.

H5a: *Compatibility has a positive influence on the intention to use domotics to live longer independent.*

Hedonic motivation

It should be obvious that the amount of fun someone has when using a new technology affects the intention. Indeed, Venkatesh, Thong, and Xu (2012) found out that “the fun or pleasure derived from using a technology” (p. 161) has an influence on the intention to use technology. For this study it means that when people think domotics will be fun to use, the intention to use will be higher:

H6a: *Hedonic motivation has a positive influence on the intention to use domotics to live longer independent.*

Trust

Studies found a positive relation between trust in a technology and the level of acceptance (Gefen, Karahanna, & Straub, 2003; I.-L. Wu & Chen, 2005). Trust in technology is somewhat different from trust in people (Mcknight, Carter, Thatcher, & Clay, 2011). In order to live longer independently at home at a later age, people have to trust the technology. Technology lacks making an own choice and has no moral agency. Therefore trust in technology reflects more about the characteristics instead of motives, because technology has none of that. Trust has to do with risk factors, which in domotics means that the technology acts in their best interest. Another risk factor is the ability of domotics to monitor the health of users. Older adults therefore have to trust the technology to do what is best for them, therefore we hypothesize that:

H7a: *Trust in domotics has a positive influence on the intention to use domotics to live longer independent.*

Reliability

People would like technology to function as it is supposed to do (McCreadie & Tinker, 2005). For home automation, this means that individuals want to know if the technology is reliable. Domotics should give no false alarms. An example of a false alarm is an alarm when no mobility is detected when someone is just sitting on a chair (Van Hoof, Kort, Rutten, & Duijnste, 2011). Domotics should detect if older adults need assistance (Jaschinski & Ben Allouch, 2014; McCreadie & Tinker, 2005) and should ensure users of a healthy and safe environment (Gaul & Ziefle, 2009). If older adults think domotics is reliable, the intention to use would be positively influenced:

H8a: *Reliability has a positive influence on the intention to use domotics to live longer independent.*

2.2.2. Domotics specific factors

Perceived increased independency

This study is trying to find the factors influencing baby boomers to use domotics to live independently for longer. The increased independency is one of the first things that comes to mind when thinking about using domotics to live independently for longer. This factor means that individuals feel more independent when they are living at home instead of in a nursing home. Domotics research has indicated that this is felt as a great benefit. (Gaul & Ziefle, 2009; McCreadie & Tinker, 2005; Peek et al., 2014; Portet, Vacher, Golanski, Roux, & Meillon, 2013). People like to live at home when they get older and it improves their quality of life (Coughlin, D'Ambrosio, Reimer, & Pratt, 2007; Doekhie et al., 2014). If they consider domotics as a means to live independent for a longer amount of time, we hypothesize that:

H9: *Perceived increased independency has a positive influence on the intention to use domotics to live longer independent.*

Security improvement

Domotics has the ability to improve security and safety of individuals. The literature suggests that security and safety improvement is a great benefit and improves the intention to use domotics (Peek et al., 2014; Portet et al., 2013). Domotics can give older people the feeling they are more safe in their own homes by means of different sensors or security improvements. The hypothesis that will be tested is:

H10a: *Security improvement has a positive influence on the intention to use domotics to live longer independent.*

Stigmatization

The literature also show some concerns when people are confronted with domotics to live independently for longer at home. One of these concerns is the feeling of being stigmatized as old and frail (Demiris et al., 2008; Gaul & Ziefle, 2009; Peek et al., 2014). Even if people feel the need to use domotics, they usually don't want others to think they are not in control anymore. When individuals live in their own home, they want to be seen as independent living adults and not as old people who need all kind of technologies to keep them at home (Portet et al., 2013). Domotics can be seen as being obtrusive and stigmatizing, like a visible camera that is needed to check if nothing is wrong. If domotics uses technologies that are perceived this way by both visitors and home owners, these technologies will be preferred less than technologies that are visible (McCreadie & Tinker, 2005). Older adults will

have the idea that they are perceived as dependent on domotics when it is really visible and are therefore stigmatized. We hypothesize that:

H11: *Stigmatization has a negative influence on the intention to use domotics to live longer independent.*

Loneliness

People might fear to lose human interaction due to domotics, because the technology could possibly replace human care (Demiris et al., 2004). This lack of human interaction can lead to loneliness. In the Dutch population, loneliness is already a big problem among the older adults (Van Rijn, 2014). People fear loneliness when technology is used for all the actions that home care is currently responsible for (Portet et al., 2013). If people think domotics will make them lonelier they could reject using it, resulting in the hypothesis:

H12a: *Loneliness has a negative influence on the intention to use domotics to live longer independent.*

Privacy infliction

One of the most mentioned concern regarding domotics is privacy infliction (Courtney, Demiris, Rantz, & Skubic, 2008; Demiris et al., 2008; Demiris et al., 2004; Gaul & Ziefle, 2009; Peek et al., 2014; Portet et al., 2013). The fear of other people finding out about their health status and other personal information that could be shared with third has a negative influence on acceptance of domotics. This is because people can think all the data that is gathered from video monitoring and sensors will be vulnerable to hackers or other unwanted people watching. When people think this happens it can be considered a privacy violation. Demiris et al. (2008) argue that a balance needs to be achieved between the benefits of such monitoring, and the perceived privacy intrusion. Indeed, the need for a technology could outweigh the privacy concerns (Townsend, Knoefel, & Goubran, 2011). However, in the current study respondents might think their privacy will be inflicted because information about them could be shared with others or that they think that other can observe them through cameras, therefore we hypothesize that:

H13a: *Perceived privacy infliction has a negative influence on the intention to use domotics for longer living at home to live longer independent.*

2.2.2 Underlying relations

The factors that have been found do not only affect the intention to use domotics, but can also have an effect on other variables. The literature describes some variables that have an influence on each other. These relations will be described next.

Perceived Usefulness

When a technology like domotics is perceived as useful, this means that older adults think it will do the job of keeping them independently at home for longer (Peek et al., 2014). A technology that is being perceived as useful should therefore have an effect on the perceived increased independency.

Lee, Hsieh, and Hsu (2011) tested the relation between PU and triability. They expected a positive effect, and found a significant positive effect. For domotics this effect would probably be the same because people who think domotics will be useful later in their lives could want to try it before they decide if they want to use it. If they didn't it would be very useful, there is less need to try it. Therefore, we hypothesize that:

H1b: *Perceived Usefulness has a positive influence on the perceived increased independency.*

H1c: *Perceived Usefulness has a positive effect on triability.*

Perceived Ease of Use

The TAM describes the PEOU as having a positive effect on the PU (Davis, 1989). This means that when two almost identical technologies are both equally useful, the easier to use technology will probably be used. When domotics is easier to use, the usefulness will be also perceived as higher because people know how to operate this technology. This relationship has been confirmed by a lot of studies (King & He, 2006; Schepers & Wetzels, 2007; Venkatesh & Bala, 2008; Venkatesh & Davis, 2000; Venkatesh et al., 2012).

When baby boomers think of domotics as easy to use, this will result in a confidence that they can use all the appropriate functions. When they then think they have control over their own lives, including domotics, this should result in feeling less lonely. If, on the contrary, people think a technology is really complex, they might stop using it to get in contact with people through the use of domotics.

Literature tied hedonic motivation to the intention to use also found out that PEOU has an effect on the hedonic motivation (Van der Heijden, 2004). The easier a technology is to use, the more pleasure someone derives from this (Bruner Li & Kumar, 2005). We think this will be the same for domotics.

When a technology is perceived as being easy to use, this means users think that it will be more reliable (Gaul & Ziefle, 2009). Non-reliable technology is often perceived as not working, or not knowing how it works (Van Hoof et al., 2011). We argue this will be the same for domotics. When baby boomers think domotics will be easy to use, they will find it more reliable. The hypotheses corresponding with the PEOU are:

H2b: *Perceived Ease of Use has a positive effect on the Perceived Usefulness*

H2c: *Perceived Ease of Use has a negative effect on loneliness*

H2d: *Perceived Ease of Use has a positive effect on hedonic motivation*

H2e: *Perceived Ease of Use has a positive effect on the reliability*

Social Influence

Venkatesh and Davis (2000) expanded the TAM with a few constructs. One of them was subjective norm, which corresponds with social influence in the UTAUT. They found that this subjective norm influenced the PU. Schepers and Wetzels (2007) found that when someone important tells a technology is really useful and they should use it, people interpreted this as being true and therefore think the technology is more useful than they first thought.

There is little evidence for the effect social influence has on the PEOU, however we argue that it has a positive effect on the PEOU as found in one study (Yatigammana, Johar, & Gunawardhana, 2015). When baby boomers think others will persuade them to use domotics, this should be for a good reason.

Social influence also has an effect on compatibility (Yatigammana et al., 2015). If people are influenced by others, they will see a technology as more compatible with their own beliefs. This should be the same for domotics. People who are influenced by others often see how domotics will fit their lifestyle and their ideas of how to live their lives when they are older (Gaul & Ziefle, 2009).

Reliability and trust should also be influenced by social influence because baby boomers could think that others will influence their attitude towards the technology (Venkatesh & Davis, 2000; Venkatesh et al., 2003). If they think that important people want them to use domotics, they should

have a more favourable opinion towards this technology. Therefore, people think domotics is more reliable and trust the technology more. The hypotheses concerning social influence are:

H3b: *Social Influence has a positive effect on the perceived usefulness*

H3c: *Social Influence has a positive effect on the perceived ease of use*

H3d: *Social Influence has a positive effect on the compatibility*

H3e: *Social Influence has a positive effect on the reliability*

H3f: *Social Influence has a positive effect on the trust*

Compatibility

If people behave voluntarily, they try to match their behaviour with their self-identity (Karahanna, Agarwal, & Angst, 2006). Baby boomers would want to try the technology to see if it indeed fits their lifestyle, and when they think that it will fit their lifestyle before they have tried it, this will increase the likelihood that they want to try domotics.

Other research found that compatibility has a positive influence on the PU (Chen et al., 2002; Lancelot Miltgen, Popovič, & Oliveira, 2013; J.-H. Wu & Wang, 2005). This research shows a significant impact of the compatibility on the PU. For domotics it would be that baby boomers think domotics will fit their values and lifestyle later and therefore think it will be more useful. The corresponding hypotheses are:

H5b: *Compatibility has a positive effect on triability.*

H5c: *Compatibility has a positive effect on the Perceived Usefulness.*

Hedonic motivation

Compatibility can be influenced through the beliefs someone has of a technology (Karahanna et al., 2006; Rogers, 2010). This means that when people think they will enjoy domotics when they get older, they think it will be more compatible with their lifestyle. This leads to the following hypothesis:

H6b: *Hedonic motivation has a positive effect on compatibility*

Trust

Trust is also said to have a positive effect on the PU (Gefen et al., 2003; Ha & Stoel, 2009; Tung, Chang, & Chou, 2008). These studies tell us that there should be a basic trust in domotics before they can be perceived as useful.

The advantage of security improvement is influenced by trust because people need to trust domotics to feel more safe and secure (Peek et al., 2014; Portet et al., 2013). Baby boomers want to feel protected when they live in their house. When there is no trust in domotics, we hypothesize that they will not be able to feel secure.

If baby boomers think they can trust domotics, this might have an effect on the hedonic motivation. This effect should be that a larger trust in the technology makes the technology more fun for the user. Chiu, Lin, Sun, and Hsu (2009) explored this relationship and found that there was a positive relationship between trust and hedonic motivation. Therefore we hypothesize that:

H7b: *Trust has a positive influence on the perceived usefulness.*

H7c: *Trust has a positive effect on the security improvement.*

H7d: *Trust has a positive effect on the hedonic motivation*

Reliability

A technology that is perceived to be reliable is preferred (Tobbin & Kuwornu, 2011). Technology acceptance literature explain that a preferable technology is more compatible with people (Arts et al., 2011; Rogers, 2010), it should be the same for domotics (Steinke, Bading, Fritsch, & Simonsen, 2014). This means that baby boomers think a technology is more compatible with their beliefs if they think the technology does what it should do.

Gaul and Ziefle (2009) argued that domotics should ensure users of a healthy and safe environment when the technology is reliable. People tend to get more upset with a technology that is not reliable (McCreadie & Tinker, 2005). This should be the same with domotics. When baby boomers think domotics will be reliable, they will probably enjoy it more.

To be able to trust a technology like domotics, baby boomers should think it is reliable (Steinke et al., 2014). Without reliability, they cannot trust the technology does what it should do, like monitoring their health. Indeed, Gaul and Ziefle (2009) found in their study that respondents needed a reliable technology in order to trust it. It should be no different for domotics (Steinke et al., 2014), where a reliable application should lead to more trust in the technology. We therefore hypothesize:

H8b: *Reliability has a positive effect on compatibility*

H8c: *Reliability has a positive effect on security improvement.*

H8d: *Reliability has a positive effect on hedonic motivation*

H8e: *Reliability has a positive effect on trust*

Security improvement

As the literature points out, a great benefit of using domotics is the security improvement (Peek et al., 2014; Portet et al., 2013). We argue it is obvious that this security improvement is regarded as a useful function of domotics.

Although older adults like the security improvement that comes with domotics, they fear this lowers their privacy (Portet et al., 2013). This is because the safety and security of these older adults is often being monitored with privacy invading technology (Peek et al., 2014). Therefore, we hypothesize that:

H10b: *Security improvement has a positive effect on the Perceived Usefulness*

H10c: *Security improvement has a positive effect on Privacy infliction*

Loneliness

When people think their loneliness will increase when they get older, because they fear technology is going to replace human care (Demiris et al., 2004), we argue that these people think that others see them as lonely. When baby boomers think they will be perceived as lonely by the outside world, they might think it puts a stigma on them as being old and lonely.

Compatibility was defined as the degree to which an innovation is perceived to be consistent with an individual's needs, values and experience (Rogers, 2010). The driving forces of behaviour are preferences of people (Karahanna et al., 2006). When a person thinks something has a negative effect, this could lead to a feeling that the technology is less compatible with someone. For this study it means that when people think they will be lonelier because of domotics, they probably think domotics is less compatible with them. The following hypotheses are drawn:

H12b: *Loneliness has a positive effect on stigmatization.*

H12c: *Loneliness has a negative effect on compatibility*

When people find out that their personal information about their health status can be accessed, they might think that others will see them as dependent on domotics. Literature showed that external and social expectations make up for most of the felt stigmatization in older people (Rodeschini, 2011). Therefore, when people think their privacy is inflicted, they have a higher feeling of being stigmatized. They could have the feeling that others know they use domotics because of their decreased health. In this study it means that future users of domotics think there is a higher chance of being stigmatized when there is a high privacy infliction.

H13c: Privacy infliction has a positive effect on loneliness.

The literature review resulted in a total of 13 factors that could influence the decision of baby boomers to use domotics later on in their lives to live longer independent. These factors also have some relations between them. The factors are put in a model that can be seen in Figure 1. First, a series of interviews will be held to see if there are any factors missing and to give some insights in the motives of baby boomers. Then the model will be tested using a questionnaire.

The diagram illustrates a research model for the intention to use domotics. It features several interconnected constructs and their hypothesized relationships:

- Social Influence** (top left) influences **Reliability** (H13e), **Trust** (H13f), **Compatibility** (H3a), **Perceived Ease of Use** (H3b), and **Intention to use domotics** (H3d).
- Reliability** influences **Trust** (H8a), **Compatibility** (H8b), and **Intention to use domotics** (H8c).
- Trust** influences **Compatibility** (H7a), **Perceived Ease of Use** (H7b), **Perceived Usefulness** (H7c), and **Intention to use domotics** (H7d).
- Compatibility** influences **Triability** (H5a), **Perceived Ease of Use** (H5b), **Perceived Usefulness** (H5c), and **Intention to use domotics** (H5d).
- Triability** influences **Perceived Ease of Use** (H4) and **Intention to use domotics** (H4a).
- Perceived Ease of Use** influences **Perceived Usefulness** (H2a), **Intention to use domotics** (H2b), and **Security improvement** (H2c).
- Perceived Usefulness** influences **Intention to use domotics** (H1a) and **Increased independency** (H1b).
- Hedonic Motivation** influences **Perceived Usefulness** (H6a) and **Intention to use domotics** (H6b).
- Security improvement** (shaded area) influences **Privacy infliction** (H10a, H10b, H10c) and **Loneliness** (H12a, H12b, H12c).
- Privacy infliction** (shaded area) influences **Loneliness** (H13a, H13b, H13c) and **Intention to use domotics** (H13d).
- Loneliness** (shaded area) influences **Stigmatization** (H11) and **Intention to use domotics** (H12d).
- Stigmatization** (shaded area) influences **Intention to use domotics** (H11).
- Increased independency** (shaded area) influences **Intention to use domotics** (H9).

The shaded area represents negative impacts or barriers to the intention to use domotics.

3. Pilot study

The initial use for the pilot study is to see if there are other factors that need to be included in the main study. To do so, a series of eight interviews will be held. In the main study, a questionnaire will have to be answered by the respondents. After the questionnaire, the results from the interviews in the pilot study will be used to give further explanation of the results found in the main study.

3.1 Method

3.1.1 Participants

A total of 8 respondents, four men and four women with the age between 49 and 65 years old ($M = 55.6$), have participated in the interviews. The respondents were selected out of the personal network of the researcher and have different backgrounds and education levels. None of the respondents had earlier experiences with domotics and therefore they had little prior knowledge about it. These people were selected so they could create a fresh image of domotics. This way, their prior knowledge did not have an effect on the results.

3.1.2 Procedure

All the respondents were presented with a short description of domotics and its functionalities and purposes. It was intentionally kept short so that they can form their own representation about how the domotics that can be present in their future homes. This description first introduces domotics and then explains it can be used for different monitoring and supporting purposes. At the end of the description an image was presented with an overview of what domotics could do for the respondents. The introduction sheet can be found in Appendix C. When the respondents had read the description, they were instructed to give personal answers about their own potential needs and desires in the future. This way, they gave personal answers and not what they thought current older adults thought of the technology.

One of the most influencing factors found in the literature on the use intention for home automation is perceived need (Beach et al., 2013; Courtney et al., 2008; Demiris et al., 2008; McCreadie & Tinker, 2005; Peek et al., 2014). In the interview, respondents were told they need domotics in order to stay longer at home. This way, it should not be a relevant factor as it is constant present for each respondent. The reason for this is because their current perceived need is low and some studies point at this factor to be of great importance (Courtney et al., 2008; Demiris et al., 2008). Another important factor that this study is trying to overcome is the high cost people often associate with domotics (Gaul & Ziefle, 2009; Peek et al., 2014). The introduction description told respondents that domotics will be affordable. As with the perceived need, there should be no concern for the costs as it was already told that it will be affordable.

The interview schema consisted of 8 open ended questions. The questions had to do with their opinions of domotics after they had read the short description. They were also asked to give any advantages and disadvantages of domotics. They were then asked whether they thought they would use it in the future, and how / why they would use it. If necessary follow up questions were asked to get a better image of their opinions towards domotics. When the respondents gave answers to all of the questions, the variables that have been found in the literature were discussed to see if the baby boomers thought this would influence their intention to use domotics.

After all the interviews were held they were coded using a coding scheme (Appendix A). The coding scheme was made by first defining all the variables found in the literature. Corresponding

quotes were obtained from the interviews. During the coding, new codes were added when this was needed. The first two interviews were coded by two different researchers, resulting in a Cohen's kappa of .76.

3.2 Results

Table 1 gives an overview of the factors that were mentioned during the interviews as having an effect on the intention to use domotics. The amount of people that mentioned a factor is also provided. This is not the total amount of factors being mentioned because they also mentioned other factors that had no impact on the intention to use. An example is hedonic motivation, where one respondent said: *"I don't think having fun with domotics will influence my decision to use it. It has to be useful."* The factor that was mentioned most is the usefulness. Respondents feel domotics have to be useful before they want to use it. They mentioned things like *"I think domotics could be very useful to me in the future"*, or *"Domotics could help me with different tasks when I am older"*. The two following factors are the ease of use (*"Developers should make it easy to use"*) and the perceived increased independency (*"It is a huge benefit if domotics makes sure I stay independent"*), followed by the security improvement (*"I think my safety and security will be more important in the future"*) that was mentioned 26 times during the interviews. The privacy was also an issue for the respondents (*"I don't like it if people could use a camera to monitor me every hour of the day"*) as it was mentioned 21 times, one time more than the loneliness that the respondents thought they would have when they would use domotics in the future (*"Loneliness could be a big problem if no one will pay me a visit"*). All the transcripts, in Dutch, can be found in Appendix B.

Table 1 - Number of times the factors are mentioned that influenced the intention to use domotics during the interviews

Factor	N	Number of people	Factor	N	Number of people
Usefulness	43	8	Contact possibilities	9	5
Ease of use	28	8	Lack of human contact	9	4
Increased independency	28	8	Triability	9	3
Security improvement	26	8	Compatibility	6	3
Privacy infliction	21	8	Other parties' interests	5	2
Loneliness	20	7	Obtrusiveness	5	2
Reliability	18	6	Social influence	5	2
Comfort	16	7	Trust	4	2
Stigmatization	14	6	Hedonic motivation	0	0
Lack of choice	10	3			
<i>Note: N is the number of times a factor is mentioned as having influence on the intention to use domotics.</i>					
<i>The number of people stands for the different respondents who mentioned a factor.</i>					

The respondents mentioned five additional factors that played a role in their intention to use domotics to live longer independently. The newly found factors are the comfort, the lack of choice, contact possibilities, lack of human contact, and interests. The respondents mentioned comfort as a feature of domotics they really liked. One respondent said *"I think one of the biggest plus is the extra comfort I would get from it"*. The lack of choice means that respondents thought they did not really have a choice in the intention to use domotics because they think that they will have to use it when

they get older, being mentioned as *“It might be obligatory before I get any real human care”*. The contact possibility is the ability of certain domotics to have contact with friends, family or doctors from their own homes, they thought this would increase their intention to use it. One respondent described is as: *“when I will get a little bit older, I think it would be nice to get help from a distance through the use of remote contact. Therefore, it isn’t necessary for someone to come to my door for every little thing”*. A total of 9 times, the lack of human contact was mentioned. Respondents thought that when there is only technology that takes care of them, they wouldn’t see as much people anymore. The last newly found factor is named other parties interests. This is the fear that other parties like insurance companies will see domotics as compulsory in order to receive their help, as one respondent mentioned: *“I’m afraid instances like insurance companies will set domotics as a requirement for me to get an insurance”*.

The variables that were mentioned only a few times are the hedonic motivation, trust, social influence, obtrusiveness and compatibility. Another factor, stigmatization, was only mentioned once as having a bad effect on the use intention. The other times it was mentioned respondents said they didn’t care about it or thought there wouldn’t be a stigma on the use of domotics to stay longer at home, as one respondent said: *“I don’t think there will be a stigma, because I think almost everyone will use domotics in the future”*.

The different interests of other parties and the lack of choice are concerns that, based on the current finding, do not seem to influence the intention to use domotics within the pilot group. When it will be compulsory the use domotics, the intention does not matter because they have to use it. One respondent said *“it could become a tool for insurance companies to ensure cheap care, and they will then push it on me”*. These other parties will benefit from people using domotics and therefore force people to use it. This is not a factor concerning the intention to use it, but as it is with making it compulsory, it removes the choice to use it. These two factors should therefore be explored in other studies to find out what it has to do with the attitude towards domotics, but not when looking at the intention to use domotics and are therefore excluded from this study. When looking at the comfort factor that most respondents mentioned, it seems like this has a lot of overlap with perceived usefulness. One respondent said it herself: *“because domotics makes my life more comfortable, it will automatic be more useful.”* Therefore only perceived usefulness will be in the final model. Because of the overlap between the lack of human contact and loneliness, these two factors will be merged into one, named loneliness.

3.3 New Conceptual model

As a result of the interviews, the factor contact possibilities is added to the new conceptual model that can be seen in Figure 2. What remains are fifteen variables that will be tested in the final study. These factors will be tested next with the use of a questionnaire. The factors that remain are a mix of the classical models like the TAM, DOI and UTAUT with factors that are specific for domotics. The answers in the interviews from the pilot study will be used to give extra insights into the results from the questionnaire. The factor contact possibilities is the ability to contact family, friends or a doctor through domotics. When baby boomers think they have more possibilities to contact others because of domotics, this has effects on several other factors. Of course, the first effect it has is on the intention to use domotics to live longer independently. However, contact possibilities should also have an effect on the perceived independency and the perceived security improvement. If baby boomers have think they can use domotics to contact friend family or a doctor, we think they feel more in control of their

lives and feel safer in their homes. This is not all, we also think that the PEOU and SI have an influence on the contact possibilities. When baby boomers think domotics is easy to use, they have the feeling they can use it to contact friends and family. These important people in their lives influence this newly found factor. When baby boomers think others want them to use domotics, they think they will use it to contact these others. Therefore, we came up with the following hypotheses:

H14a: Contact possibilities have a positive effect on the intention to use domotics to live longer independent.

H14b: Contact possibilities have a positive effect on the perceived increased independency

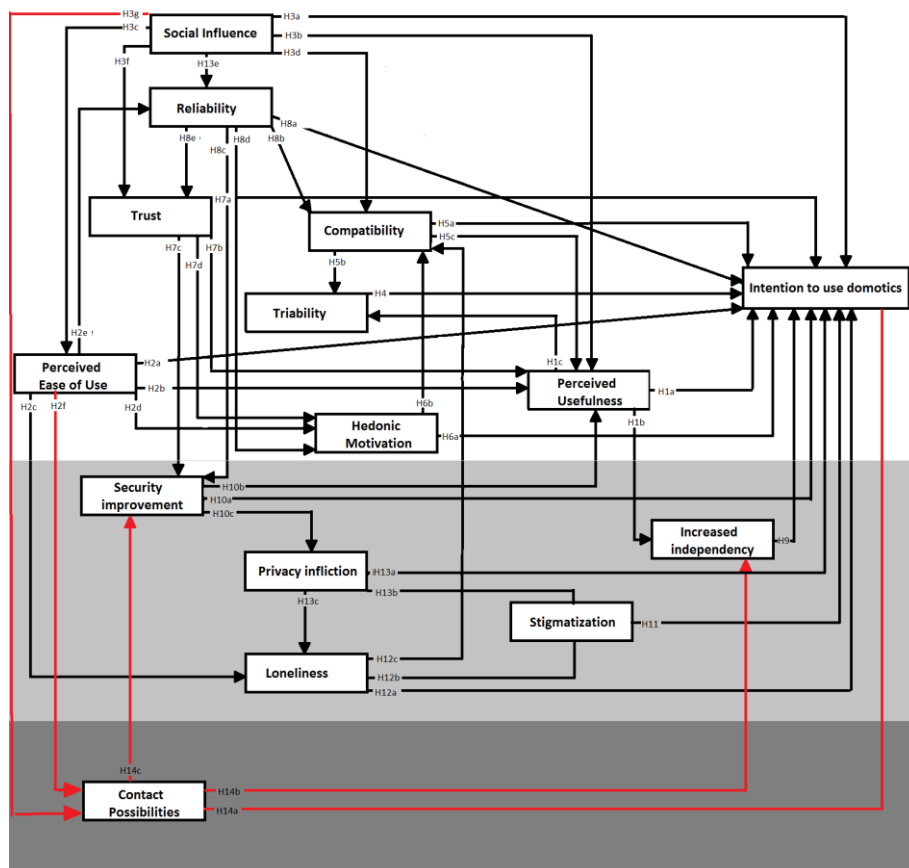
H14c: Contact possibilities have a positive effect on the perceived security improvement

H2f: Perceived Ease of Use has a positive effect on the contact possibilities

H3g: Social Influence has a positive effect on the contact possibilities

A first look at the results show that some of the variables that were found in the literature do not look like a big issue for baby boomers in the pilot group. This is only based on 8 different respondents, the questionnaire will try to find out if these results are also present in a larger baby boomers

Figure 2 – The new conceptual model

4. Study 2

The purpose of this study is to test the conceptual model and gain an understanding what factors influence the intention to use domotics. With the results from this study, we hope to answer the research question.

4.1 Method

4.1.1 Participants

The respondents were asked to participate in the questionnaire through email, social media or in person. They then got a link that directed them to the online questionnaire. A total of 229 participants completed the questionnaire, 119 male and 110 female respondents. Because the target group are baby boomers, the respondents' age was restricted to be between 45 and 70 years old. The age in the sample group ranged from 44 to 71 years old ($M=55.74$, $SD=6.68$). The education of the respondents ranges from primary school (1.31%), secondary school (1.75%), secondary vocational education (32.31%), higher professional education (41.05%), to a university level education (23.58%). A few of the respondents already have domotics in their homes (6.99%). Other respondents only heard of domotics (58.95%) or did not know what it was (34.06%).

4.1.2 Measures

Before the questionnaire, all respondents had to read an introduction sheet on domotics. This introduction sheet is the same as in the pilot study and shortly states what domotics are and its potential functionalities and purposes. This introduction should give the respondents enough information to form their own image of domotics so they can complete the questionnaire. It was intentionally kept short so their own representation on domotics could be formed. The questionnaire consisted of 74 items that measured all the variables. Where possible, already developed and validated scales were used. The intention to use items were adapted from Moon and Kim (2001) and Heerink, Kroese, Evers, and Wielinga (2009). Perceived usefulness was adapted from Heerink et al. (2009), Venkatesh et al. (2003) and Venkatesh et al. (2012). The items for perceived ease of use were adapted from Heerink et al. (2009) and Park and Chen (2007). The triability items come from Atkinson (2007) and Park and Chen (2007). Compatibility was adapted from scales from Moore and Benbasat (1991) and Tung et al. (2008). F. Steinke (2015) provided the items for reliability. The social influence items were adapted from Heerink et al. (2009), Venkatesh et al. (2003) and Venkatesh et al. (2012). Trust items were adapted from Johnson, Bardhi, and Dunn (2008), Vance, Elie-Dit-Cosaque, and Straub (2008), and I.-L. Wu and Chen (2005). The hedonic motivation scale was adapted from Venkatesh et al. (2012). The privacy items were adapted from Vijayasarathy (2004) and Xu, Dinev, Smith, and Hart (2008). The items for stigmatization were adapted from Ziefle, Rocker, and Holzinger (2011). All these items were translated from English to Dutch and then measured using a five-point Likert-type scale with 1= strongly agree and 5= strongly disagree. All the questions were randomly arranged using the Qualtrics software.

To test the reliability of this questionnaire and to see if items should be deleted a pre-test was conducted. Fifteen participants answered the questionnaire, consisting the 74 items. Five of the fifteen participants of the pre-test were asked if they understood all the questions and to think aloud when answering them. This was to make sure that respondents see the questions as they were intended. Three items had to be deleted because they were not understood or respondents thought they meant something else. Two questions were deleted because they lowered the reliability of the scale. This

resulted in the questionnaire that is made out of 69 items. It measured the intention to use domotics to live independently for longer and the 14 independent variables. The questionnaire can be found in Appendix C.

Table 2 - The means, standard deviations and Cronbach's Alphas of all the constructs in the questionnaire.

Construct	Mean	SD	Alpha
Intention to use	2.20	.823	.907
Perceived Usefulness	2.09	.794	.905
Perceived Ease of Use	2.58	.888	.830
Social influence	2.22	.735	.853
Triability	2.08	.671	.747
Compatibility	2.52	.870	.827
Hedonic motivation	2.69	.820	.833
Trust	2.51	.776	.882
Reliability	2.47	.755	.840
Increased independency	2.08	.852	.859
Security improvement	2.32	.754	.885
Stigmatization	3.01	.779	.748
Loneliness	2.93	.911	.881
Privacy infliction	2.67	.980	.940
Contact possibilities	2.49	.750	.781

Before examining the results, a confirmatory factor analysis (CFA) in AMOS was performed to explore if the suggested factors fit our data. The initial factors did not fit our data: $\chi^2/df=2.55$; TLI=.79; RMSEA=.08 (90% confidence interval [CI] = .08, .09). In order to come up with a decent fit, we had to delete some more items. The items were excluded because they didn't score high on the factor they were supposed to measure. The deleted items are include in Appendix C. In total, 45 items remained in a 15-factor structure. The fit results are $\chi^2/df=2.36$; TLI=.85; RMSEA=.08 (90% confidence interval [CI] = .07, .08). The factor's labels, descriptive statistics and Cronbach's α coefficients are displayed in Table 2. A 1 on the mean would mean a high score as this stands for strongly agree as answer. The lowest score would be a 5, meaning a respondent strongly disagrees with a question. Looking at the alpha scores, a score of .7 or higher is acceptable (Nunnally, 1978).

4.3 Results

The next step is to test if the model in Figure 2 fits the data. A path analysis assesses the relative importance of direct and indirect causal paths to the dependent variable(s). Thus it can determine whether the model shown in Figure 2 can explain the intention to use domotics to live independently for longer. We used structural equation modelling using Amos 20.0 to test the model. This statistical methodology takes a confirmatory (i.e., hypothesis-testing) approach to the analysis of a structural theory. If the goodness of fit is adequate, the model argues for the plausibility of postulated relations among variables; if it is inadequate, the tenability of such relations is rejected (Byrne, 2001). As suggested by Hair, Black, Babin, Anderson, and Tatham (2006), to obtain a comprehensive model fit we included the indices of χ^2 statistic, ratio of χ^2 to its degree of freedom computed (χ^2/df), Tucker-Lewis index (TLI), root mean square error of approximation (RMSEA), and the standardized root mean residual (SRMR). Because initial testing resulted in model with an insufficient fit, some new relations

between factors had to be made. The first relation made is that of the PEOU on privacy infliction. This relation suggest that a technology that is easy to use has a negative effect on the privacy infliction, meaning that when baby boomers think domotics will be easy to use, they think their privacy is more guaranteed (Portet et al., 2013). Respondents might have felt that when domotics is easy to use, they can do more themselves and don't need others to observe them therefore having the idea that their privacy will be better protected. The second relation that was added is that of the social influence on stigmatization (Courtney et al., 2008). This negative relation that was found during the data analysis showed that with social influence lowered the stigmatization. An explanation for this relation is that people who have others saying they should use domotics are less likely to feel stigmatized because they feel accepted when they use it. There were also two relations added that concerned the contact possibilities. The first is that of trust on the contact information. The second is the contact possibilities on the triability. None of these two relations were found in the literature, but there is a good explanation for these relations. When baby boomers think they will trust domotics in the future, they think they can use it more for contacting family or a doctor. Especially the contact with doctors regarding someone's health needs trust because there is some risk in using communications through the internet when consulting a doctor. Sensitive information could fall into the wrong hands. Contact possibilities is also shown to have a positive effect on the triability. When the respondents thought they had contact possibilities because of domotics, they wanted to try it out. The explanation is that respondents would like to find out what the possibilities where exactly and how it could benefit their living independently for longer.

Table 3 shows the correlations for each hypothesis. These correlations show how much overlap in scores there is between the items, but do not show any relations. These correlations show a large overlap for a lot of relations between different factors. A few relations have less in common. The relationship between triability and intention to use domotics is the first to show a low correlation. The PU has a low correlation with triability. Compatibility seems to have little in common with triability and where a positive correlation and relation was expected, the data show a negative correlation. Security improvement has a low correlation with privacy infliction. Finally, Contact possibilities and triability show a low correlation. The correlations only show if two variables have something in common. The results show that most of the tested variables have answers in common.

Table 3 – The correlation scores in the relations of all hypotheses.

Hypothesis	Relationship	R
H1a	Perceived Usefulness → Intention to Use	.873
H1b	Perceived Usefulness → Increased Independency	.885
H1c	Perceived Usefulness → Triability	.217
H2a	Perceived Ease Of Use → Intention to Use	.732
H2b	Perceived Ease Of Use → PU	.636
H2c	Perceived Ease Of Use → Loneliness	-.599
H2d	Perceived Ease Of Use → Hedonic motivation	.743
H2e	Perceived Ease Of Use → Reliability	.737
H2f	Perceived Ease Of Use → Contact possibilities	.535
H3a	Social influence → Intention to Use	.741
H3b	Social influence → PU	.813
H3c	Social influence → PEOU	.492
H3d	Social influence → Compatibility	.599
H3e	Social influence → Reliability	.599

H3f	Social influence → Trust	.702
H3g	Social influence → Contact possibilities	.608
H4	Triability → Intention to Use	.079
H5a	Compatibility → Intention to Use	.820
H5b	Compatibility → Triability	-.054
H5c	Compatibility → PU	.774
H6a	Hedonic motivation → Intention to Use	.767
H6b	Hedonic motivation → Compatibility	.759
H7a	Trust → Intention to Use	.802
H7b	Trust → PU	.823
H7c	Trust → Security improvement	.768
H7d	Trust → Hedonic motivation	.730
H8a	Reliability → Intention to Use	.791
H8b	Reliability → Compatibility	.795
H8c	Reliability → Security improvement	.710
H8d	Reliability → Hedonic motivation	.759
H8e	Reliability → Trust	.763
H9	Increased independency → Intention to Use	.814
H10a	Security improvement → Intention to Use	.698
H10b	Security improvement → PU	.750
H10c	Security improvement → Privacy infliction	-.276
H11	Stigmatization → Intention to Use	-.445
H12a	Loneliness → Intention to Use	-.551
H12b	Loneliness → Stigmatization	.429
H12c	Loneliness → Compatibility	-.608
H13a	Privacy infliction → Intention to Use	-.427
H13b	Privacy infliction → Stigmatization	.458
H13c	Privacy infliction → Loneliness	.490
H14a	Contact possibilities → Intention to Use	.652
H14b	Contact possibilities → Increased independency	.659
H14c	Contact possibilities → Security improvent	.633

To test the direct and indirect relations are, a path analysis is performed using AMOS. The fit results obtained from testing the model shown in Figure 3 are: χ^2 (25)=114.75; χ^2/df =2.09; SRMR=.025; TLI=.96; RMSEA=.07 (90% confidence interval [CI] = .05, .08). These values represent an adequate model fit (Byrne, 2001; Hu & Bentler, 1998; Schumacker & Lomax, 2004).

Table 4 gives an overview of all the direct and indirect relations and shows if the hypotheses are accepted, rejected or only partially accepted. A hypothesis is partially accepted when there is no significant direct effect found, but when there is an indirect effect.

Most of the factors gained from acceptance literature were also seen here to have an effect on the intention to use domotics. The results show that the hypotheses concerning the PU, compatibility, hedonic motivation, reliability, and SI are accepted. The effect of trust, PEOU, and contact possibilities are partially accepted because there are no direct effects found in this study, only indirect effects. Triability was the only factor from the relevant acceptance models that did not show as having an effect on the intention to use.

Table 4 – This table shows all the direct and indirect β -coefficients between the found relations and shows if the corresponding hypothesis is accepted.

Hypothesis	Direct effect β	Indirect effect β	Total effect β	Accepted?
H1a: PU > ITU	.336	.073	.409	Yes
H1b: PU > IND	.759		.759	Yes
H1c: PU > TRI	.470		.470	Yes
H2a: PEOU > ITU		.348	.348	Partially
H2b: PEOU > PU		.261	.261	Partially
H2c: PEOU > LON	-.476	-.096	-.572	Yes
H2d: PEOU > HMO	.403	.227	.630	Yes
H2e: PEOU > REL	.583		.583	Yes
H2f: PEOU > CONT	.147	.146	.293	Yes
H3a: SI > ITU	.109	.508	.617	Yes
H3b: SI > PU	.408	.377	.785	Yes
H3c: SI > PEOU	.492		.492	Yes
H3d: SI > COM	.139	.455	.594	Yes
H3e: SI > REL	.313	.286	.599	Yes
H3f: SI > TRUST	.309	.394	.702	Yes
H3g: SI > CONT	.268	.341	.609	Yes
H4: TRI > ITU				No
H5a: COM > ITU	.159	.081	.240	Yes
H5b: COM > TRI	-.573	.115	-.459	No
H5c: COM > PU	.243		.243	Yes
H6a: HMO > ITU	.150	.087	.237	Yes
H6b: HMO > COM	.315		.315	Yes
H7a: TRUST > ITU		.124	.124	Partially
H7b: TRUST > PU	.236	.091	.327	Yes
H7c: TRUST > SEC	.488	.066	.554	Yes
H7d: TRUST > HMO	.301		.301	Yes
H8a: REL > ITU	.128	.167	.295	Yes
H8b: REL > COM	.376	.136	.512	Yes
H8c: REL > SEC	.200	.364	.564	Yes
H8d: REL > HMO	.192	.197	.390	Yes
H8e: REL > TRUST	.657		.657	Yes
H9: IND > ITU	.116		.116	Yes
H10a: SEC > ITU		.065	.065	Partially
H10b: SEC > PU	.117	.006	.123	Yes
H10c: SEC > PRI	-.432		-.432	Yes
H11: STIG > ITU				No
H12a: LON > ITU		-.031	-.031	Partially
H12b: LON > STIG	.199		.199	Yes
H12c: LON > COM	-.197		-.197	Yes
H13a: PRI > ITU				No
H13b: PRI > STIG	.305	.055	.360	Yes
H13c: PRI > LON	.278		.278	Yes
H14a: CONT > ITU		.022	.022	Partially
H14b: CONT > IND	.192	.016	.208	Yes
H14c: CONT > SEC	.173		.173	Yes

Note: ITU: Intention to use; IND: Increased Independency; STIG: Stigmatization; TRI: Triability; PU: Perceived Usefulness; COM: Compatibility; LON: Loneliness; PRI: Privacy Concerns; SEC: Increased security; HMO: Hedonic Motivation; TRUST: Trust; REL: Reliability; PEOU: Perceived ease of Use; SI: Social Influence; CONT: Contact possibilities.

The factors gained from domotics literature were less good predictors of the intention to use with only increased independency having a direct effect. Security improvement and loneliness are only partially confirmed as having effect on the intention to use domotics, where results show that stigmatization and privacy infliction had no effect on the intention to use.

The results concerning the underlying relations show that almost all hypothesis are confirmed. H1b and H1c are confirmed, as PU has a positive effect on the perceived increased independency and on triability. The relation between PEOU and PU (H2b) was only partially confirmed. PEOU has a negative effect on loneliness (H2c). It has a positive effect on the hedonic motivation (H2d), reliability (H2e), and contact possibilities (H2f). Social influence has a positive effect on the PU, PEOU, compatibility, reliability, trust, and contact possibilities. Hypotheses H3b – H3g are therefore accepted. Compatibility has a positive effect on the PU confirming H5c. We hypothesized a positive effect on the triability as well, but this turned out to be negative, rejecting H5b. Hedonic motivation has a positive effect on compatibility, meaning H6b is confirmed. H7b – H7d are also confirmed, as trust has a positive effect on the PU, perceived security improvement, and hedonic motivation. Reliability has a positive effect on the compatibility, perceived improved security, and trust. This confirms the hypotheses 8b to 8d. Perceived security improvement has a positive effect on the PU, and a negative effect on the privacy infliction, meaning a high security improvement results in a low feeling of privacy. This confirms hypotheses 10b and 10c. Loneliness has a positive effect on stigmatization and a negative effect on compatibility and therefore confirming these hypothesis (H12b, H12c). Perceived privacy infliction has a positive effect on both the stigmatization and loneliness, thus confirming H13b and H13c.

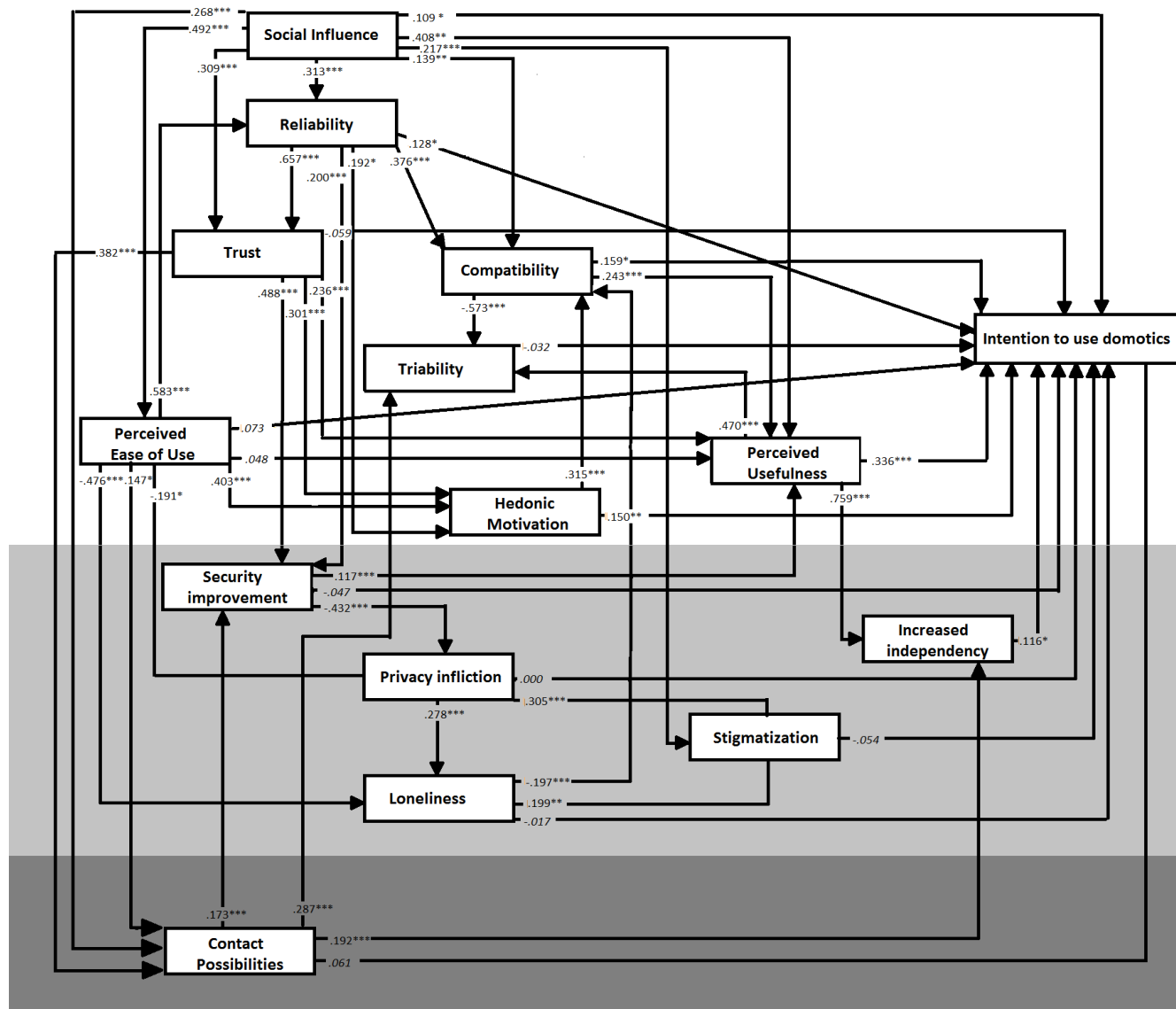
The factor contact possibilities that was added due to the pilot interviews did not had a direct effect on the intention to use domotics, but only an indirect effect. The factor does have a positive effect on the perceived increased independency and perceived security improvement. This confirms the hypotheses 14b and 14c. This shows that when baby boomers think domotics enables them to contact caretakers and friends, they feel more independent and safe in their own home.

Table 5 shows the effects found for the new relations. The added relations that were made to get an adequate fit for the model. The relations added are the relation of trust on contact possibilities, the relation of reliability on hedonic motivation, the relation of PEOU on privacy, Social influence on stigmatization, and the relation of contact possibilities on triability. They were all found to be significant and are therefore justified to have been added to the model.

Table 5 - The correlations and β -coefficients between the newly formed relations

Relation	R	Direct effect β	Indirect effect β	Total effect β
Trust > Contact possibilities	.668	.382		.382
PEOU > Privacy	-.446	-.191	-.153	-.344
Social influence > Stigmatization	-.356	-.217	-.169	-.386
Contact possibilities > Triability	.285	.287	.008	.295

Figure 1 - Model including path coefficients

Note: * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$. Non-significant factor loadings in *italics*

5. General discussion

5.1 Main findings

This study tried to give an answer to the research question: What factors are important in the baby boomers' intention to use domotics? Specifically domotics that baby boomers can use in their future lives to live independently for longer. To do this a comprehensive model was developed using existing acceptance models and expand them with factors important for domotics. Because the pilot study showed contact possibilities could also be a factor that is important in the decision to use domotics, this factor was added to the final model. This study therefore created a new and comprehensive model that showed what factors are important in the intention to use domotics for baby boomers.

The intention to use domotics was high in both the pilot interviews and the questionnaire. All the respondents in the pilot study thought it could help them when they are aging. The questionnaire also found a high intention to use domotics. This high intention varies from other findings in literature, which can be ascribed to the mostly older target groups used in earlier studies (McCreadie & Tinker, 2005; Portet et al., 2013; Tran, 2012). Nevertheless, it looks like baby boomers are a lot more positive regarding domotics than their older generation. Peine et al. (2014) give the continuing development of new technologies in the lives of baby boomers as explanation of why they have a more favourable attitude towards new technologies. Because the baby boomers experienced a lot of new technologies in their lifetime, they are more used to emerging technologies. Peine et al. (2014) said this would help them gain a more favourable attitude towards domotics.

Different variables were found to have an effect on the intention to use domotics. Factors from the acceptance literature seem to be good predictors. PU had the biggest impact, meaning baby boomers thought they would use domotics more when they anticipated domotics to be useful. The result from this study showed that a more useful technology will be viewed as better and as a result the intention to use will increase. Acceptance literature already showed that PU has a great influence on the intention to use (Davis, 1989; Venkatesh et al., 2003). Results from this study showed that the PEOU from the TAM only has an indirect effect. This contradicts the results found in the pilot, where respondents said domotics had to be easy to use in order for them to use it. The explanation that respondents needed domotics in order to stay in their own homes could be a contributing factor. The PEOU still has a good predictive value on the intention to use, but it is because other variables are influenced by the PEOU. The relation between the PEOU and the PU was also only partially confirmed. The outcome suggests that respondents do not think domotics will be more useful if it is more easy to use. Examining the descriptive statistics, a possible explanation could be that respondents thought of domotics as being very useful, even if it is not easy to use. The given need for domotics in the introduction sheet could explain this as well. When the respondents had the feeling they could use it to stay home for longer, they thought it would be useful. It will not matter as much if it is easy to use or not because they will use it to live independently for longer. Starting from the beginning of the TAM the relation between the PEOU and the PU has showed to be of importance (Davis, 1989).

The triability, derived from the DOI (Rogers, 2010), is the only factor that did not influence the intention to use from the factors obtained from relevant acceptance models. The descriptive statistics show a high mean for the triability. Because domotics is a relatively new technology, baby boomers want to try it out before they can form a good opinion, as explained by McCreadie and Tinker (2005). This means that even people with a more sceptical view want to try out domotics. However, these people now have a low intention to use it. When all the respondents want to try it out, it does no

longer have an effect on the intention to use. This means that there will be a high triability for domotics whether or not baby boomers think they will use it in the future. The other factors from the acceptance models do have an effect on the intention to use, as described in the literature review. These models show that they still have a good explanatory value in predicting the intention to use a technology. It should therefore be necessary to pay attention to these factors when designing and developing domotics.

Next to the factors from the technology acceptance literature, factors specific for domotics were added. From these factors, increased independency was the only factors directly influencing the intention to use domotics. This means baby boomers value the increased independency they think they will get from using domotics. This should be obvious, because people like to live longer independently (Coughlin et al., 2007; Doekhie et al., 2014). If they have the idea that domotics could help with this, they are more likely to have an intention to use it. The results from both the interviews and the questionnaire showed that baby boomers thought domotics could keep them independently at home for longer.

Two variables only had an indirect effect, partially accepting the corresponding hypothesis. The security improvement and loneliness did not have a direct effect. However, through other factors they did have an effect. This means these factors cannot be ignored. Results showed that perceived security improvement had a small indirect effect. In the pilot, the participants frequently stated that the improvement in security and safety is a great benefit of domotics. Together with the increase in independency, this was the main reason to use domotics later in their lives. An explanation to why security improvement did not score higher is that baby boomers might feel safe in their own current environment and are unable to see this changing later on in their lives. It could very well be that the older baby boomers get, the more this factor will be of importance.

Respondents in the pilot study also voiced some big concerns about loneliness. The results of the questionnaire showed little effect; only through compatibility did loneliness had an effect. The concern in the pilot study was therefore only partial confirmed in the questionnaire. An explanation for the absent of direct effect could be that they do not feel lonely at this time in their lives and are therefore unable to image themselves being lonely in the future.

From the domotics specific factors, only privacy infliction and stigmatization did not have a direct or indirect effect on the intention to use domotics. Where previous literature stated that privacy infliction was one of the biggest concerns people had about domotics (Peek et al., 2014), this study shows otherwise. This could be because of the perceived need that was mentioned before the questionnaire. This could overcome the concerns regarding privacy because people then have the idea that the advantages of domotics outweigh the privacy concerns (Courtney et al., 2008). Another explanation is that baby boomers have not been confronted with the intrusiveness of domotics. We argue that privacy could become an issue when they are confronted with domotics on a daily basis because they will then think about what data and images it could collect.

Results also show stigmatization did not affect the intention to use. This could be because respondents think there won't be a stigma on the use of domotics, because they think it will be normal to use in the future. If baby boomers think the use of domotics will be normal, the stigmatization will disappear because everyone will use it instead of only the old and frail people.

The factor contact possibilities was derived from the pilot interviews as having an effect on the intention to use domotics. Results from the questionnaire showed no direct effect, only an indirect effect through other factors. The questionnaire showed that this factor is important for people feeling

independent and secure. The contact possibility of domotics is therefore good to predict if people think they will feel more independent or secure.

Examining the final model, it shows a very complex model with a lot of relations between different factors. Next to the effects on the intention to use domotics, factors also showed to have an effect on each other. Most of the relations that were found in the literature have been confirmed. One relation is in a different direction than the literature predicted. The data suggest a negative effect of compatibility on the triability where a positive effect was suggested (Karahanna et al., 2006). Karahanna et al. (2006) said that when the values of a person correspond with a technology they would be more likely to try it out. However, this study found that when people think domotics will fit their lifestyle, they have less need to try domotics. A reason for this could be that respondents thought they were compatible with domotics and therefore did not feel the need to try domotics because they already know they will use it in the future.

5.2 Limitations and future research

The high intention to use domotics that has been found could be attributed to the given need and low cost in the explanation to the respondents. In the interview some respondents said that when they needed to choose between domotics or a care facility, that they would always choose their own home. The intention to use could therefore be lower when there is no need presented (Demiris et al., 2008). Almost all respondents said they were going to use domotics when they really needed it, and not just because it is available. This could mean that the given need directly influences the intention to use. Keeping this in mind, the study does find the factors that are of importance when baby boomers have the feeling they are going to need domotics in the future to live independently for longer. Future research is needed to find out if the baby boom generation is indeed more positive towards a new technology like domotics than older adults, or that the positive attitude found in this study could be largely subscribed to the given need and low cost. One possible direction for future research is therefore to see if baby boomers will actually use domotics later in their lives and what their opinion about the technology is when they will actually use it. The results from that study can then be compared with studies like these to find out if the factors that said to have an influence, really influenced their intention to use.

Building on this, future research could also use different age group in the same study to find out where the differences lie between generations. For example, stigmatization is a big issue for the elderly nowadays (Demiris et al., 2008) whereas this study showed that baby boomers did not think of it as a big problem. To make sure this relation has nothing to do with the method, different age groups should be included in one single study.

Another possible limitation of this study is the method regarding the explanation of domotics. The explanation was intentionally kept short so that everybody could form their own opinion about domotics. Because domotics is an umbrella term for a lot of different features and possibilities, it could be that different people had different ideas of what it is and what it does. To get a better understanding for the factors that influence each different feature, future research should also focus on these different features to map the different variables that influences these features of domotics instead of entire range of domotics. For example, when there is a focus on video monitoring, privacy will probably be a bigger issue. The research on the different features could then be combined in a meta-analysis to get a good overview on different types of domotics. When the results of such a study are then compared with this study, this could give insights if it's better to use domotics as a term for everything or that in some cases it is better to only mention the distinctive feature of one part of domotics.

This study added contact possibilities as a new relation that could influence the intention to use domotics and other variables. Future research should take this factor into account and verify it as having an influence in the process of intending to use domotics.

5.3 Conclusion

This study developed an extensive model for the intention to use domotics. The research was focussed on baby boomers and the ability to stay longer independently at their own homes. Derived from the literature and interviews, the model with a mix of factors from acceptance literature and domotics literature was confirmed. The intention to use domotics looks high in this target group, but more research is needed in order to make sure this model can be generalized to more target groups.

References

- Arts, J. W., Frambach, R. T., & Bijmolt, T. H. (2011). Generalizations on consumer innovation adoption: A meta-analysis on drivers of intention and behavior. *International Journal of Research in Marketing*, 28(2), 134-144.
- Atkinson, N. L. (2007). Developing a questionnaire to measure perceived attributes of eHealth innovations. *American Journal of Health Behavior*, 31(6), 612-621.
- Beach, S. R., Schulz, R., Matthews, J. T., Courtney, K., & Dabbs, A. D. (2013). Preferences for technology versus human assistance and control over technology in the performance of kitchen and personal care tasks in baby boomers and older adults. *Disability and Rehabilitation: Assistive Technology*, 9(6), 474-486.
- Bruner Ii, G. C., & Kumar, A. (2005). Explaining consumer acceptance of handheld Internet devices. *Journal of Business Research*, 58(5), 553-558. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.jbusres.2003.08.002>
- Byrne, B. M. (2001). Structural equation modeling with AMOS, EQS, and LISREL: Comparative approaches to testing for the factorial validity of a measuring instrument. *International journal of testing*, 1(1), 55-86.
- CBS. (2014). Prognose bevolking kerncijfers. Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek.
- Chen, L.-d., Gillenson, M. L., & Sherrell, D. L. (2002). Enticing online consumers: an extended technology acceptance perspective. *Information & Management*, 39(8), 705-719. doi: [http://dx.doi.org/10.1016/S0378-7206\(01\)00127-6](http://dx.doi.org/10.1016/S0378-7206(01)00127-6)
- Chiu, C.-M., Lin, H.-Y., Sun, S.-Y., & Hsu, M.-H. (2009). Understanding customers' loyalty intentions towards online shopping: an integration of technology acceptance model and fairness theory. *Behaviour & Information Technology*, 28(4), 347-360.
- Coughlin, J. F., D'Ambrosio, L. A., Reimer, B., & Pratt, M. R. (2007). *Older adult perceptions of smart home technologies: implications for research, policy & market innovations in healthcare*. Paper presented at the Engineering in Medicine and Biology Society, 2007. EMBS 2007. 29th Annual International Conference of the IEEE.
- Courtney, K. L., Demiris, G., Rantz, M., & Skubic, M. (2008). Needing smart home technologies: the perspectives of older adults in continuing care retirement communities. *Informatics in Primary Care*, 16(3), 195-201.
- Davis, F. D. (1985). *A technology acceptance model for empirically testing new end-user information systems: Theory and results*. Massachusetts Institute of Technology.
- Davis, F. D. (1989). Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology. *MIS quarterly*, 319-340.
- Davis, F. D., Bagozzi, R. P., & Warshaw, P. R. (1989). User acceptance of computer technology: a comparison of two theoretical models. *Management science*, 35(8), 982-1003.

- Demiris, G., Hensel, B. K., Skubic, M., & Rantz, M. (2008). Senior residents' perceived need of and preferences for "smart home" sensor technologies. *International journal of technology assessment in health care*, 24(01), 120-124.
- Demiris, G., Rantz, M. J., Aud, M. A., Marek, K. D., Tyrer, H. W., Skubic, M., & Hussam, A. A. (2004). Older adults' attitudes towards and perceptions of smart home technologies: a pilot study. *Informatics for Health and Social Care*, 29(2), 87-94.
- Doekhie, K. D., de Veer, A. J. E., Rademakers, J. J. D. J. M., Schellevis, F. G., & Francke, A. L. (2014). *Ouderen van de toekomst* (pp. 84). Utrecht: Nivel.
- Eurostat. (2014). Life expectancy at birth, by sex. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Gaul, S., & Ziefle, M. (2009). *Smart home technologies: Insights into generation-specific acceptance motives*: Springer.
- Gefen, D., Karahanna, E., & Straub, D. W. (2003). Trust and TAM in online shopping: an integrated model. *MIS quarterly*, 27(1), 51-90.
- Ha, S., & Stoel, L. (2009). Consumer e-shopping acceptance: Antecedents in a technology acceptance model. *Journal of Business Research*, 62(5), 565-571.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate data analysis* (Vol. 6): Pearson Prentice Hall Upper Saddle River, NJ.
- Heerink, M., Krose, B., Evers, V., & Wielinga, B. (2009). *Measuring acceptance of an assistive social robot: a suggested toolkit*. Paper presented at the Robot and Human Interactive Communication, 2009. RO-MAN 2009. The 18th IEEE International Symposium on.
- Hu, L.-t., & Bentler, P. M. (1998). Fit indices in covariance structure modeling: Sensitivity to underparameterized model misspecification. *Psychological methods*, 3(4), 424.
- Jaschinski, C., & Ben Allouch, S. (2014). *Ambient Assisted Living: Benefits and Barriers From a User-Centered Perspective*. Paper presented at the AMBIENT 2014, The Fourth International Conference on Ambient Computing, Applications, Services and Technologies.
- Johnson, D. S., Bardhi, F., & Dunn, D. T. (2008). Understanding how technology paradoxes affect customer satisfaction with self-service technology: The role of performance ambiguity and trust in technology. *Psychology & Marketing*, 25(5), 416-443.
- Karahanna, E., Agarwal, R., & Angst, C. M. (2006). Reconceptualizing compatibility beliefs in technology acceptance research. *MIS quarterly*, 781-804.
- King, W. R., & He, J. (2006). A meta-analysis of the technology acceptance model. *Information & Management*, 43(6), 740-755.
- Lancelot Miltgen, C., Popovič, A., & Oliveira, T. (2013). Determinants of end-user acceptance of biometrics: Integrating the "Big 3" of technology acceptance with privacy context. *Decision Support Systems*, 56, 103-114. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.dss.2013.05.010>
- Lee, Y.-H., Hsieh, Y.-C., & Hsu, C.-N. (2011). Adding innovation diffusion theory to the technology acceptance model: Supporting employees' intentions to use e-learning systems. *Journal of Educational Technology & Society*, 14(4), 124-137.
- Leveille, S. G., Wee, C. C., & Iezzoni, L. I. (2005). Trends in obesity and arthritis among baby boomers and their predecessors, 1971–2002. *American Journal of Public Health*, 95(9), 1607.
- McCreadie, C., & Tinker, A. (2005). The acceptability of assistive technology to older people. *Ageing & Society*, 25(01), 91-110. doi: doi:10.1017/S0144686X0400248X
- Mcknight, D. H., Carter, M., Thatcher, J. B., & Clay, P. F. (2011). Trust in a specific technology: An investigation of its components and measures. *ACM Transactions on Management Information Systems (TMIS)*, 2(2), 12.
- Moon, J.-W., & Kim, Y.-G. (2001). Extending the TAM for a World-Wide-Web context. *Information & Management*, 38(4), 217-230.
- Moore, G. C., & Benbasat, I. (1991). Development of an instrument to measure the perceptions of adopting an information technology innovation. *Information systems research*, 2(3), 192-222.
- Nunnally, J. (1978). *Psychometric theory*: New York: McGraw-Hill.

- Park, Y., & Chen, J. V. (2007). Acceptance and adoption of the innovative use of smartphone. *Industrial Management & Data Systems*, 107(9), 1349-1365.
- Peek, S., Wouters, E. J., van Hoof, J., Luijkx, K. G., Boeije, H. R., & Vrijhoef, H. J. (2014). Factors influencing acceptance of technology for aging in place: A systematic review. *International journal of medical informatics*, 83(4), 235-248.
- Peine, A., Rollwagen, I., & Neven, L. (2014). The rise of the "innosumer" — Rethinking older technology users. *Technological Forecasting and Social Change*, 82(0), 199-214. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.techfore.2013.06.013>
- Portet, F., Vacher, M., Golanski, C., Roux, C., & Meillon, B. (2013). Design and evaluation of a smart home voice interface for the elderly: acceptability and objection aspects. *Personal and Ubiquitous Computing*, 17(1), 127-144.
- Rodeschini, G. (2011). Gerotechnology: A new kind of care for aging? An analysis of the relationship between older people and technology. *Nursing & health sciences*, 13(4), 521-528.
- Rogers, E. M. (2010). *Diffusion of innovations* (4 ed.). New York: Simon and Schuster.
- Russell, D. W. (1996). UCLA Loneliness Scale (Version 3): Reliability, validity, and factor structure. *Journal of personality assessment*, 66(1), 20-40.
- Schepers, J., & Wetzels, M. (2007). A meta-analysis of the technology acceptance model: Investigating subjective norm and moderation effects. *Information and Management*, 44(1), 90-103.
- Schumacker, R. E., & Lomax, R. G. (2004). *A beginner's guide to structural equation modeling*: Psychology Press.
- Steinke, Bading, Fritsch, & Simonsen. (2014). Factors influencing trust in Ambient Assisted Living Technology: A scenario-based analysis. *Gerontechnology*, 12(2), 81-100.
- Steinke, F. (2015). *Influence of trust in Ambient Assisted Living technologies*. Humboldt-Universität zu Berlin, Lebenswissenschaftliche Fakultät.
- Taylor, S., & Todd, P. A. (1995). Understanding information technology usage: a test of competing models. *Information systems research*, 6(2), 144-176.
- Tobbin, P., & Kuwornu, J. K. (2011). Adoption of mobile money transfer technology: Structural equation modeling approach. *European Journal of Business and Management*, 3(7), 59-77.
- Townsend, D., Knoefel, F., & Goubran, R. (2011). *Privacy versus autonomy: a tradeoff model for smart home monitoring technologies*. Paper presented at the Engineering in Medicine and Biology Society, EMBC, 2011 Annual International Conference of the IEEE.
- Tran, Q. (2012). *Application of diffusion of innovations: A descriptive pilot study on the perceptions of home monitoring systems by adults 45 to 64 years of age*.
- Tung, F.-C., Chang, S.-C., & Chou, C.-M. (2008). An extension of trust and TAM model with IDT in the adoption of the electronic logistics information system in HIS in the medical industry. *International journal of medical informatics*, 77(5), 324-335.
- Van der Heijden, H. (2004). User acceptance of hedonic information systems. *MIS quarterly*, 695-704.
- Van Hoof, J., Kort, H., Rutten, P., & Duijnste, M. (2011). Ageing-in-place with the use of ambient intelligence technology: Perspectives of older users. *International journal of medical informatics*, 80(5), 310-331.
- Van Rijn, M. J. (2014). *Intensiveren en verankeren aanpak eenzaamheid*. Den Haag: Ministerie van VWS.
- Vance, A., Elie-Dit-Cosaque, C., & Straub, D. W. (2008). Examining trust in information technology artifacts: the effects of system quality and culture. *Journal of management information systems*, 24(4), 73-100.
- Venkatesh, V., & Bala, H. (2008). Technology acceptance model 3 and a research agenda on interventions. *Decision sciences*, 39(2), 273-315.
- Venkatesh, V., & Davis, F. D. (2000). A theoretical extension of the technology acceptance model: four longitudinal field studies. *Management science*, 46(2), 186-204.
- Venkatesh, V., Morris, M. G., Davis, G. B., & Davis, F. D. (2003). User acceptance of information technology: Toward a unified view. *MIS quarterly*, 425-478.

- Venkatesh, V., Thong, J. Y., & Xu, X. (2012). Consumer acceptance and use of information technology: extending the unified theory of acceptance and use of technology. *MIS quarterly*, 36(1), 157-178.
- Vijayasarathy, L. R. (2004). Predicting consumer intentions to use on-line shopping: the case for an augmented technology acceptance model. *Information & Management*, 41(6), 747-762. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.im.2003.08.011>
- Wu, I.-L., & Chen, J.-L. (2005). An extension of Trust and TAM model with TPB in the initial adoption of on-line tax: An empirical study. *International Journal of Human-Computer Studies*, 62(6), 784-808. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.ijhcs.2005.03.003>
- Wu, J.-H., & Wang, S.-C. (2005). What drives mobile commerce?: An empirical evaluation of the revised technology acceptance model. *Information & Management*, 42(5), 719-729. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.im.2004.07.001>
- Xu, H., Dinev, T., Smith, H. J., & Hart, P. (2008). Examining the formation of individual's privacy concerns: toward an integrative view. *ICIS 2008 Proceedings*, 6.
- Yatigammana, M., Johar, M. G. M., & Gunawardhana, C. (2015). Postgraduate Students' Perceived E-Learning Acceptance Model Validation Using SEM Method. *Technological Solutions for Sustainable Business Practice in Asia*, 246.
- Ziefle, M., Rucker, C., & Holzinger, A. (2011, 18-22 July 2011). *Medical Technology in Smart Homes: Exploring the User's Perspective on Privacy, Intimacy and Trust*. Paper presented at the Computer Software and Applications Conference Workshops (COMPSACW), 2011 IEEE 35th Annual.

Appendix A: Code book

Category	Code		Description of code	Example
Technologic aspects	Usefulness	1	Whether or not a technology is better than an existing technology. In this case it means that it is useful because domotics let people stay longer at home	Domotica kan later echt iets toevoegen aan mijn dagelijks leven.
	Ease of Use	2	How easy it is for someone to use a technology. Here it means if respondents think domotics are easy to use or to control	Domotica moet wel makkelijk te gebruiken zijn
	Triability	3	The possibility or wish from respondents to try domotics before they will actually use the technology	Ik zou eerst wel eens willen weten hoe het werkt
	Compatibility	4	The fit of someones beliefs with the use of domotics to live longer independently	Ik denk dat het later wel in mijn levensstijl zal passen
	Reliability	5	Whether or not a technology is reliable, that it always works and that it does what it should do	Ik heb zo mijn twijfels of de technologie wel doet wat het zou moeten doen
Benefits of the technology	Increased indendency	6	The feeling that a respondent is more independent when domotics are available in their homes	Ik denk dat domotica ervoor kan zorgen dat ik langer zelfstandig thuis kan blijven wonen.
	Security improvement	7	The feeling that personal and overall security will improve when domotics are available in their homes	Veiligheid is wel een heel belangrijk voor als ik later ouder ben
	Trust	8	The trust and trustworthiness of domotics. Do they trust domotics to do what they should?	Ik heb er vertrouwen in dat domotica het beste met mij voor heeft
	Hedonic motivation	9	The fun or pleasure gained from using domotics.	Ik weet niet of ik het plezierig ga vinden
Concerns of the technology	Privacy infliction	10	The fear that respondents have about the privacy concerns that the use of domotics brings with it	Als er mensen mee zitten te kijken lijkt met dat best wel vervelend
	Stigmatization	11	The fear that respondents think they will be labeled as old and fragile when they have domotics in their homes	Mensen zullen mij dan eerder bestempelen als oud.

	Obtrusiveness	12	The idea respondents could have that domotics wouldn't fit in their homes, that the technology is too visible or that it isn't good looking	Het zou ideaal zijn als het ergens in een hoekje verstopt kan worden dat niemand ziet
	Loneliness	13	The fear that respondents might feel more lonely because of domotics	Je moet wel oppassen dat je helemaal niemand meer om je heen kunt hebben
Social influence	Social influence	14	Other parties than the respondents themselves that influence the intention to use domotics	Als mijn kinderen graag willen dat ik het ga gebruiken, dan zou ik het waarschijnlijk wel doen
Other	Lack of human response	15	The fear that respondents might have less human contact when domotics is available in their homes	Ik hoop niet dat technologie alles overneemt m.b.t. mensen die over de vloer komen. Straks zie ik mijn kinderen alleen nog maar via de tv
	Costs	16	The costs and affordability associated with domotics	Domotica moet natuurlijk wel te betalen zijn
	Need	17	The felt need for domotics	Ik ga het pas gebruiken als ik het echt nodig heb
	Interests	18	Other parties that have an interest in the use of domotics	Straks worden we verplicht door bijvoorbeeld zorgverzekeraars van wie we dit in huis moeten hebben
	Comfort	19	The idea that domotics can give respondents more comfort and takes away some tasks in the household	Het brengt toch wel een stukje extra comfort met zich mee
	Must	20	The feeling that respondents have that they don't have a choice in the use of domotics, but that it is mandatory	Ik denk dat we op een gegeven moment geen keus meer hebben, dat anderen ons gaan verplichten
	Contact possibilities	21	The contact possibilities that domotics brings, including having contact with family, friends and with caretakers through eHealth	Ik kan me goed voorstellen dat ik later vanaf mijn bank bij de dokter op bezoek ga d.m.v. een video verbinding

Appendix B: Transcripts of the interviews

Interview 1

O: Allereerst bedankt dat je mee wilt doen met het interview. Vind je het goed dat het allemaal wordt opgenomen zodat ik het later uit kan typen?

R: Ja hoor, prima.

O: Ok dat is mooi. Je hebt net een verhaaltje gelezen over domotica, wat daarbij belangrijk is dat je echt zelf gaat inleven in je eigen situatie. Dus als jij later zelf rond uhm laten we zeggen rond de 80 bent en fysiek minder of mentaal krijg je een uhm achterstand en daardoor kan je domotica gebruiken om thuis te blijven wonen. Dus dat zijn eigenlijk de twee belangrijkste dingen, echt vanuit jezelf en dat je de domotica kan gebruiken om langer thuis te blijven wonen, hoe je dat ook voor je ziet naar aanleiding van het gelezen verhaaltje. Dus uhm, kun je mij vertellen wat je van domotica vindt? Om langer thuis te blijven wonen.

R: Ok, ja, uhm, nou, ik vind het wel heel uhm, wel innovatief, maar ik denk van oh, komt er dan niemand meer langs? Dat zou me denk ik benauwen. Leuk dat er iemand op een knopje drukt van "hé hallo mevrouw, hoe gaat het nu met u?" Van, uhm, het moet niet overtreffend zijn. Ik denk dat ik me daar zelf niet prettig bij zou voelen...

O: En voor de rest nog ideeën over domotica?

R: Ja uhm, ik, ja, ik denk dat die combi gewoon wel zou moeten blijven bestaan, maar ja, wie weet hoe dat straks is natuurlijk, dat dat allemaal wegbezuinigd wordt. Maar ja, ik vind wel, wel dat het mixed moet zijn ja.

O: Ok, en hoe denk je dat deze vorm van domotica later gebruikt gaat worden?

R: Ik denk een stukje, uhm, preventie, want jij schetst in je situatie bijvoorbeeld licht dementerend, dus ik denk dat je dan uhm, ook om de domotica heen wel ook een netwerk moet hebben. Stel je voor dat ik mijn gas uhm laat branden en ik me toch anders voordoet als jij of mijn kind op visite komt, want soms kun je dat wel heel erg verbloemen, want ja dan moet je uhm, dat netwerk hebben zeg maar om uhm, dat er wel iemand doorheen prikt en zegt van er moet iets met het gas, er moet iets. Dat er wel gewoon heel veel controle is. Want ja, ik denk, hoe vaak zie je nu al niet dat mensen uhm, hoe zeg ik dat nou, uhm, alleen thuis blijven wonen en die uhm, daar sterven en nooit worden gevonden dus ik denk van er moet toch dat netwerk blijven, is mijn gevoel. Maar uhm, ja.

O: En waar denk je aan als het gaat over de toepassingen voor domotica?

R: Hoe bedoel je dat? Wat er nodig is bedoel jij?

O: Ja, bijvoorbeeld. Zeg maar wat er in je opkomt.

R: Ik denk uhm, dagelijks contact, dat kan middels de computer of dat er iemand langskomt, uhm, ja, ik zou ook iets willen hebben voor het vallen. Want ik denk van uhm, ja hoe ga je dat inbakenen zeg maar. En qua veiligheid in huis, van uhm, stel je voor dat ik toch mn gas aan laat staan of wat dan ook dat daar wel iets op wordt gevonden. Dat lijkt mij belangrijk. Ja...

O: En wat zijn alle mogelijke voordelen die je kunt bedenken bij het uhm gebruik van domotica om langer thuis te blijven wonen?

R: Ik denk dat je sneller zicht hebt op alles, want je hoeft er niet naartoe, je kan het dus op afstand bekijken. En ik zou dan zelf dat stukje missen, maar ik denk wel dat uhm, dat het met heel veel dingen misschien wel heel handig zou kunnen zijn. Om uhm ja, met alles, dan denk ik, ik kom wel gelukkig uit het tijdperk, gelukkig ben ik met computers opgegroeid, dus dat zou voor mij geen probleem zijn van uhm, ik denk maar als ik Wim zie over 30 jaar, nou die bakt daar helemaal niks

- van denk ik. Dus dat is ook wel een voordeel, je gaat wel met de technologie mee, en dat lijkt mij wel een voordeel.
- O: Kun je er zo nog meer bedenken?
- R: Uhm, wat had ik... Uhm nou, zo even niet.
- O: Dat geeft niks, mocht je er zo of iets later alsnog opkomen dan kun je het altijd nog zeggen. Denk je dat er nog nadelen zitten aan het gebruik van domotica?
- R: Uhm, ik denk, uhm, de nadelen, is er nog wel een persoonlijk iets. Van heb je nog wel persoonlijk contact met iemand? Dat is ook wel als je het met de computer hebt, maar ik denk van zo gezellig met een bakje thee doet ook heel anders aan vind ik. Maar dat is iets wat ik heel erg vind, van wat ik vind, dat vind ik wel heel erg belangrijk. Meestal zie je je netwerk, van je kinderen gaan dan daar of daar wonen, meestal niet erg in de buurt, dus dan ben je al afhankelijk van iemand en dan denk ik van, als het alleen je zorg momenten dan zou ik het ook wel prettig vinden als iemand langskwam.
- O: Ok, en dat zijn alle nadelen die je erbij kunt verzinnen? Of heb je nog bepaalde zorgen over het gebruik van domotica?
- R: Nee dit was het eigenlijk wel denk ik. Uhm, ja...
- O: Ok, en zou je domotica later in je huis willen hebben?
- R: Ja. Ja, want ik denk van uhm, de technologie gaat zo snel, van uhm, dat je daar ten eerste met mee moet, of en met mee wilt want anders stomp je denk ik helemaal af, het lijkt me wel ook er blijft toch nog altijd wel een lijntje, ook al zie je die niet figuurlijk, maar er is toch iets waar je dan op terug kunt vallen. Dus dat lijkt me wel prettig...
- O: Dus je denkt wel dat het iets voor je kunt betekenen op latere leeftijd?
- R: Ja, absoluut, zeker, ja. Er is toch iemand die achter de schermen, toch een beetje jou in de gaten houdt. Dus heb je het dan niet van wie dan ook, dan is er altijd wel iemand die achter de computer zit die jou even uhm, controleert, van wat ben je aan het doen, ben je wakker, ben je dit.
- O: En uhm, stel, alle domotica die jij nu kunt bedenken zal al aanwezig zijn in je huis, zou je dat allemaal gaan gebruiken denk je?
- R: Nee, dat gaat denk ik uhm, met stappen. Als ik zie, qua zorg, dan denk ik van, het gaat meestal langzaam bergafwaarts, dus ik denk, je moet inzetten wat je op dat moment nodig hebt, dus zou ik eerst alleen een controlemoment hebben dan is alleen skype of hoe noem je dat zou belangrijk zijn, maar stel je voor dat ik uhm, met gas of met vuur gevaarlijk zou, dan denk ik, dan moet daar ook een actie op komen. Dus ik denk naar mate je in je zorgproces zit, moet je dat wel, niet gelijk alles, maar stapje bij stapje van wat heb je nodig en wat is belangrijk voor jou en wat is belangrijk voor jouw veiligheid, voor mijn veiligheid, sorry.
- O: Ja, ik snap het hoor. Denk je dat uhm je dagelijkse activiteiten gaan veranderen als je domotica in huis hebt later?
- R: Uhm... Ja, dat denk ik wel... Want ik denk dat jij ook afspraken maakt wanneer dat je uhm dat iemand contact met je opneemt van hoe het met je gaat, dus ik denk dat je daar toch uhm, voor thuis blijft, natuurlijk niet een gehele dag maar op die momenten, want anders denk ik dan gaan ze me achter de kont aan, en dat zou ik ook niet willen, dus ik denk dat het ook een stukje beperking geeft. Denk ik.
- O: Uhm, je hebt het vooral over domotica om in contact te komen met anderen. Er zijn ook nog een boel andere toepassingen, door bijvoorbeeld het comfort of iets dergelijks te verhogen, ik noem maar iets. Wat zijn je ideeën over dat soort domotica?
- R: Nou, dat vind ik wel heel erg handig.
- O: En denk je dat het ook te maken heeft met het langer thuis blijven wonen?

- R: Uhm dat denk ik wel, want je hebt nooit je lamp of je schemerlamp of wat ook, zit niet op een, meestal niet op een gunstige plek, tenminste als ik kijk nu, ik denk dat ik later vast wel krom ga lopen, dan kan ik niet bij waar ik mijn kastje heb hangen kan ik dus niet bij, dus ik moet dat wel aanpassen op mijn tablet dan. Dus als het aangepast kan worden zou dat gewoon heel makkelijk worden, want je hoeft niet overal langs om je gordijnen dicht te doen, je hoeft niet naar beneden. Ja, dat lijkt me wel handig, en ja, uhm, ook wel om, ja als toevoeging om langer thuis te blijven, ja...
- O: Ok duidelijk, en uhm, even kijken, heb je nog uhm, bezwaren tegen, algemene bezwaren tegen het gebruik van domotica.
- R: Nee, want ik denk het heeft wel een stukje met zorgverbetering te maken. Dus nee, zo kan ik niks bedenken.
- O: Ok, dank je. Nou heb ik zelf in de literatuur ook een aantal factoren gevonden over of je wel of niet misschien later de technologie zou willen gebruiken. Dan ga ik er een voor een langs, zou je bij elke aan kunnen geven of dat wel of niet van invloed zou kunnen zijn op jou beslissing later en waarom. Ik heb hier een lijstje, de eerste is vrij logisch zou je zeggen. Zou het bruikbaar, nuttig moeten zijn?
- R: Absoluut, als het gebruiksvriendelijk is vind ik. Want ja, je weet nooit wat er gaat gebeuren, want als ik slechtiend ben bijvoorbeeld, moet het wel daarop aangepast kunnen worden.
- O: Ja, dat was ook de volgende factor, het gebruiksgemak moet dus hoog zijn?
- R: Ja, het moet niet teveel knopjes zijn, je moet zeg maar voor mijn gevoel je standaard dingen, 1 is de zuster, 2 zijn de gordijnen, 3 is de lamp, dat het wel makkelijker is, want nu weet ik nog alles te vinden, maar ik weet niet of ik dat dan ook zou uhm weten en ik denk dat het ook gewoon handiger is, van het is ook makkelijk bij je neer te leggen, 1 is voor dit, twee is voor dat. Ja, uhm, ja.
- O: En is het voor jou noodzakelijk om voordat je het gaat gebruiken ergens ervaring mee op kunnen doen, het ergens kunnen uitproberen?
- R: Ja, ik zou zeker weten willen weten van, hoe het werkt, en wat zie ik, wat gebeurt er ook achter de schermen, ik denk, is er nou iemand hele dagen alleen maar contact aan het maken met cliënten en met mij, of is het gewoon na m'n rondje van oh, ik moet haar nog even kijken of alles goed is.
- O: En zit je nog in over de betrouwbaarheid van de technologie?
- R: Ik neem aan dat alles onder de wet van de privacy behandeld, uhm, hoe zeg ik dat, wordt. Maar ja ook zo van wie kan daar nog meer in, wie kan er nog meer kijken wat ik doe, ik snap dat ik ook wat moet doen, want je kan niet zomaar overal camera's hebben dat je me in de gaten houdt, het is denk ik puur een zorgmoment.
- O: Ok, en denk je dat het een reden zou zijn om, uhm, als je later onafhankelijk kan zijn, dat je daarom de domotica gaat gebruiken?
- R: Ja, absoluut, ja.
- O: En als we het hebben over een verhoogde veiligheid, zou dat ook een reden zijn?
- R: Uhm, dat ligt eraan welke technologieën ze nog gaan uitvinden, er zijn natuurlijk nu al wel een heleboel technologieën, maar ik denk ook, zou het thuis te realiseren zijn, dan denk ik van stel je voor dat ik 's nachts op straat ga zwerven en niemand heeft mij in de gaten, nu is het zo dat ik iemand op mijn werk een clipje achterop zijn broek doe en zodra hij buiten de deur komt gaan de alarmbellen, dus ik weet ook nite hoe ver die technologie zich gaat ontwikkelen maar ik denk dat zou zeker ook van belang kunnen zijn, om sowieso langer thuis te blijven, maar de vraag is of dat dan mogelijk is, maar ik denk dan heb je toch meer overzicht en controle, en hetzelfde is met vallen, van kan dat dan wel thuis, want daar ben ik dan ook wel benieuwd naar, en als dat zou kunnen dan is het wel een gat in de markt denk ik.
- O: Ok, en denk jij dat je op latere leeftijd vertrouwen kunt hebben in de technologie?

- R: Ik denk het wel, want ik ben er door de kinderen mee opgegroeid, dus het is voor mij niks nieuws en niks engs.
- O: Ok, en denk je dat je plezier kunt hebben en het daardoor zou gaan gebruiken?
- R: Nou, wie weet. Ik bedoel, het vergroot wel het gevoel van zelfstandigheid ondanks dat er wel een draadje ergens loopt die control op jou heeft, maar het vergroot wel, ja je kunt thuis blijven, je kan je ding doen, en ja, lijkt me wel handig.'
- O: Ok, nou komen er een aantal eventuele bezwaren. Een daarvan noemde je al even, dat is de privacy. Dat is dus wel een bezwaar van jou die je hebt tegen het gebruik van domotica?
- R: Ja, ja. Ja, want ik denk wie komt daar achter? Van als jij, uhm, het lijkt mij dat ik, uhm, stel dat ik vijf zorgmomenten op een dag heb, dat kan niet vijf momenten dezelfde achter het scherm zitten, maar ik denk van gaat dat dan heel veel wisselen, hoe weet ik nou dat jij mijn zorgvrager bent en hoe kan ik daar op vertrouwen. Ik snap dat ze vanuit het werk kunnen inloggen, maar daar hangt toch nog wel een beetje een grijs gebied lijkt me.
- O: Ok, en ben je bang dat er uhm een soort stigmatisering plaats gaat vinden? Dat mensen je gaan zien als oud en afhankelijk?
- R: Ik denk het de toekomst is, dus het zal niet zo erg zijn denk ik.
- O: Ok, dus het zou geen reden zijn om het niet aan te schaffen?
- R: Nee, nee, absoluut niet. Want je moet mee, of je nou wilt of niet.
- O: Ja ok, duidelijk. En dan uhm een beetje eenzelfde uhm soort vraag, zou jij het heel erg vinden als het bijvoorbeeld een heel zichtbaar object in je kamer is?
- R: Uhm, ik zou het lastig vinden, of voor een ander zou ik dat lastig vinden, dat komt dan natuurlijk ook een stukje van mezelf bij, van uhm ben ik nou gevangen in mijn eigen huis, wat gaan anderen daar dan van denken? Dan zou ik hem willen verbloemen, zo stiekem ergens, iets kleins of zo. Niet zo'n 24/7 camera als in een winkel bijvoorbeeld. Dat zou ik niet nee, dan denk ik van ja ze zouden misschien ook wel kunnen inloggen als ik geen zorgmoment heb, dus dan gaan ze me de hele tijd bekijken of doen.
- O: Ok, en als dat niet duidelijk is van te voren, dat zou dan een reden zijn om het niet te gaan gebruiken?
- R: Ja, absoluut zelfs. Ja, je wilt wel weten wie er achter de schermen zit en ook van hoe zichtbaar is het, misschien is het zo dat ik tegen die tijd zoiets heb van doe maar, klaar, maar zoals ik er nu tegen kijken wil ik wel weten hoe het in elkaar zit, en ja, als dan alle ogen op mij gericht zijn vind ik dat wel lastig, want wie kijkt of luistert er nog meer mee, daar heb je dan geen zicht op, lijkt mij.
- O: Ja ok, dank je, en uhm, denk je, uhm dat je minder menselijk contact gaat zijn door domotica?
- R: Dat zou, dat denk ik wel, want ik denk ze gaan dingen overnemen, want persoonlijke zorg kunnen ze niet via de computer doen, maar ik denk wel je moet wel een netwerk blijven hebben, dus of je moet een groot mantelzorgteam om je heen hebben die af en toe eens komt kijken als alleen via zo'n kastje zorg. Want ik denk, dan stomp je lijkt mij wel af.
- O: Ja, en zou dat een reden zijn om het niet te gaan gebruiken?
- R: Uhm, dat denk ik niet, want ik denk, je wilt toch eigenlijk dat iemand jou in de gaten houdt, of in ieder geval iemand die op jou kijkt van wat doet ze, heeft ze hulp nodig, is er wat, dus aan de ene kant is het een ja, maar andere kant is het een nee, dus dat maakt het wel extra lastig.
- O: Ja, dat klopt. En uhm, denk je dat er nog invloeden van anderen jouw beslissing kunnen beïnvloeden om later domotica uhm, ja, uhm te gaan gebruiken? Dus sociale invloeden, dat anderen mensen van invloed zijn op jouw gedrag.

- R: Nou, weet je, ik denk dat ik wel in ben voor uhm, nieuwe dingen, dus ik denk van laat maar komen. Van uhm, ik het ook altijd zoiets van iedereen moet leren, ik heb mogen leren van iemand, jij mag weer leren van iemand, dus ik sta daar altijd wel voor open. Dan denk ik ja, laat me maar proefkonijn zijn, of ja dat is niet helemaal wat je bedoelt natuurlijk ja. Maar ja, anders weet je toch nooit of wel of iets lukt, dus of iets wel of niet jouw doel bereikt. Maar ja, dat is dus, uhm, ik denk wel dat het iets gaat zijn voor iedereen. En ja, nou ja, misschien ook wel, ik bedoel, ik denk sowieso wel dat iedereen het gaat gebruiken later omdat het ja, omdat het niet anders kan, maar daardoor word je misschien ook wel ja, doordat iedereen het heeft, hoe zeg je dat, overgehaald? Overgehaald om dat te doen. Ja, ja dat denk ik wel.
- O: Ok, dat waren de factoren die ik uhm, heb gevonden in de literatuur. Ik heb hier een overzichtje staan, uhm, ja ok, uhm, welke zijn volgens jou het meeste van belang als je kijkt naar, uhm bijvoorbeeld, waarom je denkt later wel of niet domotica te willen gaan gebruiken?
- R: Privacy. Ja.
- O: Ok, dat is je grootste bezwaar om het maar even zo te noemen.
- R: Ja.
- O: En zijn er verder nog factoren die eruit springen wat jou betreft?
- R: Uhm, een combi van verminderd menselijk contact en uhm, domotica, van het moet wel een combi blijven, vind ik. Want je kan, ja, het lijkt me dan zo, voel ik me zo eenzaam denk ik.
- O: Je denkt wel dat mensen kunnen vereenzamen door domotica?
- R: Ja, als je niet een sociaal netwerk om je heen hebt, dan denk ik dat het best vereenzaming zou kunnen worden ja. Want ja, ja...
- O: Ok, nou hebben we dus een boel factoren behandeld, kijk je nu anders aan tegen domotica denk je?
- R: Nou, ik vind, je moet sowieso uhm met de technologie mee, en uhm, ik vind, het is een stukje verbetering van zorg, ook al merk je dat niet uhm, hoe zeg ik dat nou, in zo contact zeg maar als alleen maar computer, dus ik blijf erbij dat het een combi moet zijn van uhm, ja. Want er moet toch ook iemand, want je kunt je zo anders voordoen als dat je uhm, lijkt mij. Of je dat kunt spelen weet ik niet, dat is niet het goede woord, maar als je weet dat als de zuster jou op afstand iets wilt vragen dan ben je daar op ingesteld en ik denk wel dat je daar dingen mee kunt verbloemen. Dus het belang van dat iemand ook daadwerkelijk komt kijken, want je ziet natuurlijk maar iets van een klein stukje, dus ik blijf van belang dat beide, beide moet het goed zijn.
- O: Ok, dank je wel, dat waren al mijn vragen alweer van het interview. Heb jij zelf nog vragen of opmerkingen?
- R: Nee, ik vind het wel goed om uhm, om erover na te denken, van uhm, wat vind iemand ervan of wat zijn de technologieën, het gaat wel gewoon in een sneltreinvaart heb ik soms het idee, en ik denk we moeten daar in mee, of we nou willen of niet, en ik zou het ook jammer vinden als de zuster alleen een zuster wordt achter de computer. Dat kan natuurlijk niet altijd, maar, dat zou ik wel heel erg vinden, dus... Dat was het wel eigenlijk.
- O: Ok, nou bedankt. Uhm, heel erg bedankt dat je mee wilde doen aan dit interview, dan was dit het.
- R: Ja, graag gedaan, ik vond het interessant.
-

- O: Je hebt het verhaal net gelezen, dan gaan we nu beginnen met het interview. Dit interview maakt deel uit van mijn onderzoek voor mijn masterthesis. In het verhaal heb je gelezen dat je jezelf in moet leven in de geschetste situatie, als je zelf later rond de 80 jaar bent en misschien minder mobiel of beginnend dement wordt om maar wat te noemen. Ga je ermee akkoord dat het interview opgenomen wordt?
- R: Ja zeker, geen probleem.
- O: Ok, fijn. Uh, belangrijk is dat er geen goede of foute antwoorden zijn en dat je altijd kunt stoppen met het interview wanneer je wilt. Uhh de antwoorden worden gebruikt om mijn onderzoek verder richting te geven en zoals ik je al gezegd heb wordt alles anoniem verwerkt. Uhm, ja, ok. Dan nu de eerste vraag. Er zijn een aantal toepassingen beschreven van domotica, wat vind je van die toepassingen, wat vind je van domotica over het algemeen?
- R: Alles wat helpt om, zeg maar, om uit te voeren wat je zelf niet kan, hartstikke welkom.
- O: Hoe denk je dat het gebruik zal zijn?
- R: Als ik het in deze tijd zet met de ouderen nu dan vind ik het anders dan als ik ouder ben, en als ik over die twee beelden ga praten dan zeg ik nou voor de huidige ouderen is dit heel erg lastig. Omdat ze, nouja, in een tijdperk groot zijn geworden waar dit er allemaal niet was. Technologie en ICT niet. Als ik kijk naar mijn leeftijd, ik ben, voor de record, 54 jaar, en ik denk dat de eerste computers misschien op mijn vijftiengste, twintigste, vijftiengste aan bod kwamen, en dat je dan wel al iets met ICT in je omgeving te maken gaat krijgen dat je daarmee ook gewend bent dat dingen kunnen... En ook de welvaart die we om ons heen hebben gekregen zie je ook dat ICT of gewoon technologische oplossingen betaalbaar zijn dus ook in mijn leven terecht komen. Dus als ik den ik wil heel luxe mijn gordijnen automatisch dicht of open laten gaan en ik druk op een knopje of ik druk op knopjes en m'n lampen die gaan aan dan hoef ik niet eens meer dement of het niet meer te kunnen maar dan kies ik gewoon voor dat comfort...
- O: En over de toepassingen die staan beschreven?
- R: Je kunt ook aan kleding denken die het meten van je temperatuur of je voedselinname. Ja, geweldig, ja...
- O: Ok, en bij deze toepassingen, kun je daar alle voordelen bij opnoemen die uh in je naar boven komen?
- R: Nouja, voordeel is dat je gewoon in je omgeving kunt blijven functioneren, dus ook je omgeving functioneert daarmee voor jou. Dat is uh echt een voordeel. Voordeel is dat je lichamelijk misschien wat langer door kunt gaan. Geestelijk ook, omdat ik denk dat je ook wat impulsen kunt krijgen om je geestelijk actief te houden. Kortom, misschien gewoon de kwaliteit van leven blijft gewoon wat langer aan je gekleefd...
- O: Ok, kun je nog meer bedenken?
- R: Nee, op dit moment schiet me niks uh te binnen. Misschien komt dat zo nog...
- O: Ok, uh is goed. Zeg maar gewoon tussendoor als uh je op iets komt. Kun je nog nadelen bedenken die uhm aan het gebruik van domotica zitten?
- R: Nou, zou misschien privacy kunnen zijn. In de zin van, met wie deel je deze gegevens allemaal? Misschien een nadeel zou kunnen zou toegankelijkheid kunnen zijn. Voor wie is het toegankelijk? Is het uh voor degene die ondersteunt wordt ook toegankelijk of voor diegene die gaat leveren. Het moet nog steeds wel te begrijpen zijn voor de afnemer... Betaalbaarheid misschien ook, je wilt graag dat je het kunt krijgen...
- O: Ok dankjewel. Als je later domotica in je huis zou hebben, zijn er dan denk je nog zaken waar je je zorgen om maakt?

- R: In welke zin bedoel je dat? Bijvoorbeeld over het functioneren van de technologie?
- O: Ja bijvoorbeeld. Noem uh maar uhm gewoon wat in je opkomt.
- R: Ja de afhankelijkheid die het gaat creëren... Maar ja, ik, ik ga uhm, ik ga later ook medicijnen krijgen en als de apotheek stopt om het mij te geven dan ga ik ook half dood. Dus afhankelijkheid is er altijd, alleen de, ja, de zorgen zou je kunnen van wiens belang wordt er nou nog gediend? Is het nou het dienen van mijn levensbelang, of is het belang van al die uhm instellingen, fabrieken of winkels die het gaan leveren? Het is nu ook hetzelfde met medicijnen van jezus wat een hoeveelheid medicijnen krijgen we man. En vervolgens denk je van ja de apotheek gaat niet zeggen dat je het voor minder moet gaan doen want die vindt de omzet wel lekker. Dus dat vind ik wel lastig. Dus de commerciële belangen, laat ik het zo zeggen...
- O: Uhm, maar zou je het wel in je huis willen hebben later?
- R: Ja, graag, absoluut.
- O: En wat zou het uhm voor je kunnen betekenen op een latere leeftijd?
- R: Ja gewoon, mijn leven in comfort langer te zetten. Dat uhm dingen nog gewoon kunnen ja. Ja.. Uhm, gewoon het comfort dus, en uhm, misschien ook wel lekker veilig voelen thuis ja...
- O: Uhm ok en uhm hoe denk je dat het je dagelijkse activiteiten, uhm denk je dat het je dagelijkse activiteiten gaat veranderen?
- R: Ja nou ja, ik denk dat als ik dingen niet kan en daarmee weer toegankelijk zijn dat verandert want dan moet je weer gebruiken of dan wordt je weer actief weet je als je niet kunt horen en je krijgt een gehoorapparaat en je kunt weer horen, weet je dan kun je weer muziek luisteren dus dat zijn wel belangrijke uhh effecten. Dat is gewoon winst, dat is allemaal winst. En met dit uh is dat precies hetzelfde. Ik ja ik zou denk ik gewoon meer tijd over hebben en gewoon langer lekker makkelijk mijn ding kunnen doen ja...
- O: Uhm en welke aspecten van de domotica spreekt jou het meeste aan?
- R: Weer een vraag, in welk opzicht? Met betrekking tot wat?
- O: Er zijn een aantal toepassingen beschreven in de tekst. Springt er iets voor je uit, of juist niet?
- R: Ik heb zoiets als tot waar wil je de toepassingen invloed geven in je leven. Weet je, als het gaat om allerlei sensoren in je kleding en vervolgens weet een arts alles, dat ik denk, ik vind het misschien ook wel handig om die arts niet alles te laten weten weet je. Dat je buiten zeg maar het controleveld komt en buiten dat veld bepaalde dingen kan laten gebeuren die misschien vanuit medisch gezien misschien niet verantwoord is maar dat je gewoon dood wilt gaat bijvoorbeeld. De regie die zou ik zeg maar wel graag willen houden. Dus ja daar zit dan een spanningsveld denk ik.
- O: Dat klinkt meer als een bezwaar tegen domotica.
- R: Ja dat is denk ik een van de bezwaren die ik ertegen heb.
- O: Kun je er zo nog meer bedenken dan?
- R: Ja ik denk bijvoorbeeld ook de privacy, weet je als je denkt van weet je er is nu ook zo. Als er nu iemand bij je op bezoek komt en die helpt je met douchen of wassen en je zit in je blootje, weet je en stel je voor dat je dan sensoren en camera's hebt en dat blootje zit op de monitor en waar zitten die monitoren dan allemaal in Nederland? Nouja, privacy kan meespelen zeker... Ja... Bezwaren kunnen ook zijn, uhm, ja hoe moet ik dat zeggen, de toegankelijkheid van wat kun je wel en niet krijgen afhankelijk van je inkomen of je eigen vermogen. Uhm, vaak wil je wel dat alles toegankelijk is voor je gehele doelgroep... Statussymbolen kunnen het ook nog gaan worden... Ja... Dat zijn wel een beetje mijn bezwaren.
- O: Ok. Deze vraag komt overeen met een uhm eerdere vraag, heb je vertrouwen in de techniek?

- R: Ik denk dat de meeste zaken die op de markt gebracht worden uitgetest zijn. En dat ook als ze getoetst zijn door instanties die zeggen je mag wel en niet dit product op de markt brengen dan mag je ervan uitgaan dat het getoetst is en dat er misschien een risico is dat het hou je altijd uhm dat je heb je voor alles. Ik bedoel, mijn televisie kan morgen ook niet meer doen, dus dat... Ja... Nee ik denk niet dat er veel problemen mee zullen zijn.
- O: Dank je wel. Dat waren alle vragen voor dit interview, hartstikke bedankt dat je mee wilde doen hieraan. Heb je nog vragen of opmerkingen over het interview?
- R: Nee graag gedaan, ik vond het hartstikke leuk, grappig om zoiets te zien, ik hoop dat ik het in de toekomst in mn huis heb zitten. Uhm uh, hooguit heb ik dus nog nieuwsgierigheid over het onderwerp, maar daar praten we later wel een keer over.

Interview 3

- O: Hartstikke fijn dat je ook mee wilt doen met het interview. Ga je ermee akkoord dat het interview op wordt genomen?
- R: Ja
- O: Ok, dan is het voor dit interview van belang dat je jezelf in gaat leven in je persoonlijke situatie van hoe jij denkt dat je over een aantal jaar als je rond de 80 bent, ervoor staat, dus echt vanuit je eigen motivatie het gaat bedenken en niet van de huidige ouderen van nu, maar dus echt vanuit jezelf. Nou, je mag te allen tijden stoppen met het interview. Het gaat nu specifiek om domotica om langer thuis te blijven wonen. Dus voor in je eigen huis. Je hebt een verhaaltje gelezen over domotica, wat vind je van domotica om langer thuis te kunnen blijven wonen?
- R: Sommige dingen vind ik misschien nog een beetje moeilijk voor te stellen, maar het biedt wel mogelijkheden denk ik, maar ik kan me nog niet helemaal voorstellen hoe of wat het helemaal toe te passen is... Ja?
- O: Ja, ik dacht, misschien heb je er nog meer ideeën of associaties bij.
- R: Oh nee, nou, uhm, nouja, goed, de andere denk ik omdat ik zelf in de zorg werk, dat het ik bedoel, daar kun je er ook wel veel mee maar het kan ook wel weer uhm, nouja goed, gedoe met zorgverzekeraars, het kan ook een andere kant op gaan. Dat het een soort, nouja, middel wordt van zorgverzekeraars of wat dan ook dat ze eisen gaan stellen, maar dat is een beetje andere uhm...
- O: Ja, dat is iets anders inderdaad. Hoe denk je dat het gebruik van domotica zal zijn?
- R: Het gemak bedoel je? Of? Nouja, ik denk wel dat het van belang is dat het makkelijk te bedienen uhm, is. Want dat ik bedoel, je ziet al dat gepiel van dat ik denk van ho, hoe werkt deze laptop eigenlijk, en dus dat moet wel eigenlijk gewoon simpel te bedienen zijn. Dat is één, sowieso. Maar ik denk dat je, bedoel je ook wat ik zelf als dingen zou...?
- O: Ja, zeg maar alles wat in je opkomt, je kunt niks verkeerd zeggen.
- R: Waarmee je het zou kunnen gebruiken? Ja dan denk ik aan uhm, aan de, weet ik veel, zoals je nu, uhm, ik denk sowieso een soort van signaleringssystemen, dat je, je hebt natuurlijk best wel kans dat je op een gegeven moment alleen woont, dus in die zin ook mensen kan waarschuwen, of dat het ook een vorm kan zijn van dat je een beetje, ja uhm, controle of contact houdt. Of in ieder geval makkelijk contact leggen als je niet makkelijk de deur mee uit komt. Ik denk ook aan allerlei gemak dingen zoals de, uhm de, weet ik veel, de verwarming die op tijd aangaat, of dingen die automatisch aan of uit gaan, of lichter maken, of, ja, eigenlijk van alles en nog wat.
- O: Dat zijn inderdaad allemaal mogelijkheden van uhm domotica in je huis later. Heb je nog meer dingen waarvan je denkt, zo zou ik het voor gaan gebruiken?

- R: Ik kan me ook voorstellen van, in de zin, je noemt het hier eHealth gebruiken om bijvoorbeeld consultatie van een of andere uhm, weet ik wat, dat je iets hebt qua of medicatie of dat je iets wilt laten zien aan je huisarts dat je dat gewoon zou kunnen, nouja dat kan nu ook al wel, maar dat het dan verder ontwikkeld wordt. Ervan uitgaande dat je minder mobiel bent en al dat soort dingen, dat het ook gewoon gemakkelijker kan zijn, met wel het gevaar dat je op een gegeven moment de deur helemaal niet meer uitkomt, maarja dat is...
- O: En als we naar de domotica kijken, wat zijn dan de voordelen die je daarbij ziet?
- R: Uhm, dat het uhm, waarschijnlijk comfortabeler kan maken maar ook gewoon, uhm, ja veiligheid in de zin van dat je, uhm, makkelijker misschien andere mensen, nou ja, kan waarschuwen, ik denk dat het daarover zou gaan, denk ik... Ervan uitgaande dat je gevallen bent of weet ik veel dat het gewoon makkelijker is...
- O: Ok, ja, en kun je nog meer voordelen bedenken?
- R: Uhm, daar houdt het wel een beetje op denk ik. Ja, hulp op afstand ja.
- O: Ok, en uhm, mogelijke nadelen, zie je die er ook aan?
- R: Ja, dat is een beetje wat ik net zei, dat het uhm, misschien wel, of opgelegd gaat worden in het kader van het wordt allemaal steeds minder van wat er geboden wordt en dat mensen of dat je dan meer bij wijze van spreken met je apparaat of wat dan ook beetje het gevoel hebt dat je aan je lot wordt overgelaten en dat je beeldscherm of weet ik wat aan het doen. Dat het niet vast gereguleerd wordt als zijnde een voorwaarde voor. En ik denk dan ook, zijn dat soort dingen dan in alle huizen, weet ik niet of dat een goede vraag is, maar is dat in alle huizen toepasbaar, of moet je naar uhm, naar zo'n omgeving, moet je in zo'n huis wonen waar alles al in is aangepast ofzo?
- O: Nee, in principe zou het in elk huis erbij in kunnen. Het zou dus ook in dit huis bijvoorbeeld uhm allemaal geïnstalleerd kunnen worden.
- R: Nouja goed, dan heb je het denk ik ook over, waar je het dan ook over zou kunnen hebben is veiligheid in de zin van uhm, apparatuur, uhm, koken, dat soort, nou ja, dat er bij oververhitting uitgeschakeld worden of op een maximum of weet ik veel al dat soort dingen als je het niet meer zo goed weet moet regelen.
- O: Zijn er dan ook nog dingen waar je je echt zorgen om maakt?
- R: Uhm, nouja behalve de wat gebeurt ermee, dan heb je het over, wat is er allemaal mee te regelen, en wat gaat een ander ermee doen. Of nouja, de ene is van in hoeverre wordt het allemaal verplicht en de ander is van wat gebeurt er met de informatie? Ik heb het over privacy dingen, ja, ik denk van, ja, als je al dat soort informatie uhm, doorgeeft of wat gebeurt ermee? Uiteindelijk...
- O: Ok, heb je nog meer zorgen met betrekking tot domotica?
- R: Nou uhm, nee.
- O: Ok, en zou je domotica later in je huis willen hebben denk je?
- R: Ja dat denk ik wel.
- O: Kun je dat toelichten?
- R: Dat kan ook voor een deel, voor gemak, uhm dienen, en dan zou ik het los van of je het zou kunnen financieren, het staat er wel bij van dat het voor iedereen te financieren is, maar dan zou je het eigenlijk zo moeten doen dat je, dat al kan uhm, bij wijze van spreken, testen of uitproberen voordat je er echt afhankelijk van zou zijn of zo. Dat het je, dat je het je eigen kan maken om maar zo te zeggen.
- O: Dus je denkt wel dat het iets voor je zou kunnen betekenen op latere leeftijd?
- R: Ik denk dat je ook wel uiteindelijk zou moeten, kijk als je daarmee kan voorkomen dat je in een verzorgingshuis of zo komt, dan denk ik ja nou dan zou dat een mooie optie zijn toch?

- O: Ja precies... En stel uhm, alle domotica die staan beschreven zijn aanwezig in je huis. Zou je dan overall gebruik van gaan maken?
- R: Nee ik denk dat je, ik ben eigenlijk met bijna alles van mening dat je datgene wat je nog zelf kan dat je dat ook zo veel mogelijk moet blijven doen. Omdat je daar uhm, omdat je daarmee, nouja, ik denk dat je dat ook gewoon moet onderhouden. Zeker als je ouder bent uhm, zal wel fijn als je gemak van dingen kan hebben maar als dat zo wordt dat er zoveel dingen voor je geregeld gaat worden denk ik dat je ook bepaalde functies weer verliest omdat het juist gewoon goed is om het wel te blijven onderhouden, dus dat zou ik denk ik niet doen.
- O: O, maar je geeft aan wel bepaalde dingen te gaan doen als het zou moeten, denk je dat je dagelijkse activiteiten anders gaan worden later als je domotica in je huis hebt?
- R: Ik kan me voorstellen dat sommige dingen misschien uhm, mogelijk makkelijker wordt of minder uhm, weet ik veel, minder energie kost, omdat je al misschien ingewikkelde niet hoeft te doen of zwaardere dingen niet hoeft te doen dus dat je dan energie overhoudt voor andere dingen.
- O: Ja, zoals?
- R: Nou, de deur, nee ja, de deur uit wou ik zeggen. Gewoon dat je meer kan kiezen waar je uhm, je energie dan aan besteedt of zo. Ja dat is natuurlijk moeilijk om te bedenken waar of wat je gaat doen als je 80 bent. Maar ik zou het wel leuker vinden als er dan mensen langskwamen en dat ik dan nog energie of dat ik zelf ergens heen zou kunnen waar je, dat je daar nog energie voor overhebt in plaats van dat je, weet ik veel, energie in rare dingen in het huishouden gaat steken of zo. Dat je daarna uitgeput op de bank ligt.
- O: Ja ok, en welke toepassingen van domotica spreken jou dan het meeste aan?
- R: Nou uhm, ik denk dat bij wijze van spreken, het contact met bijvoorbeeld een huisarts, dat dat heel makkelijke, de eHealth kant dus. En uhm, de, ja eigenlijk meer sowieso de contactmogelijkheden naar buiten je huis, ik kan me ook nog niet zo heel goed voorstellen wat er in je huis, ja wat apparatuur of zo, maar ik zie het nog niet, ik zie nog niet een robot rondlopen of zo. Het kan natuurlijk wel maar nee.
- O: Ok, en heb je nog specifieke bezwaren tegen het gebruik van domotica?
- R: Nee, nee, volgens mij niet. Behalve dan wat ik al gezegd heb he, wat er met eventuele informatie die er over je uhm, verzameld kan worden of zo.
- O: Ja, nou, ok, dan heb ik zelf nog een aantal uhm factoren gevonden in de literatuur. Die ik ga ik nu stuk voor stuk met je doornemen. En na elke factor is het eigenlijk de vraag van denk je dat dit invloed zou hebben op jouw intentie om domotica later te gaan gebruiken, dus de domotica om langer thuis te blijven wonen. Er zullen een paar dubbele dingen inkomen die je al genoemd hebt, maar dat horen we vanzelf wel. De eerste, is de nuttigheid, denk je dat dat invloed gaat hebben?
- R: Ja dat denk ik wel, het moet sowieso nuttig zijn. Want anders, ja... Want waarom zou je het anders doen?
- O: Ja precies, het klinkt heel logisch maar hij hoort er wel bij. En hoe denk je over het gebruikersgemak?
- R: Dat sowieso, het moet wel uhm, makkelijk zijn want anders denk ik dat mensen het aanschaffen en vervolgens laten staan omdat ze het gewoon niet, dat zou bij mij ook zo, ik bedoel, ik heb ook wel eens apparatuur gekocht waarvan ik zo'n gebruiksaanwijzing moest lezen en die heb ik nooit gebruikt.
- O: Oke en de mogelijkheid om het uit te proberen van tevoren?
- R: Ja, die sowieso.
- O: Denk je dat domotica een beetje overeenkomen met je normen en waarden?

R: Ja, nou, ja, ik denk het wel, ja..

O: Ok, denk je dat de betrouwbaarheid van de technologieën nog invloed gaan hebben?

R: Ja dat lijkt me ook nogal essentieel dat het betrouwbaar moet zijn, want anders ja, wat het is heel naar als je gaat vertrouwen op je apparatuur en het doet het niet of het biedt niet wat het ik denk dat je dan ook dat ik dan heel snel ermee op zou houden.

O: Want je denkt wel dat je er vertrouwen in kan hebben?

R: Ja, ja, na een testperiode en ja.

O: Dus niet in eerste instantie denk je?

R: Nee ja, ik moet het wel eerst zelf proberen, zelf ondervinden dat het, uhm, dat het ook functioneert, dat het kan werken ja...

O: Ok, en de verhoogde onafhankelijkheid die je ermee kunt krijgen, zou dat nog een motivatie zijn om deze technologie te gaan gebruiken?

R: Dat is eigenlijk vooral de hoofdmotivatie, kijk uhm, als, het is ook gewoon gemakkelijk als je ziet van de overgang van mobiele telefoons en allemaal dat is ook allemaal een stuk makkelijker geworden. Dus het is wel iets waar ik aan zou moeten wennen maar uiteindelijk is het wel gemakkelijk denk ik.

O: En, uhm, ok, als we het over je persoonlijke veiligheid en beveiliging gaan hebben, die uhm kunnen ook verhoogd worden door domotica. Zou dat een reden kunnen zijn om het uhm te gaan gebruiken?

R: Ja, nou, ik denk, als ik gewoon denk van hoe, uhm, nouja misschien ook als je ouder wordt je misschien ook wel vergeet om dingen af te sluiten of wat dan ook of die kant de veiligheid van wat kan er binnenkomen en ook wat kan je doen als je zelf iets is overkomen denk ik. Ja dat denk ik wel...

O: Ok, uhm, en vanuit jou persoonlijk gezien, denk je uhm, dat je het leuk gaat vinden om met domotica te werken.

R: Nee, ik denk het niet haha, ik ben niet zo van de apparaten. Het is meer zo van ja, uhm, nuttig, maar niet per se goh leuk.

O: Ja precies, het moet bij jou echt nuttig zijn, en leuk gaat het denk je niet worden.

R: Ja, nee daarom zou ik het niet kopen nee.

O: Ok bedankt, en dan, uhm, dat heb je natuurlijk ook al een beetje gezegd, maar uhm, de privacy, heb je daar nog bezwaren over?

R: Ik zou wel willen weten, uhm, hoe, ja, hoe er daar mee omgegaan wordt.

O: Ok, ben je nog bang gestigmatiseerd te worden als oud en afhankelijk als..

R: Nee, dat zou me nou echt helemaal niet uitmaken nee.

O: En uhm, vind je het nog belangrijk dat het heel erg, zou het een probleem zijn als het heel erg zichtbaar zou zijn in je huis?

R: Nee, nou ja, het is wel fijn als er over nagedacht wordt hoe het eruit ziet. Dat je, uhm, ja, gewoon esthetisch verantwoord is wel leuk, maar niet omdat een ander het dan niet zou kunnen zien dat het een of ander hulpmiddel is of zo, maar ik vind het zelf ook wel belangrijk dat het er een beetje leuk uitziet.

O: Ja, dat is waar, maar het zou misschien een factor kunnen zijn waarom je denkt van, dat wil ik niet in huis hebben of zo.

R: Ja maar goed, ik ga dat dan, ik ga ook helemaal niet uit van hele grote apparaten of zo.

O: En zijn er uhm nog onzekerheden als je denkt aan het gebruik van deze technologie?

- R: Ja dat is dan meer zo van dat ik zelf niet al te handig ben met apparatuur, dat is, er zijn wel heel veel mogelijkheden bij, maar dat is meer zo van is het zo te maken dat het heel makkelijk toepasbaar is, dat, dat vind ik wel een onzekerheid of dat goed gaat.
- O: Ja precies, en ben je nog bang dat je minder contact gaat hebben met andere mensen door domotica?
- R: Uhm... Nou, ja, ik vind dat je ook gewoon contact moet hebben en niet alleen via beeldschermen of dat, dus daar zullen een aantal mensen zijn die het via het beeldscherm doen maar ik hoop wel dat er ook nog wat gewoon contact overblijft.
- O: Dus dat zou geen reden zijn om het niet in huis te nemen?
- R: Nee, dat denk ik niet nee. Dat vind ik net zoiets dat je geen telefoon hebt in de hoop dat iedereen langskomt, zo werkt dat gewoon niet.
- O: Ja, daar heb je een goed punt... Uhm ok, en uhm, denk je dat andere mensen nog een beetje invloed gaan hebben op jouw beslissing om het uiteindelijk wel of niet gaat kopen.
- R: Nou ja, ik denk, maar dan gaat het meer over het, uhm, gemak of zo wat je ervan kan hebben, dat je, dat je ziet bij anderen wat het ze oplevert dat het mij makkelijker over zo'n drempel zou halen, of zou doen zetten. Ja dus ik denk het wel, maar niet om erbij te horen van goh nou dat wil ik ook, dan hoor je er ook bij. Nee, dan niet.
- O: Ok dankjewel, dat waren de factoren die ik heb gevonden in de literatuur. Ik heb een aantal factoren genoemd dus, en ik vroeg mij af welke jij eigenlijk, wat vond jij het belangrijkste?
- R: Ik denk uhm, veiligheid en uhm ja, vooral het gemak...
- O: Ja, uhm, er zijn ook nog een aantal variabelen uhm genoemd waardoor je bezwaren zou kunnen hebben tegen domotica. Welke vond je daarvan belangrijk?
- R: Nou ja, dat, eigenlijk wat je genoemd hebt allemaal wel, blijft gewoon dat de hoofdpunten de veiligheid en het gemak en ja de privacy dat die geborgd zijn. Ja en verder niet echt uhm een die, ja, nee, er springt uhm niks boven uit. En nou ja, verder, wordt het dan ook uiteindelijk een middel om weet ik veel, je mag pas wel naar een verzorgingshuis als je het met uhm zoveel apparaten ook niet meer red. Dus wat gebeurt er verder mee, is het alleen puur voor uhm gemak of wordt het op een gegeven moment ook een voorwaarde om wel of niet andere zorg te kunnen krijgen.
- O: Ok, nou, dankjewel, dat waren al mijn vragen. Heb jij nog vragen of opmerkingen over wat we net hebben besproken?
- R: Nee, ik uhm, nee. Ik kan zo niks bedenken.
- O: Ok, nou, uhm, dan wil ik je heel erg bedanken dat je mee wilde doen met het interview. Als je nog ooit vragen of opmerkingen hebt over wat we hier besproken hebben dan kun je me altijd bereiken.
-

Interview 4

- O: Welkom, bedankt dat je mee wilt doen met het interview. Vind je het goed als het opgenomen wordt?
- R: Ja natuurlijk
- O: Ok, je hebt het verhaaltje doorgelezen? Heb je daar nog vragen over?
- R: Uh nee, ik denk dat het wel duidelijk is zo.
- O: Ok, wat vind je van de beschreven domotica?
- R: Interessant, maar aan de andere kant zie ik ook wel een leven zonder mensen om je heen.
- O: En wat denk je van het gebruik van de domotica?

R: Van welke? Van de ondersteunende technologie of de toezichthoudende?

O: Van allebei.

R: Ok, uhm. Nou zeker uhm het eerste ding, zeg maar de toezichthoudende domotica dat zeg ik helemaal dat zou top zijn. Dat andere zeg ik echt van, het heeft zijn goede dingen maar ook zijn vereenzaming.

O: Ok, en per gebied, wat zijn de mogelijke voordelen?

R: Van de toezichthoudende technologie sowieso de uh wat hier eigenlijk ook al beschreven staat, als je bijvoorbeeld valt dat er sensoren in je huis zijn dat je uh dat je niet wat je nog steeds hoort dat mensen een halve dag gewoon ergens liggen liggen, dat daar gewoon op ingespeeld kan worden. En ook wel ja uhm de ja, sowieso wel, dat hele sensorgebeuren. Het inbraakpreventie, wat bijvoorbeeld ook voor ouderen best wel schrikkend is denk ik. Ja dat denk ik wel. Dat vind ik sowieso wel, ja daar zou ik wel het een en ander voor over hebben. Dat weet ik zeker.

O: Ok bedankt, weet je zo nog meer voordelen?

R: Van het ondersteunende dat in het uhm huishoudelijke taken dagelijkse taken zeg ik ook ja. Bijvoorbeeld gordijnen dicht doen of noem het maar op dat je dat bijvoorbeeld met een afstandsbediening zou kunnen. Ook okay, die andere denk ik, is er tot op een bepaalde hoogte ben ik er ook voor. Maar niet zo ver zoals het hier staat. Zoals ik het hier staat hoeven de familie niet meer te komen, uhm de dokter hoeft niet meer te komen, je hoeft gewoon nergens meer naartoe en je komt helemaal alleen in je huis te staan.

O: Ok duidelijk, dan gaan we door met de nadelen. Kun je alle mogelijke nadelen opnoemen die je bij deze technologie kunt bedenken?

R: Ja nouja vooral dat. Daar zie ik echt wel een nadelig iets in.

O: Ok en verder nog zaken waar je nadelen aan ziet kleven?

R: Uhm, het enige wat misschien, ja, uhm, negatief, als het niet goed beveiligd is. Het blijft natuurlijk wel technologie, en ja ze kunnen alles tegenwoordig inbreken en aanbreken en hoe noem je dat. Ja dan bestaat het gevaar dat je alsnog weer kwetsbaar bent. Kwetsbaar voor ja, uhm, criminelen, kwetsbaar voor uhh ja whatever.

O: En zijn er nog zaken waar u zich echt zorgen over maakt?

R: Ja het vereenzamen, dat je niet meer de deur uit hoeft. En maar dat er ook bijna niemand meer hoeft te komen, ja misschien de als je elastische kousen aan hebt dat er dan nog iemand komt, maar weet je als je zo ver gaat is er straks een robot voor en hoeft er ook niemand meer voor te komen of er is een apparaatje die dat ook nog eens even gaat doen. En dan denk ik, dat gaat wel heel erg ver.

O: Ok, bedankt. Zoals het hier staat beschreven, zou je dit later in je huis willen hebben?

R: Nouja nogmaals, dat toezichthoudende echt, dat zou ik op de uhm op de toepassingen voor je dagelijkse uhm om je dagelijkse taken verder zelfstandig uit te voeren, dat je dat kan blijven doen ook. Maar als ik voor alle toepassingen in een keer moet kiezen zou ik er nog een keer over nadenken. Dan zou ik willen weten in hoeverre je echt geonsocialiseerd wordt.

O: Is dat je enige bezwaar, of heb je er nog meer?

R: Dat is echt mijn worst scenario. Ik kan zo geen andere bezwaren bedenken.

O: En heb je het idee dat deze technologie iets toe zou kunnen voegen?

R: Ja zeker weten. Absoluut.

O: Hoe je de aansturing en gebruik? Zie je daar nog problemen? Hoe zie je voor je dat dit gaat gebeuren?

- R: Nou wat hier staat, met of met een smartphone, of met een tablet. Die generatie zijn we al. Maar misschien is er straks wel een chip die onderhuids ingebracht wordt waardoor deuren voor je open gaan en uhm wat dat soort dingen, dat soort mini technologie zit wel heel dicht bij en kan niet zomaar en dat is ook niet dat is minder inbraakgevoelig volgens mij.
- O: Duidelijk. Stel de domotica is toch al aanwezig in uw huis later, zou je er denk je gebruik van maken?
- R: Ja, een heel gedeelte zou ik echt gebruiken. Als ik het nodig heb dan he, want daar gaat het natuurlijk om. Als ik echt zoals hier beschreven wordt 80 jaar ben, minder ter been en ik kan het gebruiken om langer thuis te blijven. Dan zal ik zeker een gedeelte willen gebruiken
- O: Ok, denk je dat je dagelijkse activiteiten anders zullen zijn met domotica in huis?
- R: Hmm, ik denk dat je sowieso je veiliger gaat voelen en toch als ik op een knopje druk en alle lampen gaan aan of de gordijnen dichtgaan of ik zelf een rondje moet maken langs alles heen, terwijl ik krakkemikkelig loop te wezen dan hou je wel tijd over om bijvoorbeeld te lezen of iets anders te doen.
- O: Ok, goed. Van de toepassingen die beschreven staan, welke toepassingen spreken je het meeste aan en welke het minste? En heb je bij elke een korte toelichting waarom?
- R: Nog steeds de toezichthoudende technologie spreekt mij echt heel erg aan, uhm want eigenlijk heb ik dat net ook al gezegd, omdat dat gewoon een stukje veiligheid, het voelt als een stukje veiligheid, misschien is het semi-veiligheid maar het voelt wel zo. En dat geldt eigenlijk ook voor de ondersteunende technologie voor de dagelijkse taken, dat je daar, ja meer tijd voor andere dingen overhoudt, ik blijf dan toch het meeste vinden het negatiefst de technologie om contact te krijgen met familie en vrienden, uhh, videoverbindingen, uhh, dat vind ik trouwens opzich wel goed, dat je in verbinding staat met een zorgcentrale voor je huis-, tuin- en keukenvragen te kunnen stellen, maar niet dat, uhh, dat dat alles overneemt. Ik wil wel graag het menselijk contact houden. Maargoed, juist ook omdat je al deze andere dingen doet zou je je kunnen voorstellen dat er, uh, dat je daarin meer tijd hebt om naar een bejaardensoos of weet ik veel wat te gaan, uhh, dus ja. Maar ik denk dat als dat niet in je zit, vereenzaamt je hartstikke, en dan zogenaamd wel met alle mogelijkheden met alle contacten over en weer, maar je zit wel alleen in je huisje. Nou uiteindelijk natuurlijk wel als je helemaal alleen in je huis zit en verder helemaal niks meer hebt ja, nee, dan heb je in ieder geval iets om tegenaan te lullen, nee weet ik niet. Maar zoals ik er nu tegenaan kijk dan denk ik van nou dan ben ik dus wel echt een beetje zielig aan het worden.
- O: Ok dankjewel, dan zit het interview erop, dat was het alweer. Heel erg bedankt dat je mee wilde doen met dit korte interview. Heb je nog vragen of opmerkingen over iets wat we net allemaal besproken hebben?
- R: Het enige, want ik heb laatst toevallig een heel stuk gelezen over domotica en dergelijke, over chips enzo, doet domotica daar helemaal niks mee?
- O: Jawel, laten we het zo over verschillende toepassingen enzo gaan hebben, uh dan wil ik nu graag het interview afsluiten. Nogmaals heel erg bedankt voor het interview.

Interview 5

- O: Welkom en bedankt dat je mee wil doen met het interview. Vind je het goed als het interview wordt opgenomen?
- R: Ja, dat vind ik goed.
- O: Ok mooi, uhm, dan nog een paar dingen voordat we gaan beginnen met het interview. Je mag ten alle tijden stoppen met het interview, zoals je hebt gelezen probeer er echt vanuit te gaan vanuit je eigen inleving van hoe jij denkt dat het over een aantal jaar is vanuit je eigen motivatie dus niet

vanuit wat je denkt wat de huidige ouderen vinden of van andere mensen, maar probeer het echt van jezelf te bekijken. Nou uhm ok, je hebt zojuist een klein verhaaltje gelezen over domotica, uhm, het is belangrijk dat de domotica gebruikt wordt om langer thuis te blijven wonen. Wat vind je hiervan?

R: Nou dat domotica gebruikt wordt om sommige dingen makkelijker voor je te maken als je ouder wordt vind ik een uitstekend iets, zolang er ook maar ruimte blijft voor persoonlijk contact... En uh.. Ja, je hebt heel veel dingen die je kunt gebruiken, en misschien is domotica ook niet alleen voor ouderen, maar ook wel voor jongeren te gebruiken.

O: Ja absoluut, dat zou zeker kunnen. Maar uhm, we proberen ons hier alleen wel te richten op domotica om uhm ouderen langer thuis te laten wonen.

R: Ja, ok. Ja wat we, wat ik voor ouderen thuis zouden willen wonen zijn gewoon de eenvoudige hulpmiddelen he. Stel dat wat minder te been of met je armen bent dat je dan gewoon op hele eenvoudige manier of met je stem of met een druk op een toets lichten, apparaten, deuren kunt bedienen. Mooiste zou natuurlijk zijn als dat gewoon op je stem zou kunnen gebeuren, dan uhm scheelt ook weer waarschijnlijk een heleboel knoppen die je moet gebruiken. Wat met domotica ook leuk zou vinden, en dan probeer ik me, maar dat is moeilijk, als iemand dement aan het worden is, hoe kun je, uhm, en hoe dan over 20 jaar een tablet eruit ziet of wat er is dat weet ik niet, maar hoe kun je met bepaalde symbolen dingen uhm als het ware herinneren of weten waar wat ligt of weten waar wat is. Als je bijvoorbeeld op zoek bent naar je sleutel dat er dan een symbool is waar je dan indrukt en dat dan ook aangeeft van je sleutels liggen in de la, of je sleutels liggen daar of uhm. Of je pillen of wat anders natuurlijk. Alleen dat zou ik dan zoals ik er nu tegenaan kijk, wel prettig vinden. Dat is meer als je dement bent vergeet je af en toe wat, en ik denk dat er ook onderzoek naar nodig is om dat verder uit te werken, maar wat vergeet uhm onthoud je nou lang en kun je daar wat aan verbinden. Als je bijvoorbeeld een symbool van een deurkruk ziet he ik noem maar een voorbeeld, dat je dan weet dat daar sleutels bij horen. Dat je denkt van he de deur moet open en daar heb ik dat voor nodig en als ik dan daarop druk dat ik dan weet van he daar liggen de sleutels. Dat zou ik wel prettig vinden zou ik als ik dan dement zou worden. Daarnaast hangt het er natuurlijk een beetje af of je alleen bent of met z'n tweeën bent. Kijk als je alleen bent dan uhm heb je soms ook wat andere dingen nodig om dingen te bedienen en als je met z'n tweeën bent dan kun je elkaar misschien nog helpen in de bedingen van een uhm traplift of uhm ja dan kun je daar ook nog samen naar kijken, dus dat hangt er dan ook af van wat ik dan nodig denk te hebben want ik zou ook willen proberen om zo lang eigenwijs zo lang mogelijk zelfstandig te blijven natuurlijk. Als uhm maar volgens mij ouderen, als je ouder wordt dat je dat wilt, tenminste dat denk ik wel. Zolang mogelijk zelfstandig, zolang mogelijk in hetzelfde huis blijven wonen, maar dan wel met hulpmiddelen die het mij makkelijk maakt om in het huis te wonen. En waar ik mij heel lastig een voorstelling van kan maken en als ik over twintig jaar denk en ik ben wat minder hoe doe je dat dan met sommige dingen als uhm de was, de afwas, de uhm, koken is wel te regelen, kijk daar kan ik me nog moeilijk een voorstelling van maken. Als je wat minder bent kun je dan ook met behulp van domotica al doen of heb je daar toch echte mensenhanden voor nodig?

O: Ok, en je hebt het er al uhm een beetje over gehad. Het gebruik uhm hoe denk je domotica te gaan gebruiken?

R: Uhm nou, als je wat minder bent. Als je echt als hulpmiddel voor dingen voor eenvoudige dingen die je dan niet meer kan. Uhm wat ik wel prettig zou vinden is uhm hoe gebruik dus maken van je stem. Anders en daarnaast gebruik maken van je stem of iets anders daarnaast misschien nog een andere mogelijkheid als je stem er niet meer is. Maar niet overal door het huis knoppen, dus liever

dan uhm een uhm soort telefoon of een soort horloge of iets wat je gemakkelijk bij je kunt dragen met heldere symbolen om je bediening te doen. Als het luxe is als je in je bed ligt dat je uhm kunt drukken op je knopje dat je verwarming in de douche aangaat of de verwarming al aangaat in het hele huis of meer van dat je niet naar de plek hoeft te lopen maar dat je gewoon alvast voor kunt bereiden. En ook dat je uhm veiligheid uhm daar aan kunt koppelen, dus uhm, op een of andere manier zou domotica voor mij dan als ik ouder word uhm dat je dan wat banger bent dat ik dan bijvoorbeeld alvast kan zien wie er voor de deur staat ofzo of uhm. Dus dat het ook niet alleen is voor de praktische dingen maar ook een stukje extra veiligheid uhm ja.

O: Dus je ziet het een beetje voor je als het comfort verhogend en het gemak en daarnaast de veiligheid?

R: Nou gemak is misschien niet het goeie woord. Kijk, het liefst loop ik zelf de trap op maar als ik niet meer zelf de trap op kan lopen en ik kan met behulp van een eenvoudig dingetje uhm er komt wat uit de muur en ik kan weer naar boven doen dan kan ik langer in mijn eigen huis blijven wonen. En uhm dus dan niet vanwege het gemak maar omdat het dan helaas niet anders kan. Maar een stukje comfort is gewoon prettig. Als dat meegenomen kan worden moet je dat zeker doen. Maar.. Het belangrijkste is dat het mij gewoon helpt zodat ik kan blijven leven zoals ik leef.

O: Uhm ok. Nou zijn er zoals je hebt gelezen een heleboel verschillende toepassingen van domotica. Wat uhm wat zijn volgens jou alle mogelijke voordelen die je daar aan kan bedenken?

R: Jeetje, uhm, nou, het grootste voordeel vind ik als je in staat bent om uhm gewoon op je eigen plekje te blijven. Lang in je eigen huis, misschien wel langer bij je bekende burens, uhm, dat vind ik het grootste voordeel, dat je op je bekende plek kan blijven wonen in een bekende omgeving. Zeker als je ouder bent dan ken je de mensen daar en dan uhm is dat gewoon ook handig. Wat daarnaast mooi meegenomen is is dat je wat meer comfort kunt regelen. Uhm en dat je uhm, niet afhankelijk bent dat je wacht dat iemand de afwas komt doen maar dat je met behulp van domotica kan gebeuren en niet moet wachten tot iemand komt. Want dan zit je soms te wachten en dan kun je niet de deur uit als je de deur nog uit kunt. Maar uhm of, dat is dus dat je zelfstandiger bent dus blijft wonen en je blijft ook zelfstandig nog in je eigen huis je kunt doen makkelijker wat dingen gaan doen omdat je weet dat domotica je kunt helpen daarbij dat je niet afhankelijk bent van iemand die uh een uurtje langs komt op een bepaalde tijd. En daarnaast, uhm, een stukje veiligheid in de breedste zin dus als er wat met je gebeurt dat je dan of dat het zo is dat er wat met je gebeurt dat je dan weet dat er ook iemand kan komen. Of dat dan is met uhm gedetecteerd kan worden dat je valt of wat anders, maar in ieder geval, dat vind ik ook prettig. Dat je dan ook weet van ik lig niet een uur of ik lig niet tien dagen op de grond zoals je dat tegenwoordig nog wel eens leest in de krant. En dan mist iemand iemand, en dan komt er eens een keer iemand kijken. Dus dat zijn de drie, vier, drie dingen.

O: Ok, dat waren de voordelen?

R: Ja, nee, ik kan nu even niks meer bedenken.

O: Ok, en zie je ook nog nadelen aan het gebruik van domotica?

R: Uhm, nadeel zou kunnen zijn is dat je met minder mensen in contact komt, dat je dingen toch nog zelf blijft doen en uhm, dus dat kan een nadeel zijn. Maar goed, je kunt ook weer via domotica contacten uhm waarschijnlijk hebben, al is dat niet iemand met wie je samen koffie drinkt maar misschien kun je daardoor wel weer mensen leren kennen waarmee je wel weer samen wat mee kunt gaan doen. Dus beetje tweeledig. Maar je moet wel zelf dan meer uhm, sociale contacten zoeken. Dus een nadeel zou kunnen zijn uhm is dat je vereenzaamt. Of de kans dat je eenzamer bent dat die groter is omdat er minder daadwerkelijk mensen langs komen. Maar ook daarmee vind

- ik het lastig om over twintig jaar na te denken hoe het dan is. Maar dat is uhm dat zou voor mij het grootste nadeel zijn. Het overige zie ik niet direct als een nadeel.
- O: Ok, en uhm maak je je nog ergens zorgen over als je denkt aan domotica? En het gebruik daarover.
- R: Nou waar ik me dan zorgen over maak is uhm, functioneert het altijd. Wat gebeurt er als er iets kapot gaat. Hoe weet ik of er iets kapot is. Dat, dat is dan waar ik me zorgen over zou kunnen maken. In de zin van functioneert het apparaatje of het ding wat je gebruikt. Functioneert het goed, slaat het niet op hol, uhm en wat gebeurt er als er iets niet doet of geen signaal meer doorkomt. Weet diegene dan die eigenlijk moet horen dat er geen signaal meer kan komen. Dat zou me nog wel eens aan het denken kunnen zetten.
- O: En zou je later nog wel domotica in je huis willen hebben?
- R: Ja.
- O: Kun je dat toelichten?
- R: Nou, kijk, zolang ik het niet nodig heb, is het voor een deel wel prettig als ik een paar dingen heb vanuit het comfort. Uhm eigenlijk hebben we nu al mensen nu al en ik ook domotica in huis als je dat kunt zien. Want je kunt natuurlijk met je tablet en je mobiele telefoon al met kinderen of met wie dan ook praten als je dat wilt. Maar uhm, kijk, de zeg maar, hulp in de zin van, dingen eenvoudig maken op het moment dat ik het nodig heb dan zeg ik ja. Dingen als het gaat om gewoon comfort, dan zou ik al eerder best als domotica in huis willen. Beetje ook afhankelijk natuurlijk ook van wat het allemaal kost, maar ik kan me ook heel goed voorstellen dat je de domotica ook gebruikt om heel goed in huis te kijken van waar moet het warmer zijn, waar moet het niet warm te zijn, hoe kun je een aantal gewoon energie dingen regelen. Dat ik niet vergeet de lamp uit te doen en uhm, en dat levert aan de andere kant ook weer gewoon besparing of kostenbesparing kan dat opleveren omdat het op een betere manier gebruikt kan worden. Dus dat deel als dat op een gegeven moment goed ontwikkeld is zou ik het zeker willen hebben, en betaalbaar. Uhm, dus ja, en uhm hulpmiddelen voor het lichamelijk ongemak en misschien ben ik eigenwijs maar zie ik pas echt willen hebben op het moment dat het nodig is.
- O: Ok ja precies, want stel alles is al aanwezig in je huis, dat zou je niet gelijk gebruiken?
- R: Nee. Nou nee, dat zeg ik nou nee, maar misschien dan als het aanwezig is maak je er misschien wel makkelijker gebruik van. Uhm, en als je door dingen zelf te doen in beweging blijft moet je het misschien niet doen, dus. Als het eenmaal aanwezig is dan weet ik niet of ik het niet zou doen.
- O: Ok, maar in eerste uhm instantie ga je er niet van uit?
- R: Maar als het er niet is dan wil ik het er pas in hebben op het moment dat ik het echt nodig heb.
- O: Ja, duidelijk. Uhm, als er later domotica in je huis aanwezig is, denk je dat je dagelijkse activiteiten dan anders zullen zijn?
- R: Nou, ik hoop juist, door die domotica, dat mijn dagelijkse activiteiten zoals ik me dan voorstel dat ik die doe, dat ik die dan juist kan blijven doen dankzij die domotica. Dus uhm, en dat ik dus, mijn energie aan mijn dagelijkse leuke activiteiten kan besteden die ik altijd al doe. En dat ik door de domotica minder energie hoeft te besteden waar kan. En dat domotica me daarmee kan helpen dat het minder energie kost, dat ik dan mijn dagelijkse activiteiten kan blijven doen. Dat hoop ik dan.
- O: Uhm, daar hebben we het al een klein beetje over gehad, maar uhm, welke toepassingen van domotica spreken je echt het meeste aan?
- R: Als ik een keuze zou moeten maken, dan is het uiteindelijk de domotica straks om zelfstandig mijn dingen later te kunnen doen die ik nu graag doe.
- O: Dus echt de ondersteuning in de dagelijkse taken?
- R: Ja, als ik zou moeten kiezen wel ja.

O: En heb je nog bezwaren tegen het gebruik van domotica in het algemeen?

R: Eh nee. Nee, oh in het algemeen, nee. Ik heb daar geen bezwaren tegen, maar wat ik wel belangrijk vind is dat er op een of andere manier wel goed gekeken gaat worden met de ontwikkeling van hoe kun je de privacy, uhm, zo goed mogelijk veiligstellen. Ja, kijk, de domotica is natuurlijk als het alleen maar gebaseerd is op dingetjes die je alleen kunt bedienen vanuit huis en waarbij ik met een drukje op de knop waar verder geen andere signalen van buiten voor nodig zijn, speelt dat natuurlijk niet. Ga ik even vanuit. Maar er zitten natuurlijk ook een heleboel onderdelen van domotica, bijvoorbeeld uhm alarmering, of controle, tussen haakjes, die natuurlijk wel niet voor iedereen, toegankelijk moeten kunnen zijn.

O: Ok, nou heb ik zelf nog een aantal factoren gevonden en die ga ik per factor langs. Dan uhm, dan vraag ik me eigenlijk af of je denkt dat dit zou beïnvloeden of jij later domotica zou gaan gebruiken of niet.

R: Ja, ok. Prima

O: De eerst factor is de bruikbaarheid, of nuttigheid.

R: Ja, nuttigheid. Ja natuurlijk moet het nuttig zijn. Tenminste, voor mij moet het nuttig zijn. Het is geen leuk speeltje van goh, kijk eens, de vloer gaat op en neer. Rolt de knikker zo naar opa toe. Het moet nuttig zijn, toegevoegde waarde hebben. Of hij moet zorgen dat het op een andere manier nuttig is in de zin van besparing of wat dan ook.

O: En gebruikersgemak?

R: Ja, gebruikersgemak vind ik sowieso heel erg belangrijk. Zeker als ik dan twintig jaar ouder ben dan nu dan zeker moet het gebruikersgemak heel, heel makkelijk zijn, heel en dus ook het liefst met één ding het kunnen regelen. Bedienen.

O: En zou je uhm voordat je beslist om het aan te schaffen, zou je er nog uhm mee willen experimenteren bijvoorbeeld?

R: Nou wat ik wel leuk zou vinden is dat er ergens een huis of een plek of een showroom vind ik een beetje lastig daar waar je even kunt kijken van hoe werkt het wat moet je doen. Dat is meer hoe werkt het, uhm, om ook even gewoon in de levende lijve zien hoe het werk. Dat zou ik zeker prettig vinden.

O: Ok, denk je dat het gebruik van domotica een beetje overeenkomt met je eigen normen en waarden?

R: Ja. En waarom? Omdat uhm, kijk ervan uitgaan dat je de meeste dingen nog zelf gewoon kunt blijven doen dat je nog wel contact hebt met mensen voor sociale contact et cetera dat je elkaar ook wel helpt, maar dat je voor het gros probeert je eigen, uhm, leven zo goed mogelijk zelfstandig te kunnen blijven uitoefenen. Daar past domotica in op het moment dat het gebruikt wordt voor ondersteuning van je eigen zaken. Het past er natuurlijk ook in als domotica gebruikt wordt voor andersoortige doelen te halen, en uhm, die een sociale maatschappelijk nut hebben. Dat is een beetje mooi containerbegrip, ik had het ook al over besparen maar het gaat ook over je ziet het nu al je kunt nu ook al skypen met als jij in Indonesië zou zijn zou ik toch met je kunnen praten en je kunnen zien. Dat is ook een soort van domotica en dat vind ik prima. Het enige wat ik niet, wat misschien een beetje lastiger is, is dat op het moment mensen over jouw gegevens kunnen beschikken die daar wat mee zouden kunnen gaan doen. Dus dat is een beetje, maargoed, maar dat moet gewoon op een goede manier opgelost worden.

O: Ja, en uhm, de betrouwbaarheid, hoe zie je dat voor je?

- R: De betrouwbaarheid is belangrijk. Je moet, uhm, ervan op aan kunnen dat het werk, dat het doet, wat ervan gevraagd wordt of ervan verwacht wordt. En dat moet ook kunnen. Dat wil niet zeggen dat er nooit een ongelukje zal gebeuren, maar die kans moet heel erg klein zijn.
- O: Ok, uhm, en uhm ja, de verhoogde onafhankelijkheid. Zou dat nog een rol spelen om domotica te gaan gebruiken later?
- R: De verhoogde onafhankelijkheid? Nee ja, het langer zelfstandig kunnen gebruiken, het zelfstandig kunnen bepalen of en wat je doet, uhm, ja die is belangrijk.
- O: En dan, dit heb je ook al een beetje gezegd wel, de veiligheid, dat die toeneemt, toe kan nemen.
- R: Ja. Dat je hem ook inzet voor veiligheid in alle opzichten zou ik heel prettig vinden.
- O: En het vertrouwen dat je zou hebben in de technologie?
- R: Ja ik heb vertrouwen in de technologie. Ik denk dat ze meer kunnen maken en ontwikkelen al dat ze nu doen. En misschien is het al wel ontwikkeld maar wordt het nog niet gebruikt. Kijk die sonde die twintig jaar geleden is verstuurd naar een planeetje en die foto's naar Nederland, of naar Nederland, naar de wereld kan sturen moeten ze ook in staat zijn een goede technologie te maken. Dus de technologie geloof ik wel, dat ie goed is geloof ik ook wel in, en het valt of staat altijd met wie het in mekaar zet. Ja...
- O: Ja, dan gaan we naar de volgende variabele. Denk je dat je er plezier van gaat hebben, van het gebruik van domotica en zou dat dan je uhm intentie om het aan te schaffen beïnvloeden?
- R: Uhm. Nou het is een beetje, kijk, uhm, ik schaf het aan omdat ik denk dat ik daardoor dat ik dingen niet meer kan en door het aan te schaffen hoef ik daar niet meer naar om te kijken en dat ik dan dingen die ik wel kan gewoon kan blijven doen. Dus dat betekent dat het plezieriger, of dat het plezierig blijft. Of dat het plezieriger wordt is nog maar de vraag natuurlijk, maar het blijft plezier, het blijft gewoon plezierig. Dus ja, het speelt mee, alleen vind ik het wat lastig om aan te geven of wanneer maak je die keuze om het aan te schaffen. Uhm, en hoe wordt je daar, daar door wat voor dingen dan ook door beïnvloed om het eerder of later aan te schaffen. Je eigen keus je eigen wijsheid, of juist de hulp die zegt dat je het beter wel kunt doen. Dus ja die grens vind ik een beetje lastig te bepalen voor over twintig jaar, maar het zal in ieder geval om het plezier te blijven behouden.
- O: Ok, uhm, en de privacy, hoe kijk je daar tegenaan?
- R: Ja de privacy moet gewaarborgd zijn, vind ik. En ik moet zelf kunnen bepalen eigenlijk wie wat kan. En dan kom je altijd natuurlijk op het dilemma van als je aan het dementeren bent, uhm, wie bepaalt dan nog wat op een gegeven moment, dan moet je misschien voordat je dat bent daar afspraken over maken.
- O: En ben je bang voor een bepaalde stigmatisering van mensen die domotica gaan gebruiken?
- R: Uhm, nou dan help ik eraan mee om de stigmatisering af te breken. Uhm, nee kijk, alle vernieuwingen, alle uhm dingen die nieuw zijn krijgen in eerste instantie een stigma, vroeger had je auto's die waren alleen voor de rijken nu rijdt iedereen er in. Volgens mij was de eerste keer met zo'n mobieltje over straat liepen, moet je kijken, nou loopt iedereen ermee. Ja, er zou misschien een tijdje even en dat zie je nu ook al gebeuren, he dat een groep mensen, die wat meer te besteden hebben, al gebruik van gaat maken, maar juist die kennis die daar opgedaan wordt, dan wordt het straks toch ook weer veelvuldiger toegepast. En uhm, ja kijk maar naar de auto's, vroeger had je auto's die heel veilig waren en niet veilig waren, nu zijn ze allemaal veilig en hebben ze allemaal dezelfde technologie hebben. Dus ik ben niet zo bang voor de stigmatisering. En als er een stigmatisering is, dan is het een tijdelijke.

- O: Ja, ok, uhm, heb je nog voorkeuren voor of uhm bezwaren tegen hele echte zichtbare technologie. Dus dat het bijvoorbeeld heel duidelijk in je huis aanwezig is de domotica.
- R: Nou ik zou het mooi vinden, als het gewoon netjes op een leuke goeie manier verwerkt wordt in het geheel. En dat het niet een sta in de weg is, dus zichtbaar in de zin van zichtbaar vind ik nog niet het grootste probleem, maar wel dat het een goeie manier in de woning geïntegreerd wordt, dat zou ik wel prettig vinden en dan zouden mensen en dan zouden ontwikkelaars best gebruik kunnen maken van mensen die gespecialiseerd zijn in productdesign en allerlei andere dingen. Ja het is natuurlijk heel makkelijk om een robotarm te maken, maar het is veel moeilijker om een mooie robotarm te maken, of een die er ook nog aardig uitziet, dus daar zou ik wel ook meteen in het begin al aandacht aan willen vragen.
- O: Ok, duidelijk. En uhm, heb je nog zijn er nog onzekerheden die je denkt die je parten gaan spelen in de beslissing om het later te gaan gebruiken?
- R: Kijk de onzekerheid zou misschien op financieel vlak kunnen liggen. Wat kost het, moet het onderhouden worden, uhm nou ga maar door. En uhm, de tweede onzekerheid, maar die heeft veel meer te maken met dan moet ik dan ben ik 80, ik word dement, uhm, als ik daar nu over na moet denken, als je dan dement bent, van ja, die onzekerheid zal altijd blijven spelen denk ik. Wat doe je nou wel, wat doe je nou niet, wat is verstandig, en wat is niet verstandig.
- O: Ok, we zijn er bijna. Uhm, de nouja, een gebrek aan menselijk contact, denk je dat dat iets zal zijn waar je last van gaat hebben?
- R: Ja nou ja, dat probeerde ik ook al in het begin al een paar keer te zeggen. Ik wil wel graag dat er op de een of andere manier sociale contacten blijven. En domotica kan me daar ook bij helpen, maar niet alleen achter het, niet alleen achter het schermje uhm maar ook gewoon face to face. Gewoon mensen kunnen zien, met mensen koffie kunnen drinken, uhm daar zou wel aandacht in ieder geval aan besteedt moeten worden.
- O: Ok, dan zijn we bij de laatste factor aangekomen. Denk je dat sociale invloeden, dus van buiten af, van anderen invloed gaan hebben op jouw intentie om domotica te gaan gebruiken?
- R: Ja, dat denk ik wel. Ik denk dat uhm, de discussie over domotica uhm, de discussie over zorg en domotica, de discussie over vanuit de politiek, en nog ja dat die van invloed kunnen gaan zijn op hoe snel, juist wel, juist niet, aanschaf van domotica.
- O: Ok, ja, dan zijn er nu een heleboel factoren geweest. Welke zijn in jouw optiek belangrijk voor jouw beslissing om later domotica te gaan gebruiken?
- R: Om uhm, de belangrijkste voor domotica, om langer thuis te blijven wonen. Nou uhm, belangrijkste is inderdaad je zelfbeschikking, het gemak om nog dingen te kunnen blijven doen, het plezier in het leven, veiligheid. Dat zijn dan denk ik de vier belangrijke zaken die ik dan zou willen noemen.
- O: En zijn er ook nog belangrijke zaken waardoor je denkt van daarom zou ik het niet doen?
- R: Nee. Nee, die zijn er niet. Uhm, hooguit is het of het eerder of later zou doen, maar dat heeft er niet mee te maken. Dat heeft meer te maken met de ontwikkeling wat kan het, waar je natuurlijk wel voor moet oppassen is de ontwikkelingen gaan zo snel dat je denkt van ik wacht nog even een half jaar want dan kan er misschien nog meer, terwijl je op een gegeven moment gewoon moet zeggen van gewoon doen nou. Die onzekerheid, daar moet je zelf je keuze in maken, soms moet je gewoon kiezen om het te doen ook al weet je over een half jaar iets beters is.
- O: Ok. Dankjewel, dat waren al mijn vragen. Heb jij nog vragen of opmerkingen over uhm alles uhm wat we net besproken hebben?
- R: Nee, op dit moment heb ik er even geen vragen over. Ik vind het wel belangrijk dat uhm domotica niet alleen voor de rijkere straks is.

O: Ok, nou, hartstikke bedankt voor het interview.

Interview 6

O: Dankjewel dat je mee wilt doen met het interview. Vind je het goed als ik het interview opneem?

R: Ja hoor, geen probleem

O: Uhm, je hebt zojuist een verhaaltje gelezen over domotica, wat het is en wat het kan zijn. Daarin staat duidelijk aangegeven dat je, uhm, de vragen in dit interview zo moet beantwoorden alsof, uhm, ja vanuit jezelf en dus niet wat je denkt dat de ouderen van nu denken en van vinden maar echt vanuit je eigen motivatie. Ja en, het gaat dus over domotica om later langer in je eigen huis te kunnen blijven wonen.

R: Ja, dat begrijp ik. Dat werd me duidelijk uit het verhaal.

O: Oke, wat vind je van domotica om langer zelfstandig thuis te blijven wonen?

R: Daar kijk ik heel positief tegenaan.

O: En kun je dat toelichten?

R: Zolang het een extra hulpmiddel is, en zoals in het verhaal staat, als het betaalbaar is, dan is het alleen maar positief. Ik denk dat het vooral ook voor mijn eigen gemakzucht en comfort gebruikt gaat worden. Het wordt een soort extra hulpmiddel, het ondersteunt je doen en laten natuurlijk.

O: Ok, want hoe denk je specifiek dat je dit later gaat toepassen?

R: Oef, dat vind ik heel moeilijk om in te schatten. Ik denk dat het een volledig geïntegreerd systeem gaat worden, misschien ook wel om te besparen. Of aansturen met een vingerknip, dat lampjes aangaan of dimmen ofzo. Of met de stem natuurlijk, dat kan ook nog. Dat je niet voor elke wissewasje uit je stoel hoeft te komen.

O: Ja, dat was het?

R: Uhm.. Ik kan zo even niks anders bedenken.

O: Ok, duidelijk. Kun je mij vertellen wat volgens jou alle mogelijke voordelen zijn bij het gebruik van domotica.

R: Ja dat is heel moeilijk, want je moet je gaan verplaatsen in iemand die 30 jaar ouder is. Dat kan ik nu nog niet heel goed inschatten, maar ja. Aan de ene kant zeg ik ja op je eigen plek blijven wonen is goed, zolang je geestelijk en lichamelijk in staat bent om dit te doen.

O: Ok, en domotica zou je daar in kunnen helpen. Wat zouden dan de voordelen zijn volgens jou?

R: Ja wat ik net al zei, door middel van spraak of iets dergelijks dat dan bepaalde dingen gebeuren. En het is, nouja, het geeft je een stuk meer comfort, meer gemakzucht, dus dat zijn dingen die je later meer nodig hebt dan je nu nodig hebt. En daardoor ook meer gaat gebruiken.

O: En zie je ook nog nadelen aan het gebruik van domotica?

R: O ja, absoluut.

O: Vertel.

R: Wat denk je van radiosignalen? Dat stoort, dat gaat elkaar allemaal in de weg zitten. En dan gebeuren er dingen die je eigenlijk allemaal niet wenst. Dat er opeens een licht aan gaat of een deur opent zonder dat jij dat wilt, omdat de een de ander stoort. En het is elektronica, en elektronica is een heel gevoelig iets...

O: Hoe bedoel je dat?

R: Wat ik hier las in het verhaal is dat het allemaal elektronica is. En elektronica heeft als nadeel dat het heel storingsgevoelig is. Dus dat is wel een zorg die ik dan heb. Dat vind ik wel een nadeel. En er zijn natuurlijk ook wel meer nadelen. Kijk, je moet natuurlijk ook uitkijken dat je niet vereenzaamt.

O: Kun je daar een kleine toelichting bij geven?

- R: Ja, als je dit soort systemen hebt, gemakzucht, je komt minder de deur uit. Uhm, en je krijgt de hulp op afstand. Iemand die tegen jou gaat vertellen wat jij allemaal moet doen. Je gaat eerder vereenzamen want je komt minder snel de deur uit natuurlijk. Of natuurlijk, je bent er zelf nog wel bij, maar hier ben ik wel bang voor.
- O: Je geeft hulp op afstand ook aan als factor voor vereenzaming, zie je dat verder ook negatief?
- R: Het is positief en negatief. Positieve ervan is dat je ergens aan herinnerd wordt, wat je misschien anders vergeet. Zeker in die fase van je leven, begin dementie en dergelijke. Dan is het handig dat je hulp op afstand krijgt en niet elke keer iemand weer aan de deur moet komen. Dat is natuurlijk ook niet meer te betalen. En het nadeel is, wat ik net zeg, je hoort iemand door een telefoon of door een computer of door middel van een piepje of weet ik veel wat dat je iets doet herinneren maar je contacten dat verdwijnt langzaam aan, het fysieke contact. En dan zal je jezelf moeten gaan dwingen om naar een soos of iets dergelijks te gaan.
- O: Ok, duidelijk. Zou je later, denk je, uhm, zelf domotica in je huis willen hebben?
- R: Ja dat denk ik wel. Ik denk dat de voordelen op een gegeven moment wel op gaan wegen tegen de nadelen. Kijk bijvoorbeeld televisies zijn ook al een soort domotica he.
- O: Dat is zeker waar, maar alleen een televisie helpt je niet om langer thuis te blijven wonen.
- R: Ja ok, er zijn natuurlijk ook uitgebreidere systemen die je daar wel mee kunnen helpen. En ik denk ook dat het later gewoon gaat worden. Want ja, die thuiszorg wordt op een gegeven moment gewoon niet meer te betalen, dan moet je toch iets anders om toch aan je zorg te komen. Daarom wil of misschien moet ik het later wel in huis hebben. Maarja dat blijft lastig he om zo in de toekomst te kijken.
- O: En wat denk je dat domotica specifiek voor jou kan betekenen op latere leeftijd?
- R: Pfff, dat is een lastige vraag. Oke, dan moet ik eerst weer gaan denken van hoe ben ik er dan aan toe? Nu kan ik nog heel helder denken, nog heel realistisch denken, maar dan wordt het misschien wat moeilijker. Het systeem moet in ieder geval dusdanig ontworpen worden dat je niet hoeft na te denken. Dus, de automatisering moet dusdanig verdere sprongen maken dat de automatisering jou helpt herinneren. En niet andersom. Dus het moet niet ingewikkeld zijn.
- O: Ok, en stel alle domotica die jij je nu kunt bedenken is later in je huis aanwezig. Zou je hier gelijk gebruik van gaan maken?
- R: Ja. Ja natuurlijk. Anders is het zonde van de apparatuur. Het zit er dan niet voor niks he, waarom zou ik het dan niet gaan gebruiken?
- O: Ja gelijk heb je, en denk je dat uhm, je dagelijkse activiteiten nog zullen veranderen als je domotica hebt later in je huis?
- R: Ten opzichte van nu? Ja dat denk ik wel, ik denk dat ik luier ga worden.
- O: Dat was het?
- R: Dat is moeilijk, ik denk wel dat je uhm, je hobby's gaat aanpassen aan de systemen die in je huis zitten. Dat denk ik wel. Het is moeilijk om me dat voor te stellen, maar je weet bij god niet wat je later gaat doen, maar ik denk wel dat het gaat gebeuren. In eerste instantie zal je jezelf toch dwingen om het huis uit te gaan, maar op een gegeven moment heb je toch met al die gemakzucht binnen je huis dat je heel veel moeite moet gaan doen om buiten je woning hetzelfde te gaan krijgen. Daarom zul je denk ik sneller in je eigen huis blijven.
- O: Ok, dankjewel. Heb je ook nog specifieke bezwaren tegen het gebruik van domotica?
- R: Nee. Nouja, het moet niet gecompliceerd zijn. Het moet vriendelijk zijn, anders ga ik het niet gebruiken. Omdat je op die leeftijd geen zin meer hebt om over die dingen na te denken.

- O: Duidelijk. Dan heb ik naast deze vragen nog een aantal factoren die van invloed kunnen zijn op de intentie waarom jij het later wel of niet zal willen gaan gebruiken gevonden. Deze ga ik een voor een opnoemen. Zou je bij elke factor kunnen aangeven of het bij jou van invloed zou kunnen zijn om het misschien wel of niet te gaan gebruiken?
- R: Ja hoor, ik ben benieuwd.
- O: Ok, de eerste is of het nuttig moet zijn.
- R: Ja dat is logisch, natuurlijk moet het nuttig zijn, anders heeft het weinig zin.
- O: Ja precies, en hoe zit het met het gebruikersgemak?
- R: Dat is wel heel belangrijk ja. Dat zei ik net ook al natuurlijk, dat moet wel goed zijn, dan zou ik het wel willen gaan gebruiken...
- O: Ok, en zou je voordat je het misschien gaan aanschaffen of gaat gebruiken, uhm, zou je de domotica dan van te voren willen uitproberen?
- R: Ja je gaat eerst op onderzoek uit wat bepaalde dingen zijn voordat je het gaat aanschaffen. En dan blijkt dat het helemaal niet datgene is dat je wilt. Dus ik zou wel willen weten van te voren wat alles doet zodat ik met een goed gevoel alles kan gaan gebruiken ja.
- O: Ok, en hoe zit het met de betrouwbaarheid?
- R: Ja het moet wel betrouwbaar zijn, anders heeft het ook geen zin.
- O: Dus als het niet betrouwbaar is, dan ga je het niet gebruiken?
- R: Klopt. Nou kijk, als er elke keer een storing valt, na een derde of vierde keer in hele korte tijd dan kijk je er niet meer naar hoor. Dan heeft het weinig zin.
- O: En ben je bang dat dit later gaat gebeuren?
- R: Ik denk wel dat dit later gaat gebeuren ja. Eigenlijk al door de factoren die ik zei. Elk apparaat gebruikt in principe radiosignalen en die frequenties komen zo dicht bij elkaar te liggen dat je allemaal storingen krijgt.
- O: En hoe zou je zeggen dat je vertrouwen in de technologie is dan?
- R: Mijn vertrouwen in de technologie is wel goed.
- O: Dus je vertrouwen is wel hoog, maar je bent wel bang dat er storingen komen?
- R: Ja daar ben ik wel bang voor ja, of er moet iets komen dat het al tegen gaat, maar dat lijkt me momenteel erg sterk.
- O: Nou is het natuurlijk de bedoeling om langer zelfstandig te blijven wonen. Zou dit een reden zijn om domotica te gaan gebruiken?
- R: Ja dat lijkt me de reden om het te gaan gebruiken. Als het je van alle gemakken voorziet, maar er komen natuurlijk wel meer dingen bij kijken.
- O: En de verhoogde veiligheid dan? Zou je domotica daarvoor willen gebruiken?
- R: Ja dat is natuurlijk ook domotica, dat is wel prettig dat het daar ook voor gebruikt kan worden ja. Zoals die alarmen bijvoorbeeld. Ja, ja zeker als je jezelf minder veilig voelt dan ga je het vanzelf meer gebruiken denk ik.
- O: Ok, en denk je dat je het zal gaan gebruiken om er plezier van te hebben.
- R: Ja plezier is iets dat je er helemaal los van moet zien. Je doet het vooral voor de veiligheid denk ik en plezier ja, nee. Dat zou niet de reden zijn om het te gaan gebruiken. Natuurlijk kan het wel plezierig zijn later, door bijvoorbeeld comfort te verhogen, maar nee. Dit is niet waarom ik het zou willen gebruiken.
- O: En hoe zit je met uhm, de privacy, denk je dat dit nog invloed kan hebben?
- R: Ik denk het, uhm, als je het hele huis volhangt met camera's dan wel. Dan zou ik het niet gaan gebruiken. Maar als je op bepaalde plekken camerabewaking hebt zoals in de slaapkamer of hier in de woonkamer dan prima. Maar in principe heb je natuurlijk ook andere bewakingssystemen, en dan is het totaal niet privacygevoelig naar mijn idee...
- O: Ok, duidelijk. Hoe uhm, zit het met de stigmatisering? Dat mensen denken dat je oud bent en domotica nodig hebt om thuis te blijven wonen?

- R: Nee, daar heb ik niet zoveel moeite mee. Ik doe het voor mezelf en wat anderen er dan van vinden is niet mijn probleem.
- O: En wat denk je van de zichtbaarheid van de technologie?
- R: Nou, bijna alles is tegenwoordig onzichtbaar, dus daar ben ik absoluut niet bang voor. Ik denk zelfs dat alles nog kleiner en onzichtbaarder wordt.
- O: Je hebt het al even aangestipt, het verminderd menselijk contact. Zou dat een reden zijn om het niet te gaan gebruiken?
- R: Nee dat denk ik niet. Het is wel een nadeel, maar het is meer een gevolg van het gebruik van domotica. En ik denk dat je het zelf niet eens in de gaten hebt, het sluipt er langzaam maar zeker in. Anderen zullen het aan je gaan merken denk ik zonder dat je het dan nog zelf door hebt.
- O: En die anderen die je noemt, denk je dat die nog meewegen in je beslissing om domotica te gaan gebruiken?
- R: Nee, absoluut niet. Als ik het wil dan doe ik het en als ik het niet wil dan doe ik het niet. Zo simpel is het. Maar bepaalde dingen zul je toch wel vrij snel aanvaarden denk ik. Tenminste ik wel. Als je moeilijk ter been bent is een alarmsysteem dat je bij je kunt dragen heel makkelijk. Het hoeft niet eens zichtbaar te zijn, het kan ook gewoon in je broekzak zitten ofzo, dat soort dingen zou ik gelijk aanvaarden.
- O: Ja ok, duidelijk. Dat waren al mijn vragen alweer. Heel erg bedankt dat je mee wilde doen met het interview. Heb jij nog opmerkingen of vragen over dit onderwerp die je nog kwijt wilt?
- R: Graag gedaan. Ik hoop dat je er wat aan hebt, verder heb ik niks te vragen.
-

Interview 7

- O: Welkom, dankjewel dat je mee wilt doen met het interview. Je vindt het goed als het wordt opgenomen?
- R: Jazeker.
- O: Ok, ik ga je zo een aantal vragen stellen over domotica, naar aanleiding van het verhaaltje dat je zojuist gelezen hebt. Het gaat in dit geval om domotica die je kunt gebruiken om later langer zelfstandig thuis te kunnen blijven wonen. Mijn vraag is om het dan echt vanuit je eigen beleving te doen en niet wat je denkt hoe andere mensen erover denken. Dus echt hoe jij denkt als je zoals staat beschreven, hoe jij er dan over denkt. Ok, uhm, je hebt dus dat verhaaltje gelezen, wat vind je van domotica zoals hier staat beschreven?
- R: Het klinkt heel interessant.
- O: Kun je dat toelichten?
- R: Doordat technologie inderdaad mogelijk maakt om het vallen de techniek van lichten gordijnen een steuntje van wanneer je minder mobiel wordt dat je dan toch zelfredzaam blijft.
- O: Ok, en hoe denk je dat het gebruikt kan worden later in je eigen huis?
- R: Ik denk inderdaad lichten op afstandsbediening, een heel stuk afstandsbediening. Is wel raar om te bedenken dat je zelf zoiets ouder bent. Uhm, stel dat ik heel erg minder, dan moet ik wel even een voorbeeld bedenken, dat ik achter een rollator loopt, dat de deuren dan denken van he daar komt ze aan dat de deuren dan zelf opengaan. Bijvoorbeeld zoiets.
- O: Ja dat zou kunnen, weet je zo nog meer toepassingen die je kunt bedenken?
- R: Uhm, ja ik denk dat er een heleboel, het is het hele technische ook een stukje bewaking denk ik toch, van stel dat je valt, nu heb je ook van die apparaatjes, ik denk dat is wel heel erg handig, dat er een wakend oog is. Dan kan er wel een keer per dag iemand komen maar er wel iets meer technologie op de loer ligt voor als je valt of wat dan ook dat je stil komt te liggen ofzo.
- O: Wat zijn volgens jou alle mogelijke voordelen die je kunt bedenken aan domotica?
- R: De voordelen zijn echt het langer zelfstandig blijven wonen. Minder, uhm, nouja, ik wou zeggen minder afhankelijk. Je bent natuurlijk wel afhankelijk van technologie natuurlijk. Daar kan natuurlijk iets fout gaan, alle technologische dingen kunnen fout gaan, dan heb je wel een groot probleem.

- Maar dat zou dan ook weer uhm, gemonitord moeten worden. Als daar inderdaad ook dingen zijn dat dat wel ergens naartoe leidt. Dat is gewoon het voordeel, dat je langer thuis blijft wonen. Ik kan me niet echt een ander, ja gemakzucht misschien, maar dat is misschien een beetje vreemd, maar omdat het allemaal makkelijker is, kun je langer thuis blijven wonen.
- O: Ok, en zie je ook nog nadelen?
- R: Ja hoe meer technische dingen er zijn hoe minder mensen langs hoeven te komen om, voor het sociale aspect. Dat vind ik echt een nadeel, dat er heel veel techniek is, een cameraatje hier, dan kun je wel zeggen dat je daar je dagelijkse contact mee kunt hebben met je laptop tablet of noem maar op, dat je daar je contact mee hebt met miep of Truus of Henk. Maar het is wel een beeldscherm, het is niet face-to-face. Dat lijkt mij echt een nadeel. Ik kan natuurlijk ook niet zo inschatten hoe het alles overneemt.
- O: Ja, daarom ben ik alles aan het verkennen. Zou je den je wel domotica in je huis willen hebben later?
- R: Ja, ja. Absoluut.
- O: Kun je dat toelichten?
- R: Nou nog steeds inderdaad alle dingen om het gemak en voor de veiligheid, en zeker voor als je alleen bent het monitoren op afstand.
- O: En stel, uhm, je hele huis zal volhangen met allemaal verschillende toepassingen.
- R: Als het er al allemaal standaard inzit bedoel je?
- O: Ja
- R: Dat ligt eraan, ik denk dat ik het pas ga toepassen als ik het echt nodig heb. Al ben ik ook wel makkelijk dus ik denk dat ik ook wel dingen zal gaan doen omdat het er toch al in zit. Bijvoorbeeld nu moet je bijvoorbeeld de gordijnen dicht doen en je zit later op de bank en je kunt het nog wel dan is het wel heel makkelijk om even dat knopje in te drukken en niet meer van de bank hoeven af te komen. Ik denk dat ik nog wel zo gemakzuchtig ben dat ik dat dan doe ja.
- O: Prima, duidelijk. En denk je dat je dagelijkse activiteiten nog zullen veranderen?
- R: Nee daar kan ik me geen voorstelling van maken, daar kan ik me echt geen voorstelling van maken.
- O: Bezwaren
- R: Nouja zoals ik al zei, als bijvoorbeeld de stroom uitvalt dat het wel gecontroleerd wordt dat er ergens wel doorgegeven wordt dat er iets mis is gegaan in huis, dat daar een controlecheck ergens zit. En het uhm, ja als het dusdanig overheersend gaat worden en echt het sociale aspect wegvalt, maar dat is meer een zorg dan dat het echt een bezwaar is. Maar ja ik denk wel toch dat domotica de toekomst is om langer zelfstandig thuis te blijven wonen, dus ik denk niet dat je heel veel keus gaat hebben later. Daar ben ik wel van overtuigd ja.
- O: Uhm, nu heb je een aantal factoren gezegd waarom je domotica zou willen gebruiken zoals langer thuis kunnen blijven wonen en veiligheid, maar ook aangegeven dat het wel allemaal goed moet werken. Ik heb zelf ook nog een aantal factoren gevonden in de literatuur en zou die graag met je willen bespreken. Ik zal deze factoren stuk voor stuk opnoemen en vraag aan jou of je hierbij aan wilt geven of dit invloed zal hebben voor jou om domotica te gaan gebruiken. De eerste is de nuttigheid van domotica.
- R: Ja dat lijkt me logisch. Zonder dat het nuttig is lijkt het me vrij zinloos.
- O: Precies. En wat denk je van het gebruikersgemak?
- R: Daar ga ik wel vanuit, dat het gemaakt worden voor ouderen. Niet dat een stel jonge honden uit gaan vinden wat die allemaal kunnen. Dus dat het allemaal wel getest gaat worden op de ouderen van nu en in de toekomst. Het kan misschien niet helemaal, maar een heel gedeelte wel. Als het heel onhandig is, ik bedoel, zelfs binnen computer technisch, wij zijn niet meer digibeeet zeg maar, maar we zijn nog lang niet zo slim als de jongeren van nu. Dus het moet wel gemakkelijk zijn, anders werkt het gewoon niet.
- O: En zou je voordat je het eventueel zou gaan gebruiken, zou je uhm, het dan willen uitproberen, willen testen? En heeft dat denk je nog invloed op je intentie om het te gaan gebruiken?
- R: Ik denk dat het sowieso mijn toekomst wordt. Als ik nou zou kunnen kiezen om het later misschien wel of niet te doen, dan zeg ik van ja, graag. Dan zou ik het wel willen proberen. Maar ik denk toch

dat ik niet echt keus ga hebben later. Ik denk dat het wel heel interessant is om te bekijken, maar niet met het idee of ik het daarom ga gebruiken of niet.

O: Uhm, betrouwbaarheid heb je het al even over gehad.

R: Ja, ik vind wel dat er een back-up moet zijn ergens om ervoor te zorgen dat alles werkt en veilig is.

O: Denk je dat je de technologie later kunt gaan vertrouwen?

R: Ook dat denk ik dat tegen die tijd het wel zo ver is dat het gaat gebeuren ja.

O: Ok, en zou je het ook gaan gebruiken puur voor het plezier?

R: Meer voor het gemak. Plezier kan ik me ook nog niet echt een voorstelling van maken onder welk hoofdstuk je plezier moet gaan noemen. Gemak denk ik wel zeker.

O: En dan zijn er nog een paar variabelen waarom mensen het liever niet willen gebruiken. Een van die factoren is privacy, is dat een probleem bij jou?

R: Nee. Nee, maar dat zit ik nu ook niet. Gewoon world wide, iedereen mag het zien. En als mensen dan mee kunnen kijken is als mensen er geen beveiliging op hebben zitten, geen wachtwoord ofzo. En dan zet je er een wachtwoord op en klaar.

O: Dat zou dus geen reden zijn voor jou om het niet te gaan gebruiken?

R: Nee, nee absoluut niet.

O: Ok, en een bepaalde stigmatisering. Dat mensen denken van he, die moet domotica gebruiken, want ze kan het niet meer zelf. Denk je dat zoiets zal gebeuren en dat dit je ervan weerhoudt om domotica te gaan gebruiken?

R: Nee, want ik denk juist dat die heeft domotica. Mooi! Die kan het nog zelf.

O: Uhm en zou je het nog vervelend vinden als het hele zichtbare technologie ofzo.

R: Ja, dat zou minder zijn. Maar ook dat is wel een beetje een gewetensvraag, van wat is lelijk en wat niet. Want als de functionaliteit echt voorop staat dan denk ik dat het minder uit maakt. Als het echt alleen maar een fun of gemaksding is en het is heel lelijk dan hoeft het van mij niet.

O: Dan zou je het dus niet gaan gebruiken of aanschaffen ofzo?

R: Ik zou sowieso pas iets gaan aanschaffen als het echt nodig is. Als het er toevallig al in m'n huis aanwezig is dan ga ik het er ook niet uitslopen.

O: Ja duidelijk. En denk je dat mensen van buitenaf nog invloed gaan hebben op jou om het dan aan te schaffen of te gaan gebruiken.

R: Nou als mensen met uhm, dat ze goede ervaringen ermee hebben natuurlijk. En als ze negatieve ervaringen ermee hebben dan ook. Dan ga je er toch een keer goed naar kijken. Maar ik neem aan dat er dan ook concurrentie komt en dat er een boel verschillende opties zijn om uit te kiezen. Dat je dus kan gaan vergelijken van wat is het voordeel bij dit en dat.

O: Ok, bedankt. Dat waren al mijn vragen voor het interview. Heel erg fijn dat je mee wilde doen aan het interview, je helpt mij er enorm mee. Heb jij op dit moment nog vragen of opmerkingen?

R: Nee, nee. Behalve dan dat ik het wel interessant vind, heb ik nu niet echt vragen die hierover gaan denk ik nee.

Interview 8

O: Dankjewel dat je mee wilt doen met het interview. Om te beginnen moet ik vragen of je het goed vindt dat het interview wordt opgenomen.

R: Prima.

O: Ok, dat is mooi. Dan uhm, heb je zojuist een verhaaltje gelezen over domotica, wat voor verschillende opties er allemaal zijn. Ik uhm, hoop dat je een beetje een goed beeld erover hebt kunnen vormen. Het is belangrijk dat je de vragen vanuit je eigen perspectief beantwoordt en dus niet gaat denken van uhm, ja, zo denken anderen erover, maar echt hoe je er zelf over denkt. En oh ja, het gaat dus, uhm, zoals al gezegd in het verhaaltje, om domotica dat ervoor kan zorgen dat je langer thuis blijft wonen.

R: Ja, dat begrijp ik. Ik zal m'n best doen.

O: Ok, dan gaan we nu beginnen. Uhm, wat vind je van domotica om langer thuis te blijven wonen?

R: Dat lijkt me wel wat, ik zou sommige dingen al best willen hebben.

O: Ok, en waarom lijkt het je wel wat?

R: Nou ja, als dit ervoor zorgt zoals je beschrijft in je verhaaltje dat ik langer thuis kan blijven wonen later, dan heb ik er wel oren naar. Het zorgt toch voor een stukje veiligheid voor mezelf denk ik, of misschien het idee alleen dat het veiliger is spreekt me wel aan. En uhm, dingen zoals automatisch licht of andere dingen op afstand regelen, ja, dat stukje comfort mag van mij nu al wel in mijn huis zitten.

O: Ok, ja, en naast deze zaken, zijn er nog meer voordelen die je kunt bedenken?

R: Nou uhm, lastig. Uhm, het grootste voordeel is gewoon het thuis kunnen blijven wonen. Want het liefst blijft iedereen toch lekker op z'n eigen plekkie zitten? Ik denk dat dat het grootste voordeel is. En ja, uhm, wat ik dus al zei over veiligheid en comfort. Gewoon het idee hebben dat je later minder afhankelijk bent van andere mensen, al blijf je natuurlijk dan nog steeds afhankelijke denk ik, maar in mindere mate. Het moet natuurlijk niet zo zijn dat er helemaal niemand meer langskomt, want ik denk dat computers en technologie lang niet alle taken kunnen overnemen. Of nouja, misschien, als je echt ver in de toekomst gaat kijken misschien met robots. Maar nee, dat is voor mij denk ik te ver weg, voor mij gaat het vooral om de dingen die ik net noemde denk ik. Gewoon lekker rustig thuis kunnen blijven zitten, uhm, en daar, uhm, ja, daar gewoon m'n ding kunnen blijven doen.

O: Dankjewel, ok, en uhm, wat zijn de mogelijke nadelen die je kunt bedenken bij domotica?

R: Privacy. Je hoort nu toch ook al overal met hacken en weet ik veel wat, want kunnen anderen dan ook niet die apparatuur hacken ofzo? Want bijvoorbeeld als er camera's ofzo in mijn huis zijn, uhm, wie kijkt er mee, en kan iedereen zomaar meekijken. Ja, ik denk dat ze daar wel op moeten gaan letten als ze deze, uhm, domotica in huizen zetten.

O: Ok, en dat zijn alle voor- en nadelen die je kunt bedenken?

R: Uhm. Ja, nou, uhm, nee ik kan me zo niks voor de geest halen.

O: Ok, dan uhm, hoe denk je de domotica te gaan gebruiken later?

R: Nou, ja, te gaan gebruiken. Ik denk dat heel veel vanzelf gaat, dat zal ook wel moeten, want ik denk dat zoals je beschrijft daar in je verhaaltje dat als ik dan echt minder goed ter been ben of beginnend ja, ik denk dat heel veel automatisch of van afstand bestuurd gaat worden ja. Het moet allemaal wel makkelijk blijven natuurlijk voor de mensen op latere leeftijd. Maar automatische lichten bijvoorbeeld, of automatische alarmering als er iets mis gaat met mij dat zou eigenlijk ook moeten werken zonder dat ik er iets mee doe, snap je?

O: Ja, ok, en als je dan over die domotica aan het nadenken bent, maak je, uhm, maak jij je ook nog ergens zorgen over?

R: Nou uhm, zorgen maken. Het is natuurlijk wat ik eigenlijk net ook al probeerde te zeggen. Zorgen maken is misschien niet het juiste woord daarvoor. Maar misschien, ja, kijk, je blijft toch ook wel weer afhankelijk van die technologie wat er mee kan gebeuren. Zoals die hackers die ik net zei, dus of er iets mis gaat ofzo, ja ik kan het niet zo goed bedenken nu, maar daar maak ik me misschien wel een beetje zorgen over ja.

O: Dus wat betreft die hackers zei je daarstraks privacy, is dat dan je zorg?

R: Nou, ja, natuurlijk ook wel een beetje he, want wie weet waar die dan allemaal bij mee kunnen kijken, maar ook gewoon een beetje van wat nou als er iets mis gaat met de alarmsystemen ofzo. Je hoort nu ook nog wel eens dat er mensen toch heel lang in een woning blijven doodliggen en ja, wat nou als dat alarm daarvoor kapot is? Hoe moet ik dat weten denk ik dan, ik heb daar niet zoveel verstand van.

O: Ok, duidelijk. En zoals je er nu tegenaan kijkt, zou je dan later domotica in je huis willen hebben?

R: Ja, en niet alleen later.

O: Kun je dat toelichten?

R: Ja, dat gedeelte over comfort en dat ik bepaalde dingen vanuit m'n luie stoel kan bedienen lijkt me nu al wel als iets dat ik zou willen. Maar later ja, het gaat er vooral ook over wat ik nodig heb natuurlijk he. En je schrijft dat het dan te betalen is, dus dat hoop ik dan maar, maar ja om gewoon

- thuis te blijven wonen, en uhm, die uhm, domotica helpt daarbij, ja waarom zou ik dat niet willen. Het helpt alleen maar met iets wat ik dan niet meer kan.
- O: Ok, en stel, uhm, alle domotica die jij nu kunt bedenken, die is al in je huis aanwezig, zou je er dan gebruik van gaan maken?
- R: Uhm, ja en nee. Kijk, ik zou er natuurlijk eigenlijk pas echt gebruik van gaan maken als ik het nodig heb of als ik het handig vind om te gaan gebruiken. Maar ik ken mezelf natuurlijk ook wel een klein beetje en uhm, ja ik denk dat ik alles wel zal gaan uitproberen en wat me bevalt ga ik dan wel gebruiken denk ik. Maar liever doe je ook nog wel wat dingen zelf natuurlijk, dus dan ga denk ik je eerder pas dingen gebruiken als je ze dan ook wel echt nodig hebt.
- O: Ok, en als je domotica in je huis hebt later. Denk je uhm, dat je activiteiten, je dagelijkse activiteiten anders gaan worden?
- R: Uhm, nee, dat zie ik niet voor me hoe ik dat anders zou doen. Ik bedoel je hebt wat minder moeite om alles te doen, maar ik denk dat ik niet ineens hele andere dingen ga doen.
- O: Ja duidelijk, en uhm, als we weer teruggaan naar de aspecten van domotica, want is het dat jou het meeste uhm aanspreekt?
- R: Dit heb ik eigenlijk al gezegd he, dat is gewoon dat je langer thuis kunt blijven wonen. Dus dat de domotica daarbij helpt. Alle voordelen komen daar toch uiteindelijk, daar doe je het voor.
- O: Ok, ja precies. Duidelijk. Uhm, dan heb ik in de literatuur nog een lijstje met factoren gevonden die uhm van invloed kunnen zijn op het gebruik, of je van plan bent domotica later wel of juist niet te gebruiken. Ik uhm, ik zal ze zo een voor een op gaan noemen, en ik wil dan vragen van jou of je per factor dan kunt vertellen uhm wat jij daarvan vind en of dit denk je invloed heeft op de intentie van jou om domotica te gaan gebruiken.
- R: Ja, ok, prima.
- O: De eerste factor is misschien nogal een logische, dat is de nuttigheid, of de bruikbaarheid van domotica.
- R: Ja natuurlijk moet het nuttig zijn. Als het niet nuttig is, waarom zou je het dan gaan gebruiken.
- O: Ja precies, uhm, de tweede is het gebruikersgemak. Hoe vind je dat dat geregeld moet zijn?
- R: Nou ja dat is wel heel belangrijk. Als ik later oud ben dan moet ik er wel mee overweg kunnen. Als ik kijk naar sommige technologie die nu al overal is waarvan ik denk van hé hoe werkt dat. Dan moeten ze het wel echt maken voor de oudere ik, ja. Ja, want je gaat iets niet gebruiken als je het niet snapt natuurlijk, dus ja, uhm, ja dat moet wel goed zijn allemaal.
- O: Ok, en uhm, zou je voordat je beslist of je deze domotica in je huis wilt hebben, zou je het nog willen uitproberen van te voren?
- R: Ja, graag zelfs. Zoals ik al zei, het moet wel allemaal makkelijk te bedienen zijn, en het moet goed werken natuurlijk allemaal. Ik bedoel, het gaat wel een stukje voor je zorgen later, dus dan wil ik wel even kijken of alles werkt, en wat ik er van kan verwachten. En ja, natuurlijk of ik het snap he, maar dat zei ik eigenlijk al.
- O: Ok, denk je dat wel in de technologie kunt vertrouwen?
- R: Ja, ze zullen het vast en zeker allemaal getest hebben. Maar, uhm, ja, misschien kunnen er af en toe een foutje gebeuren, tja, wat gebeurt er dan? Dat wil ik dan wel weten, maar ik denk wel dat je kunt vertrouwen op de technologie ja.
- O: Ok, dus je zit wel een beetje in over de betrouwbaarheid?
- R: Ja, nou, uhm, nee, of misschien zeg ik dat verkeerd. Ik denk dat het wel betrouwbaar is, dat het betrouwbaar moet zijn voordat het in de winkel ligt zeg maar. En uhm, ja, ik wil gewoon wel weten wat er gebeurd als er iets mis gaat, uhm, het is niet zozeer dat ik het niet vertrouw, maar gewoon ja, ik wil wel weten wat er gebeurd.
- O: Ja precies, uhm en denk je dat je er plezier van kunt hebben van domotica, dat je het daarom zal aanschaffen?
- R: Ja dat zou denk ik wel kunnen ja, maar dat is niet de reden om het aan te schaffen. Het gaat toch om het thuis blijven wonen, dat is het belangrijkste uhm, daar doe je het voor. En als het dan uhm leuk is om te gebruiken is dat mooi meegenomen.

- O: Ok, en deze had je eigenlijk al wel uhm gezegd eerder. Zou je vanwege de privacy geneigd zijn om domotica niet te gaan gebruiken?
- R: Ja dat denk ik wel, het is natuurlijk afwachten of ik het niet echt nodig heb, maar ik zou wel twee keer nadenken voordat ik uhm camera's bijvoorbeeld in mijn huis ga neerzetten. Maar uhm, ja, als het echt nodig is om langer thuis te blijven wonen om weet ik veel wat voor reden, dat ze echt moeten kijken ofzo, ja dan zou ik het denk ik alsnog wel doen want ja, uhm, blijven thuis wonen is toch wel wat je later wilt denk ik.
- O: Ja ok, en denk je nog dat je te maken uhm gaat hebben met uhm stigmatisering? Dat mensen denken dat je oud bent en domotica nodig hebt om thuis te blijven wonen?
- R: Ja, nouja, dat is toch ook zo dan? Ik zie dat niet als een probleem, het is toch een middel om iets voor elkaar te krijgen wat ik later zou willen, dus waarom zou ik dat vervelend vinden?
- O: En sommige mensen zijn ook bang dat ze minder menselijk contact hebben door domotica? Zie jij dat ook als nadeel, en zou je uhm, hierdoor geen domotica gaan gebruiken?
- R: Uhm, ja, nou, ik had er zelf nog niet aan gedacht, maar uhm, dat zou wel kunnen ja. Ik uhm, ik bedoel als je later helemaal alleen in je huisje zit en er hoeft niemand meer langs te komen om je te helpen zou dat wel een probleem kunnen worden ja. Maar ja uhm, ik denk dan ook weer dat je dat zelf wel op zou kunnen gaan zoeken dan. Als je in een uhm, ja, uhm, levendige buurt woont dan is er genoeg om naartoe te gaan. Maar ja uhm, ik denk dat er voor sommige mensen best wel de kans bestaat om te uhm vereenzamen zeg maar.
- O: Dankjewel, dan heb ik nog uhm een factor gevonden. Dat is uhm of je denkt dat andere mensen nog invloed gaan hebben op jou intentie om het te gaan gebruiken?
- R: Dat denk ik wel ja, uhm, kijk, als er mensen in mijn directe omgeving er hele goede ervaringen mee hebben ofzo. Of uhm als mijn kinderen zeggen dat ik dit moet gaan gebruiken zodat ik wat meer zelf kan doen, uhm ja, ik denk wel dat ik er dan wel wat meer over na ga denken ja. Maar ja sowieso moet het natuurlijk wel nodig zijn he. Ja.
- O: Oke, hartstikke bedankt voor je tijd en voor het interview, dit uhm was het eigenlijk alweer. Ja, nogmaals bedankt, dit gaat mij weer een heel stuk verder helpen. Uhm heb jij nog vragen of opmerkingen over dit onderwerp?
- R: Vragen heb ik nog wel, maar niet per se voor je onderzoek denk ik, nee.
- O: Ok, dan zet ik het opnemen nu op stop en kunnen we er rustig over verder praten.

Appendix C: Questionnaire

Situatieschets

Stelt u zich eens voor; als u later de leeftijd van 80 jaar hebt bereikt kan het zo zijn dat bepaalde mentale of fysieke eigenschappen afnemen. Voor deze situatie geldt dat u op een moment voor de keuze komt te staan om naar een verzorgingshuis te verhuizen of domotica in uw huis te gaan gebruiken. U heeft domotica dus duidelijk nodig om in uw eigen huis te blijven wonen. Voor deze studie is het van belang dat u zich inleeft in wat er later met u kan gebeuren. Domotica is in deze situatie de enige optie om zelfstandig(er) thuis te kunnen blijven wonen. U kunt ervan uitgaan dat de domotica te betalen is voor onderstaande toepassingen. Om een duidelijk beeld te geven wat domotica precies inhoudt volgt hier eerst een korte algemene beschrijving.

Wat is domotica?

Het woord 'domotica' is een samentrekking van het Latijnse woord domus (huis) en -tica dat afkomstig is van informatica, telematica en robotica. Het is een verzamelnaam voor slimme elektronische voorzieningen in woonhuizen die het wooncomfort, de veiligheid, enzovoort vergroten. Dit omvat ook aspecten zoals het onderhouden van sociale contacten en zorgverlening op afstand.

Domotica in de zorg is een technologische toepassing ten behoeve van een persoon die door een lichamelijke en/of verstandelijke beperking of door ouderdom afhankelijk is van de toepassing. Domotica gericht op het langer zelfstandig laten wonen van ouderen omvatten zowel toezichthoudende als ondersteunende technologieën. Toezichthoudende technologie bestaat uit alarmerings-, signalerings- en beveiligingssystemen (zoals bijvoorbeeld rookmelders, gas- en overstromingsdetectoren, inbraaksensoren, alarmknoppen of cameratoezicht). Daarnaast kan er gedacht worden aan uitluistersystemen, valdetectoren, drukmatten, bewegingsmelders en chips voor tracering en elektronische toegangsregelingen. Als laatste toezichthoudende technologie is domotica waarmee wijzigingen in het leefpatroon van de cliënt kunnen worden waargenomen. Indien afwijkingen geconstateerd worden, kan er een signaal worden verstuurd naar de zorgverlener.

Ondersteunende technologie zorgt ervoor dat de omgeving actief of passief aangestuurd, bediend of gecontroleerd kan worden. Dit betreft ook de aangepaste bedieningen voor bijvoorbeeld de verwarming, tv, verlichting, deuren en ramen, zonnewering via bijvoorbeeld een tablet, telefoon of spraak. Voor mensen met een lichamelijke beperking kan deze ondersteuning ervoor zorgen dat mensen ondanks hun beperking toch zelfstandig(er) kunnen wonen. Ook het gebruik van eHealth kan gefaciliteerd worden door middel van domotica. eHealth houdt in dat men via de aanwezige technologie spraak- en videoverbindingen gebruikt kunnen worden voor het raadplegen van een arts, het doorgeven van bloedsuikermetingen of het begeleiden van leefstijlinterventie. Dezelfde verbindingen kunnen gebruikt worden voor het onderhouden van sociale contacten met bijvoorbeeld vrienden en familie.

Intention to use (Moon & Kim, 2000; Heerink et al., 2009)

Item:	Helemaal mee eens – Helemaal mee oneens				
1. In de toekomst zal ik domotica aanschaffen als ik het kan betalen	1	2	3	4	5
2. In de toekomst zou ik domotica vaak gebruiken als ik het zou hebben	1	2	3	4	5
3. Ik denk dat ik domotica later zal gaan gebruiken	1	2	3	4	5
Domotica zal goed verkopen in de toekomst *					
Ik zou domotica in de toekomst regelmatig gaan gebruiken *					
Ik raad anderen sterk aan domotica te gaan gebruiken*					

Perceived Usefulness (Heerink et al., 2009; Venkatesh et al., 2003; Venkatesh et al., 2012)

Item:	Helemaal mee eens – Helemaal mee oneens				
1. Ik denk dat domotica in de toekomst nuttig voor mij zal zijn	1	2	3	4	5
2. Domotica zal mij helpen om in de toekomst langer thuis te blijven wonen	1	2	3	4	5
3. Ik denk dat domotica mij in de toekomst met veel dingen kan helpen	1	2	3	4	5
Het zou handig zijn om later domotica in mijn huis te hebben als ik ouder ben *					
Domotica zal in de toekomst nuttig zijn in mijn dagelijks leven *					

Perceived Ease of use (Heerink et al., 2009; Park & Chen, 2007)

Item:	Helemaal mee eens – Helemaal mee oneens				
1. Ik denk dat ik domotica later zonder hulp zou kunnen gebruiken	1	2	3	4	5
2. Ik zal in de toekomst in korte tijd doorhebben hoe ik domotica moet gebruiken	1	2	3	4	5
3. Ik denk dat domotica zo wordt ontworpen dat het gemakkelijk te gebruiken zal zijn voor ouderen	1	2	3	4	5
Ik denk dat domotica in de toekomst gemakkelijk te gebruiken zal zijn *					
Ik ben bang dat ik later niet door zal hebben hoe ik domotica kan gebruiken *					

Triability (Atkinson, 2007; Park & Chen, 2007)

Item:	Helemaal mee eens – Helemaal mee oneens				
1. Ik zou domotica willen uitproberen voordat ik het echt ga gebruiken in de toekomst	1	2	3	4	5
2. Ik zou eerder geneigd zijn om domotica te gebruiken als ik het later eerst kan proberen	1	2	3	4	5
3. Voordat ik beslis of ik domotica ga gebruiken in de toekomst wil ik het uitproberen	1	2	3	4	5

Ik weet waar ik naartoe kan gaan om domotica uit te proberen in de toekomst *					
---	--	--	--	--	--

Compatability (Moore & Benbasat, 1991; Tung et al., 2008)

Item:	Helemaal mee eens – Helemaal mee oneens				
1. Het gebruik van domotica past goed bij de manier waarop ik in de toekomst wil leven	1	2	3	4	5
2. Domotica zal later in mijn levensstijl passen	1	2	3	4	5
3. Ik denk dat het gebruik van domotica niet goed zal passen bij de manier waarop ik later wil leven	1	2	3	4	5
Domotica past bij mij *					

Reliability (F. Steinke, 2015)

Item:	Helemaal mee eens – Helemaal mee oneens				
1. Domotica zal in de toekomst veilig zijn	1	2	3	4	5
2. Ik denk dat domotica in de toekomst goed zal werken	1	2	3	4	5
3. Domotica zal in de toekomst doen waar het voor bedoeld is	1	2	3	4	5
Domotica zal in de toekomst betrouwbaar zijn *					
Domotica zal in de toekomst veilig zijn *					

Social influence (Heerink et al., 2009; Venkatesh et al., 2003; Venkatesh et al., 2012)

Item:	Helemaal mee eens – Helemaal mee oneens				
1. Ik denk dat mensen die belangrijk voor mij zijn vinden dat ik later domotica moet gebruiken	1	2	3	4	5
2. Over het algemeen zullen mensen in mijn omgeving het gebruik van domotica steunen	1	2	3	4	5
3. Ik denk dat mensen in mijn omgeving het fijn zouden vinden als ik later domotica zal gaan gebruiken	1	2	3	4	5
Mensen die mijn gedrag beïnvloeden vinden dat ik in de toekomst domotica moet gaan gebruiken *					
Ik denk dat het een goede indruk geeft als ik in de toekomst domotica zal gebruiken *					

Increased independency

Item:	Helemaal mee eens – Helemaal mee oneens				
1. Ik denk dat domotica mij in de toekomst langer thuis zal laten wonen	1	2	3	4	5
2. Ik denk dat ik later door domotica meer zelf kan blijven doen	1	2	3	4	5
Domotica zal er in de toekomst voor zorgen dat ik langer zelfstandig blijf *					
Door domotica zal ik later de regie over mijn eigen leven houden *					

Security improvement

Item:	Helemaal mee eens – Helemaal mee oneens				
1. Ik denk dat ik mij door domotica later veiliger zal voelen	1	2	3	4	5
2. Mijn persoonlijke veiligheid zal in de toekomst toenemen door domotica	1	2	3	4	5
3. Domotica zal later voor een veiliger huis zorgen	1	2	3	4	5
Domotica zal ervoor zorgen dat mijn huis later beter beveiligd is *					

Trust (Johnson et al., 2008; Vance et al., 2008; I.-L. Wu & Chen, 2005)

Item:	Helemaal mee eens – Helemaal mee oneens				
1. Domotica zal mijn belang in de toekomst voorop zetten	1	2	3	4	5
2. Door mijn beeld van domotica denk ik dat het mij helpt om later langer thuis te blijven wonen	1	2	3	4	5
3. Domotica zal later te vertrouwen zijn	1	2	3	4	5
Domotica zal in de toekomst mijn belangen in de gaten houden *					

Hedonic motivation (Venkatesh et al., 2012)

Item:	Helemaal mee eens – Helemaal mee oneens				
1. Het gebruik van domotica zal later leuk zijn	1	2	3	4	5
2. Ik denk dat ik het gebruik van domotica in de toekomst als plezierig ga vinden	1	2	3	4	5
3. Het gebruiken van domotica zal later heel gemakkelijk zijn	1	2	3	4	5
Ik denk niet dat ik het gebruik van domotica in de toekomst leuk ga vinden *					

Contact possibilities

Item:	Helemaal mee eens – Helemaal mee oneens				
1. Door domotica heb ik later meer contactmogelijkheden met familie	1	2	3	4	5
2. Ik zal domotica later gebruiken voor contact met zorgdiensten	1	2	3	4	5
3. Ik denk dat ik in de toekomst meer zal (video)bellen met vrienden en familie dankzij domotica	1	2	3	4	5
Ik denk dat ik in de toekomst meer in contact zal staan met zorgdiensten *					

Privacy concerns (Vijayasarathy, 2004; Xu et al., 2008)

Item:	Helemaal mee eens – Helemaal mee oneens				
1. Door domotica zal in de toekomst mijn privacy in het geding komen	1	2	3	4	5
2. Ik ben bezorgd dat ongeautoriseerde mensen in de toekomst mijn persoonlijke informatie kunnen inzien	1	2	3	4	5

3. Ik ben bang dat door het gebruik van domotica mensen later meer van mij zullen weten dan ik wil	1	2	3	4	5
Door domotica zal in de toekomst mijn privacy geschonden worden *					
Ik heb zorgen omtrent de data die domotica in de toekomst over mij zal verzamelen *					

Stigmatization (Ziefle et al., 2011)

Item:	Helemaal mee eens – Helemaal mee oneens				
1. Ik wil niet dat men in de toekomst ziet dat ik afhankelijk ben van domotica	1	2	3	4	5
2. Domotica zou in de toekomst onopvallend moeten zijn voor anderen	1	2	3	4	5
3. Domotica zou onzichtbaar moeten zijn	1	2	3	4	5
Ik denk dat men mij als oud en zwak ziet als ik in de toekomst domotica gebruik *					

Loneliness (lack of human contact) (Russell, 1996)

Item:	Helemaal mee eens – Helemaal mee oneens				
1. Door domotica zullen er later minder mensen over de vloer komen	1	2	3	4	5
2. Menselijk contact zal in de toekomst verminderen door domotica	1	2	3	4	5
3. Ik denk dat domotica in de toekomst zal zorgen voor eenzaamheid	1	2	3	4	5
4. Ik zal me later minder snel geneigd voelen om uit huis te gaan door domotica	1	2	3	4	5
Domotica zal later voor te weinig menselijk contact zorgen *					
Ik denk dat ik mij in de toekomst eerder van mensen zal vervreemden door domotica *					

* All the questions that aren't number were excluded from the questionnaire.

Demographics

Wat is uw leeftijd?	Open vraag
Wat is uw geslacht?	☐ Man ☐ Vrouw
Wat is uw hoogst genoten opleiding?	☐ Lagere school ☐ Middelbare school ☐ MBO ☐ HBO ☐ WO
Was u voor deze vragenlijst al bekend met domotica?	☐ Ja, ik heb het al in mijn huis ☐ Ja, ik heb er van gehoord ☐ Nee